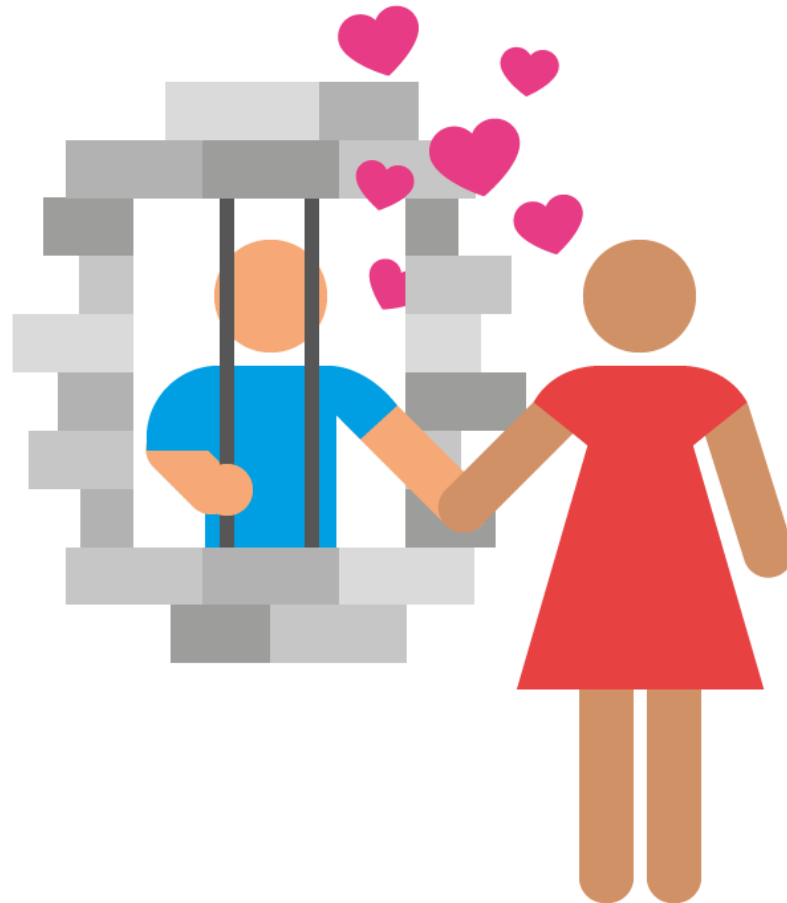

Specialeafhandling i Kriminologi - 4. Semester 2018

[Kærlighed & Kontrol]

- En kvalitativ undersøgelse af indsatte rockeres maskulinitetspraksisser og parforhold

Udarbejdet af: Sisse Gøttler & Penille Kvist Sørensen, Gruppenr. 7

Vejleder: Ann-Karina Henriksen

Antal ord: 33672

Abstract

This dissertation aims to gain an insight into how an otherwise very secretive subculture, namely that of outlaw bikers, voice the challenges and opportunities they face in relation to their relationships while serving a prison sentence in a cellblock consisting purely of outlaw bikers. Earlier research has primarily focused on the crimes committed by these people, rather than examine more normalizing elements, such as relationships and love.

The target group is inmates with connections to the outlaw motorcycle clubs Bandidos and Hells Angels from cellblock D in Enner Mark prison. This dissertation presents and answers the following thesis statement; how do imprisoned outlaw bikers establish and maintain romantic relationships, from a gender-oriented perspective? This will be centered around the ways in which the outlaw bikers employ different types of masculinity and roles depending on their social context, along with how these customs affect their relationships.

The empirical foundation of the dissertation is based on qualitative methodology through field work such as observations, interviews and focus group interviews with inmates, employees and experts. Our primary focus has been on the narratives presented by the inmates, based on their understanding and interpretations of their relationships. We supplement these with statements from employees from Enner Mark prison and experts who are working closely with the target group. We include these different perspectives, because we grant all participants equal value in the study, which will contribute to a holistic perspective on the relationships of the inmates.

The dissertation will firstly present a literature review, identify the problem area and considerations made in choice of methodology. Secondly, the study's theoretical framework will be presented, where the theories of James W. Messerschmidt and Erving Goffman will contribute to an analytic understanding of the customs and actions of the inmates in connection to their relationships. Thirdly, the analytical section will, among other things, touch upon the inmates' embodiments of the types of masculinity in the group, power and controlling behaviour, as well as love, sex and intimacy.

Through this analysis we will present some principal trends; a difference can be seen in how the inmates understand and articulate their relationships, and how employees and experts view them. Through our analysis we have concluded that the inmates employ hypermasculine behaviour in their motorcycle gangs, where especially higher-ranking outlaw bikers perform masculinity by exercising dominance over trial members.

This hypermasculine behaviour is also reflected in the way they perform masculinity in their relationships, where it has become clear that most inmates employ control measures in order to maintain their masculine power status in the relationship. A cause of this may be the prisons limitations and political sanctions leading to a limited way of realising their customary gender roles. These subjects are then put into perspective, firstly through a discussion of the distribution of power between the inmates and their romantic partners, as the partners also have a power status in the relationship. Secondly, we discuss the effect prison has on the relationship, including the positive and negative aspects presented by the inmates themselves. Lastly, we critically examine our methodological approach and discuss other possible methods which could have been employed

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
1.0 Indledning.....	6
2.0 Problemformulering	7
2.1 Arbejdsspørgsmål	7
3.0 Fremgangsmåde.....	8
4.0 Problemfelt	9
4.1 Enner Mark fængsel	9
4.2 Målgruppen.....	10
4.3 Hells Angels	11
4.4 Bandidos	12
4.5 Den politiske diskurs	12
4.6 De to principper	14
5.0 Litteraturstudie	15
5.1 Den internationale forskning	18
5.2 Den nationale forskning.....	19
5.3 Kærlighed og fængsling	22
6.0 Metodologiske overvejelser.....	26
6.1 Den kvalitative metode.....	27
6.2 Præsentation af informanter.....	29
6.2.1 Eksperter.....	30
6.2.2 Ansatte i Enner Mark fængsel	31
6.2.3 Indsatte i Enner Mark fængsel.....	31
6.3 Interview som metode	33
6.4 Transskribering og kodning.....	36
6.5 Fængslet som genstandsfelt.....	36
6.6 Gatekeepers	38
6.7 Feltarbejde	40
6.8 At være kvinde i et felt	41
6.9 Forhandling om roller og magtposition	44
7.0 Redegørelse af teori.....	47
7.1 Erving Goffman.....	47
7.2 James W. Messerschmidt	49

7.3 Teoretisk sammenfatning	51
8.0 Analyseafsnit	53
8.1 'Undskyld, det var min fejl'	53
8.2 'Nu går vi i mærketøj og bruger ansigtsmasker'	59
8.3 'Jeg har købt en bil til hende i fødselsdagsgave'	62
8.4 'Kvinder er ikke velkomne'	65
8.5 'Jeg var et lille beskidt møgsvin'	68
8.6 'Konen kan lide hård sex'	71
8.7 'Jeg er ikke jaloux'	73
8.8 'Hvad laver du nu?'	76
8.9 'Hun har et drukforbud'	79
8.10 'Holder hovedet i fængslet'	82
9.0 Konklusion, diskussion og perspektivering	86
9.1 Hvem har egentlig magten?	86
9.2 Fængslets påvirkning	88
9.3 Metodisk diskussion	90
10. 0 Litteraturliste	95

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at samtlige gruppens medlemmer egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Vi er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på: <http://www.studerende.aau.dk/Eksamenssnyd+-+hvordan+undg%C3%A5r+du+det%3F/>

Vi er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står vi inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

1.0 Indledning

Historisk set har rockergrupperinger været forbundet med kriminalitet, helt særlige normer, såsom maskulinitet, respekt, magtstatus, hårdnakket adfærd, og endvidere bygger grupperingerne på et strengt militarisk, patriarkalsk hierarki (Harris, 2016). Dette har ikke ændret sig, men i de seneste år er der kommet flere og flere sanktioner mod rocker- og bande-grupperinger i Danmark grundet bandekrigene (Regeringen, 2017). Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med, at der politisk og via medierne er en øget interesse for rocker- og bandekriminalitet, da der eksempelvis er sket en tredobling af skudepisoder på åben gade, fra 2015 til 2016 (Justitsministeriet, 2017).

I denne afhandling er vi ikke interesserede i den stigende kriminalitet, men derimod har vi et hovedfokus på indsatte rockermedlemmers parforhold, hvor bl.a. deres interne normer og de stigende sanktioner må anses at have betydning ift. deres parforhold. Dette antages, da eksempelvis sanktionerne begrænser mange af de indsattes mulighed for at afsone geografisk tæt på deres partnere samt manglende mulighed for prøveløsladelse. Afhandlingen vil derfor tage udgangspunkt i indsatte medlemmer af rockergrupperingerne, Hells Angels og Bandidos, i Enner Mark fængsel, og hvordan de italesætter deres parforhold. Endvidere inddrager vi også ansatte, andre fagpersoner samt nyere forskning, der kan bidrage til at danne en nuanceret forståelse af de indsattes parforhold. Målet er at undersøge medlemmers adfærd fra et nyt og kønsorienteret perspektiv iht. deres parforhold.

Målgruppen er kategoriseret som negativt stærkt styrende indsatte, da de kontrollerer og dominerer andre indsatte, hvorfor de afsone sammen på en lukket afdeling (Justitsministeriet, 2004). Hertil er det interessant at belyse, om målgruppen også har denne kontrollerende og dominerende adfærd over for deres partnere, og hvordan adfærden, ved hjælp af James W. Messerschmidts teori, kan anskues som en del af deres maskuline praksisser. Ydermere anskues det, med udgangspunkt i Erving Goffmans teori, hvordan de indsatte vekselvirker mellem forskellige roller, såsom den de har i fængslet, i grupperingen og endvidere i deres parforhold.

Det helt store spørgsmål er, om denne målgruppe etablerer og opretholder deres parforhold på andre måder end den konventionelle forståelse af et parforhold, eller om vi blot mystificerer rockere grundet manglende viden og indsigt. Ovenstående indledning afstedkommer følgende problemformulering.

2.0 Problemformulering

Hvordan opretholder og etablerer indsatte med tilknytning til rockermiljøet deres parforhold, og hvilke kønspraksisser anvender de indsatte i grupperingen samt i deres parforhold?

2.1 Arbejdsspørgsmål

Hvilke udfordringer og muligheder italesætter de indsatte ved deres parforhold?

Hvilke udfordringer italesætter de ansatte ift. de indsattes parforhold?

3.0 Fremgangsmåde

Dette afsnit præsenterer afhandlingens opbygning og indhold, for at skabe en oversigt over de forskellige dele, som afhandlingen inddrager.

Først og fremmest introduceres afhandlingens problemfelt, hvor formålet er, at læseren præsenteres for Enner Mark fængsel, som genstandsfelt, målgruppen Hells Angels og Bandidos samt får et indblik i hovedelementerne fra bandepakken og den politiske diskurs.

Dernæst vil den eksisterende forskning på området, med relevans for vores afhandling, belyses og herigennem give en systematisk oversigt over emnet, samt tydeliggøre det videnshul, som afhandlingen søger at afdække. Efterfølgende vil vores metodologiske overvejelser, refleksioner og valg i forbindelse med indsamlingen og anvendelsen af vores empiri præsenteres. Her vil der være fokus på den kvalitative metode - herunder feltarbejde, observation og interviews.

Ydermere vil de udvalgte teorier, som anvendes i vores analyse, præsenteres.

I analyseafsnittet vil omdrejningspunktet være, hvordan de indsatte opretholder og etablerer deres parforhold, med afsæt i et kønsorienteret perspektiv. Dette ved anvendelsen af den indsamlede empiri, hvor både indsatte, ansatte og andre fagpersoner belyser deres forståelser af de indsattes udfordringer og muligheder ved deres parforhold. Herefter vil afhandlingens hovedresultater konkluderes, diskuteres og perspektiveres.

4.0 Problemfelt

I de efterfølgende afsnit vil vi introducere afhandlingens genstandsfelt, målgruppe samt den kriminalpolitiske diskurs, da disse afsnit bidrager til en bagvedliggende forståelse.

4.1 Enner Mark fængsel

I dette afsnit præsenteres en kort beskrivelse af Enner Mark fængsel, der er en af de institutioner, som kriminalforsorgen råder over. Dette gøres, da det er relevant at have et indblik i Enner Mark fængsel som institution, da afhandlingen har indsatte i afdeling D som genstandsfelt.

Enner Mark fængsel blev indviet i oktober 2006. Det er et lukket fængsel med fem afdelinger, som kan huse 228 indsatte under forskellige afsnit. Afsnittene er henholdsvis: Almindeligt fællesskab, arrestafsnit, behandlingsafsnit og et kontraktafsnit. Endvidere er der et afsnit for negativt stærkt styrende indsatte, et afsnit for banderelaterede indsatte, et særligt sikret afsnit, et isolationsafsnit og et sygeafsnit (Kriminalforsorgen, 2018). Afdelingerne er placeret således, at de giver de indsatte mulighed for aktivitet og frihed på fængslets område, hvilket er i tråd med normaliseringsprincippet. Fire af afdelingerne har plads til at huse 48 indsatte, mens en af afdelingerne har plads til at huse 36 indsatte (Statsfængslet Østjylland, 2018). Afdelingen, som er genstandsfelt for denne afhandling, er afdeling D, som huser indsatte, der er kategoriseret som 'negativt stærkt styrende'. Dette betyder, at de udgør en risiko for ansatte og andre indsatte i fængslet, hvorfor de er placeret på en særafdeling (Justitsministeriet, 2004). Der gælder andre vilkår for denne gruppe af indsatte, hvilket kan have konsekvenser for deres kontakt til omverdenen. De kan uden varsel overflyttes til andre fængsler, og så er de fuldstændig isoleret på afdeling D, da de er uden kontakt til øvrige indsatte. Tidligere litteratur understøtter, at Bandidos og Hells Angels netop er to grupperinger, som har en særlig negativ indflydelse på de øvrige fanger, da almindelige indsatte udnyttes og intimideres i deres daglige liv (Minke, 2012, s. 56). Ydermere anvendes 'negativt stærkt styrende' om grupperinger, som det er erfaret danner sig en magtposition i fængslet, og som kan få hjælp af medlemmerne uden for murene til at lægge pres på indsatte og ansatte (Justitsministeriet, 2004). Når der i denne afhandling skrives indsatte, refereres der udelukkende til indsatte rockere på afdeling D, da vi ikke har talt med andre indsatte i Enner Mark fængsel. De ansatte på afdeling D skal, grundet det faktum, at de indsatte er negativt stærkt styrende, over på andre afdelinger og arbejde i perioder. Dette er for at undgå, at de indsatte manipulerer med de ansatte, og for at være i stand til at afkode de indsattes adfærd (Bilag 2). Dette beskriver, at det er en

vanskelig målgruppe at arbejde med, hvorfor der reflekteres over, om dette skaber en yderligere distance mellem indsatte og ansattes relation.

Afdelingen har plads til 48 indsatte og består af et øvre afsnit og et nedre afsnit. På hvert afsnit er der fire gange, som hver har plads til seks indsatte. Grupperingerne afsoner på samme afdeling og afsnit, men på gangene er de adskilt i henholdsvis Hells Angels og Bandidos. Grupperingerne kan afsone sammen, da de internt har indgået en samarbejdsaftale, hvor der tilskrives fred mellem de to grupperinger (Rigspolitiet, 2016).

4.2 Målgruppen

I dette afsnit redegøres der kort for afhandlingens målgruppe.

Hells Angels og Bandidos dominerer rockermiljøet i Danmark, og fælles for disse grupperinger er, at de er internationale og har deres oprindelse i USA (Rigspolitiet, 2008, s. 4-5).

Rockergrupperingerne er kendetegnet ved en hierarkisk struktur, hvor særegne normer og regler gør sig gældende, og endvidere konstituerer et internt og internationalt kodeks. Strukturen er karakteriseret ved at være opbygget som et strengt militarisk, patriarkalsk internt hierarki, der betyder, at medlemmer gives en særlig status og rang (Rigspolitiet, 2008, s. 5). Gennem feltarbejdet i Enner Mark fængsel italesatte indsatte fra begge grupperinger, samt ansatte, at det er forskelligt, hvordan grupperingernes struktur er. Hells Angels er hierarkisk opbygget, men er mere demokratisk end Bandidos, som er 100 procent topstyret, og hvor det er klart, hvem der bestemmer i fængslet såvel som i klubben (Bilag 2). Dette finder nogle personer særligt attraktivt, da det senmoderne samfund stiller nogle helt andre krav og forventninger til de unge, som kan være uigennemskueligt og svære at opnå (Hestehave, 2013, s. 226). Hvis man objektivt skal se på de fordele, der er ved at være en del af en rockergruppering, vil det være de økonomiske gevinster, fællesskabsfølelsen samt den sikkerhed og beskyttelse, som grupperingen kan give medlemmerne. Rockergrupperingen kan herved fungere som en struktureret familie med fælles værdier og normsæt, som den enkelte muligvis ikke har kunnet opnå i normalsamfundet (ibid.). I denne subkultur anses personer, som har en lav selvkontrol, der er særligt impulsstyret, som ideelle til miljøet, selvom dette er karaktertræk, som normalsamfundet ikke finder ønskeligt (Ibid.). Hertil kan der sættes spørgsmålstejn ved, om disse karaktertræk er en del af deres maskuline praksis, og hvad det betyder, at karaktertrækkene er nogle, som normalsamfundet ikke finder ønskeligt?

I 2016 var der på landsplan 882 mennesker med tilknytning til rockergrupperingerne i Danmark (Rigspolitiet, 2016). Der har været en kraftig stigning i tilstrømningen til de to rockergrupperinger fra 2008 og frem til 2012. Herefter har tilstrømningen været stillestående med tendens til faldende (Justitsministeriet, 2016A, s. 7).

Hells Angels og Bandidos mener, at der er en stor forskel på den gamle rockerkultur, der herskede under den nordiske rockerkrig, og den kultur, der nu hersker i de to grupperinger (Videnskab, 2016). På trods af at de to grupperinger mener, at kulturen har ændret sig meget, hvilket også afspejles på den måde, som Hells Angels fremstiller deres gruppering på deres hjemmeside, viser en undersøgelse fra 2016, at ni ud af 10 rockere er dømt for kriminalitet (Klement, 2016).

Undersøgelsen viser endvidere, at der er en tendens til, at rockere bliver mere kriminelle efter, at de er blevet medlem, samt at der ses tegn på, at volden, der begås, er et gruppefænomen (Ibid.).

Subkulturen, som målgruppen er en del af, har derfor en helt særlig måde at agere på, som antages at fordre kriminalitet og aggressiv adfærd. Vi har et ønske om at kigge bag ved deres kriminelle adfærd, men det må dog antages, at deres liv i subkulturen, i en vis grad, afspejles i deres parforhold. Endvidere er det relevant at reflektere over, om kulturen i grupperingerne forstærkes, når de er indsat, da de er isoleret fra andre fanger, og dermed kun interagerer med mennesker fra deres eget miljø.

4.3 Hells Angels

Hells Angels blev grundlagt i 1948, i Californien, USA, og er den ældste af de store internationale rockergrupperinger (Rigspolitiet, 2008, s. 5). Hells Angels udvidede kraftigt fra 1960'erne og frem, og i 1980 blev den første nordiske afdeling oprettet i København, Danmark. Siden har Hells Angels etableret afdelinger flere steder i Danmark, og det samlede antal afdelinger er nu på otte (Hells Angels, 2018).

Hells Angels beskriver selv overgangen fra rockerklub til at blive en bikerklub på deres hjemmeside. Her beskriver de, hvordan livet som prøvemedlem for Hells Angels gav dem et indblik i den livsstil, som de eftertragtede. En livsstil der bød på sammenhold, fester, spænding, damer og en individualisme, der stortrives på trods af det tætte sammenhold (Ibid.).

4.4 Bandidos

Rockergrupperingen Bandidos blev oprettet i 1966, i Texas, USA. Bandidos udvidede til flere stater, i USA, i 1970'erne, og i 1992 blev to prøveafdelinger oprettet i Danmark - Bandidos MC East Coast samt Bandidos MC (Rigspolitiet, 2008, s. 7). I 1993 blev disse to afdelinger ophøjet til at være fuldgældige, hvilket dermed markerer oprettelsen af de første nordiske afdelinger. I 1996 blev afdelingen, Bandidos National Europe oprettet. Denne afdeling kan anses som ledelsen af Bandidos i Europa. Dette da denne afdeling kan omstøde beslutninger, der er besluttet af afdelinger i Europa. Bandidos National Europe har kontor ved afdelingen i Helsingør og består bl.a. af danske medlemmer (Rigspolitiet, 2008, s. 8).

Da Bandidos ikke har en hjemmeside, som Hells Angels, har det ikke været muligt at få et indblik i, foruden feltstudiet, hvorledes de selv opfatter deres livsstil.

4.5 Den politiske diskurs

Dette afsnit skal medvirke til at give et indblik i hovedelementerne fra bandepakken og den politiske diskurs, idet det antages at have en indvirkning for de indsatte og deres parforhold.

Gennem de seneste årtier har der været en ændring i den kriminalpolitiske diskurs ift., hvordan kriminelle straffes og behandles i forbindelse med straffen (Langsted & Waaben, 2014). Dette afspejles yderligere i de lovmæssige tiltag, der er blevet gennemført, såsom bandepakken (Justitsministeriet, 2017). Bandepakken er et modsvar på den anspændte situation i rocker- og bandemiljøet, som truer det offentlige rum og herved borgerens sikkerhed. Bandepakken er en række hårde lovgivningsmæssige strafferammer, økonomiske prioriteringer, effektive politiindsatser og nye instanser (Dehnhardt, 2012, s. 307). Ydermere forklarer Justitsminister, Søren Pape Poulsen følgende;

”Med denne bandepakke vil vi gøre Danmark til et mere sikkert og trygt land. Formålet er at sætte en stopper for rockernes og bandernes utilstedelige og vanvittige opførsel. Jeg er stolt over at have et flertal bag mig, så vi nu hurtigt kan få sat handling bag ordene og lægge et massivt pres på rockere og bandemedlemmer” (Justitsministeriet, 2017).

Peter Scharff Smith beskriver denne 'hårdt mod hårdt filosofi' som *penal populism*, der indebærer, at den politiske diskurs søger strengere straffe (Smith, 2012, s. 43). Endvidere er de hårde straffe en

måde, hvorpå befolkningen opnår en retsfølelse og føler sig trygge. Flere kriminologer og eksperter fremhæver, at højere straffe er virkningsløse og ikke medfører mindre kriminalitet. Vagn Greve, professor i strafferet, forklarer, at det er et tomt spil for galleriet og en politisk markering over for befolkningen. Ydermere udtaler Greve;

”Vi har jo med folk at gøre, der handler af ære, og som er parate til at tage konsekvensen, hvis de bliver fanget. De er ikke bange. Hvis de var, så var de jo for længst løbet væk af frygten for at blive skudt” (Dehnhardt, 2012, s. 10).

Mennesker, som allerede er en del af denne målgruppe, sætter deres gruppering højt, og lader sig ikke skræmme af strengere straffe. Hertil er det værd at reflektere over, om denne afskrækkende almenpræventive strategi medfører, at sammenholdet bliver større, da de netop sætter deres gruppering så højt.

Søren Pape Poulsen udtrykker dog, at det er ligegyldigt, om forskningen viser, at de ovenstående straffe øger chancerne for recidiv, da han sætter borgernes retsfølelse højere (Olsen, 2017).

Et af de steder, hvor der er sket en skærpelse for rocker- og bandemedlemmerne, er i straffeloven § 38stk 5;

Stk. 5. Prøveløsladelse kan ikke ske, hvis den dømte af politiet skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, som er aktivt involveret i en verserende voldelig konflikt med en anden gruppe af personer, og politiet oplyser, at der inden for den gruppe, som den dømte skønnes at have tilknytning til, som led i konflikten enten er anvendt skydevåben eller er anvendt våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller er begået brandstiftelse omfattet af § 180 (Straffeloven).

Denne begrænsning har medført, at de indsatte rockere ikke længere har mulighed for at blive prøveløsladt, og derfor må udstå hele deres straftid. Denne skærpelse har en påvirkning for de indsattes mulighed for at opretholde relationer til normalsamfundet, især hvis de har fået en længerevarende dom. De medfølgende konsekvenser er ikke kun fængselsstraffen for den pågældende kriminelle handling, men den indsatte vil kunne opleve en uformel straf, som ikke er pålagt gennem lovgivningen. Dette kan ske ved, at den manglende mulighed for at få prøveløsladelse har en indvirkning på den efterfølgende adgang til arbejdsmarkedet, gæld og konsekvenser for kærlighedslivet og familien (Olesen, 2016, s. 679).

Der ses altså en klar holdningsændring i den politiske diskurs, hvor agendaen er blevet hård, og endda tilnærmer den sig det ikke-utilitaristiske. Dette bevirker, at kommende afsnit søger at belyse

normaliserings -og nærhedsprincippet nærmere, da disse antages at have en betydning for de indsatte mulighed for at opretholde et parforhold.

4.6 De to principper

Det er relevant at komme med en kort beskrivelse af normaliserings- og nærhedsprincippet, da både indsatte og ansatte fortalte, at grupperingernes begrænsede muligheder har en betydning for deres parforhold.

Fængslet skal have en resocialiserende effekt, som kan gøre den indsatte klar til livet uden for fængslet (Kriminalforsorgen, 2018). I afdeling D er der kun to tilbud til de indsatte: EXIT-programmet og fædregruppen. Formanden for kriminalforsorgsforeningen, John Hatting, mener, at dette er problematisk, da banderne vedligeholder deres tilknytning ved at være sammenknyttet konstant, og samtidig savner han flere resocialiserende tilbud til denne målgruppe (Dehnhardt, 2012, s. 318). Et andet aspekt er normaliseringsprincippet, som er en del af de europæiske fængselsregler, den danske lovgivning og Kriminalforsorgens principprogram fra 1993. Det består af to hovedelementer; fængslede bevarer som udgangspunkt alle rettigheder med undtagelse af de, som naturligt begrænses, som led i frihedsberøvelsen, og forholdene i fængsler skal i videst muligt omfang ligne forholdene i det omgivende samfund (Institut for menneskerettigheder, 2013).

I praksis betyder princippet, at de indsatte skal have en hverdag så sammenlignelig med normalsamfundet som muligt, dog i skærpede omgivelser. Derfor har de indsatte i Enner Mark fængsel mulighed for fritidsaktiviteter, undervisning, træningscenter, fællesrum osv. En hypotese er, at normaliseringsprincippet i denne subkultur er en særdeles relevant mekanisme til at få dem tættere på normalsamfundet. Dog har de indsatte og ansatte italesat, at de ikke føler, at de indsatte får den mulighed, grundet bandepakken sanktioner. Dette vil vi komme nærmere ind på i analysen, da det er relevant ift. de maskuline idealer, der hersker i grupperingerne på afdeling D.

I nærhedsprincippet fremgår det, at de indsatte skal kunne, så vidt det er muligt, bevare deres nærmiljø (Kriminalforsorgen, 2008, s. 19). Dog kan der reflekteres over, om de indsatte på afdeling D får denne mulighed, når de fleste indsatte har tætte relationer på Sjælland, og derfor er langt væk fra deres familier, idet de afsoner i Horsens (Bilag 2).

5.0 Litteraturstudie

Et litteraturstudie bidrager til at skabe en systematisk oversigt samt indsigt over et emnes litteratur (Vilstrup & Bennich, 2014, s. 42). Litteraturstudiet anvender metaanalyser til at sammenfatte en række resultater fra forskellige videnskabelige undersøgelser, og herved skabe et overblik over den eksisterende forskning (Ibid.).

Dette afsnit vil tage udgangspunkt i den nuværende forskning, som har relation til afhandlingens emne, hvor vi søger at belyse indsatte rockeres parforhold og herunder maskulinitetsidealers betydning. Vi vil forsøge at få indsigt i de forskellige aspekter i relationen mellem den indsatte og dennes partner, på både godt og ondt. Dette vil vi opnå ved at være helhedsorienteret og anskue relationens forskellige aspekter, herunder kærlighed, kontrol, jalousi, magtforhold, maskulinitet, fængslingen samt rockergrupperingens sociale normer og kulturs påvirkning af forholdet. Disse ovenstående aspekter er der også fokus på i nedenstående litteraturstudie.

Den forskningsbaserede viden om rockergrupperinger i Danmark er begrænset, og det er først i de seneste år, at der findes undersøgelser af denne subkultur (Jacobsen & Sørensen, 2013, s. 218).

Dette understøttes ved, at litteraturen, som er relevant for vores afdækning af fænomenet, er af nyere dato, og den ældste tidsskriftsartikel, som vi har fundet, er fra 1997. Vi har været nødsaget til at inddrage et bredere forskningsfelt for at indkredse de forskellige elementer, som afhandlingens problemformulering indeholder. Litteratursøgningen er derfor opdelt i temaer for at danne en forståelse af hele fænomenet og afdække det videnshul, som vi ønsker at anskueliggøre. Dette er gjort ud fra en struktureret tilgang med særlige udvalgte søgemaskiner og søgeord. Hertil har vi udarbejdet en udførlig *Search Protocol* (Bilag 1) over vores litteraturstudie for at skabe gennemsigtighed over, hvordan vi er nået frem til den udvalgte litteratur samt for at øge reliabiliteten (Vilstrup & Bennich, 2014, s. 51). I forbindelse med udvælgelsesprocessen af søgemaskiner har vi anvendt Aalborg universitetsbibliotekets hjemmeside, informationssøgning samt database og udbydere til at udvælge de søgemaskiner, som vil indkredse emnet bedst muligt. Dette lykkes ved at konkretisere indholdstypen af databaser til bibliografiske databaser og forskningsområdet som sociologisk, da kriminologisk ikke var en mulighed. Her udvalgte vi *Scopus* og *Web of science* til at indfange internationale forskningsartikler og akademisk litteratur. *Scopus* anvendes, idet det er en stor database, som har fokus på en mere europæisk og asiatisk forskningslitteratur inden for humaniora og samfundsvidenskab. Hvorimod søgemaskinen *Web of Sciences* vægter mod de amerikanske tekster, og er mere naturvidenskabelige. I begge søgemaskiner er der udelukkende søgt på engelske *keywords*, som er sammensatte i blokke. For at indkredse den

skandinaviske og danske litteratur har vi benyttet mere generelle databaser, som *Google scholar* og *Primo*. Disse søgemaskiner finder den mere kendte litteratur som bøger og artikler, som ikke er akademisk i den klassiske forstand, men er relevante at inddrage, da denne litteratur kan være medvirkende til skabe et overordnet billede af fænomenet. Vi har endvidere udarbejdet søgningerne på enkelte danske ord, som har medført referencer på andre sprog. I nedenstående skema ses de selekterede søgeord, som er udviklet undervejs i processen i takt med, at vi nærmede os projektets kerne.

Relation	Kontrol	Bande-rockere	Geografisk
Romantic relations” OR ”Intimate relation” OR Love OR Marriage OR Famil* OR Spouse*	“Women perspective” OR “View on women” OR “Social control” OR Jealousy	“Gang members” OR Gang OR “Patriarchal culture” OR Prisoner* OR Masculinity	Denmark OR Danish OR Sweden OR Swedish OR Scandinavia* OR Norway OR Norwegian OR Canada OR Canadian OR U.S. OR U.S.A OR America*
Danske nøgleord:			
Kvindesyn og rockere	Subkultur og rockere	Rockere og relationer	Social kontrol og indsatte
Rocker og partner	Relationer og indsatte	Rockermiljø	Kærlighed og fængsling

Bilag 1

Selvom søgeordene er udvalgt på systematisk vis og identificeret gennem anden forskning, vil litteratursøgningen fortsat bære præg af, hvilken litteratur vi har fundet relevant. Dog vurderes det, at dét, at vi uafhængigt af hinanden har søgt på litteraturen og fortsat fundet de samme artikler og værker, øger validiteten for, at andre ville have fået det samme *outcome*. I forbindelse med udvælgelsen af litteratur har vi ekskluderet studier med andet sprog end engelsk, norsk, svensk og dansk, men har været åbne for forskningslitteratur, som omhandler fængsler og rocker-bandemiljøer i udlandet. I de to søgebaser *Scopus* og *Web of Science*, ved at kombinere de ovenstående engelske søgeord, var der i alt 350 hits, hvoraf ni af de videnskabelige artikler var relevante. I søgemaskinen *Google Scholar*, ved brug af danske søgeord, kom 9340 hits frem og er den søgemaskine med flest hits. Vi anvendte de samme søgeord i *Primo*, og fik 48 hits. I de to søgemaskiner, hvor der er blevet brugt danske søgeord, er der tilsammen fundet 11 relevante artikler og rapporter. Efter processen med indhentning af litteratur, på de forskellige søgedatabaser, valgte vi at orientere os i den nu

afgrænsende forskning. Med udgangspunkt i litteraturstudiets fundne materialers referencelister har det været muligt at lede os videre til andet relevant forskningslitteratur, som har medvirket til at kortlægge feltet. Af forskningen fremgår det tydeligt, at der har været en øget bevågenhed de seneste årtier inden for rocker-bandemiljøet, hvilket også afspejles politisk og gennem nyhedsmedierne. Fokusset har ofte været rettet mod en geografisk kortlægning af rockernes placering, rekruttering af nye medlemmer, grupperingernes kriminalitet eller grupperingens interne normer og sociale spilleregler (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2010). Dog fremhæver flere studier, at det er et relativt ubelyst område, da det er svært at opnå en åben kontakt til rockergrupperingerne. Hertil er dataene, som er indsamlet hos Rigspolicehens særlige efterforskningsregister vedrørende organiseret bandekriminalitet, klassificeret og ikke til benyttelse til ekstern forskning (Bay, 1997, s. 9).

Vi vil derfor forsøge at pege på det forskningsmæssige videnshul, der er ved at være indsat rocker og have et parforhold samt undersøge de mekanismer, som forekommer i denne relation. Idet problemformuleringen rummer forskellige elementer, har vi kategoriseret det fundne litteratur i flere temaer. Forskningen omkring kriminelle organisationer opdeles i international forskning og dansk forskning. I afsnittet om den internationale forskning er der primært fokus på koblingen mellem maskulinitet og subkulturer, hvor der i afsnittet om den nationale forskning er fokus på bander og rockergrupperinger i mere generel forstand. Slutteligt vil vi præsentere forskningen inden for temaet, kærlighed og fængsling, hvor vi vil have fokus på de indsatte og deres pårørende, hvor der både inddrages international og national forskning. Vi skildrer mellem *gangs*, mafia og rockergrupperinger, da de er forskellige subkulturer, men samtidig har vi inddraget dem, da der er fælles normer og kendetegn ved grupperingerne. Endvidere er der ikke meget forskning omhandlende primært rockergrupperinger, hvorfor de ovenstående former for organiseret kriminalitet anvendes.

I nedenstående vil hovedpointerne fra litteraturstudiets udvalgte forskning præsenteres, samt hvordan disse forskningstendenser kan tydeliggøre og understøtte det videnshul, der er på området.

5.1 Den internationale forskning

Den internationale forskning, særligt i USA, Canada og England, har en lang samfundsvidenskabelig og kriminologisk forskningstradition vedrørende *gangs*. Kirsten E. Petersen beskriver, at de første studier af bandegrupperinger fra 1930'erne omhandler unge mænd i bander og var tæt knyttet til sociologiske studier af ulige levevilkår i udsatte boligområder (Petersen, 2015). Denne kriminologiske retning er defineret som Chicagoskolen, der beskæftigede sig med nye boligområder i storbyerne, der var præget af kriminalitet (Jacobsen & Sørensen, 2013, s. 91). Siden da er der sket en udvikling på det internationale område, hvor der er et øget fokus på tematikker, såsom banders kriminalitet, etniske minoriteter, kultur, forebyggelse og banders karakteristika. Yderligere har der været et fokus på ungdomskriminalitet og unge mænds tilflugt til bander.

Den australske lektor i psykologi og kriminologi, Kira J. Harris, beskriver de maskuline normer i *outlaw biker gangs*. Her forklarer hun, at medlemmerne er åbenlyst maskuline i adfærd og seksuel orientering og endvidere, at de har en manglende orientering mod de gængse normer, der hersker i normalsamfundet. Medlemmerne i disse rockergrupperinger lægger vægt på patriarkalske værdier, at de har den helt rigtige adfærd, der især er præget af stærkt broderskab, og at de udviser normerne i subkulturen, såsom maskulinitet, sejhed og magt (Harris, 2016). I en amerikansk undersøgelse fra 2017 af Dara K. Cohen, der primært omhandler banders brug af vold til at skabe sociale bånd, belyses det, hvordan seksualiseret vold bliver et middel til at konstituere normerne for maskulinitet, brutalitet, virilitet og loyalitet blandt medlemmerne (Cohen, 2017). Disse faktorer er med til at skabe et socialt bånd mellem bandemedlemmer, og samtidig er omverdenen medvirkende til at fastholde medlemmernes sociale bånd gennem stigmatisering og sanktioner. Artiklen belyser, hvordan maskulinitet kan bruges som et middel til at skabe et fælles normsæt, der hersker i *gangs* (Ibid.). Cohens artikel benyttes til at forstå de bagvedliggende mekanismer, der gør sig gældende i afhandlingens målgruppe. Endvidere har artiklen medført refleksioner om, om den voldelige adfærd også reflekteres over i deres parforhold?

De samme elementer gør sig gældende i en artikel af Giovanni A. Travaglino, Dominic Abrams, Georgina R. deMoura, og Giuseppina Russo, fra 2014. Artiklen belyser, hvordan kultur og maskulinitet har en betydning for, om unge italienere bliver en del af den italienske mafia, idet undersøgelsen bygger på unges opfattelse af mafiaen (Travaglino et al., 2014). De tydeliggør, at mafiaen adskiller sig fra andre gadebander, da mafiaen er kendetegnet ved at have en klar international struktur og et hierarki. Endvidere beskriver de, at et fundamentalt træk i kriminelle

organisationer, her især den italienske mafia, er deres overholdelse af æreskoder og maskulinitet. Medlemmer af den italienske mafia refererer til dem selv som *'Men of honor'*, og de regulerer deres adfærd iht. værdier og praksisser, der er relateret til maskulinitet såsom respekt, loyalitet og hemmelighedsfuldhed. Dermed belyser denne artikel altså, hvordan maskulinitetsformen er i en subkultur, og hvordan unge mænd finder denne maskulinitetsform attraktivt (Ibid.).

Bogen *The eurogang paradox* beskæftiger sig med maskulinitet iht. hooligans, nynasicisme og ungdomsbander i Tyskland samt multikulturelle bander i Norge (Klein, Kerner, Maxson & Weitekamp, 2001). I bogen beskrives det, hvordan hegemoniske maskulinitetsidealer bliver en integreret del af normerne, der hersker i subkulturene, og hvordan medlemmerne, på forskellig vis, udøver maskulin adfærd såsom nynazisterne, der eksempelvis er meget overbeskyttende over for etniske tyske kvinder (Ibid.).

I den ovenstående gennemgang af international forskning ses der altså at være et videnshul ift. emnet for nærværende afhandling. Maskulinitet bruges primært som en forklaringsmekanisme til at forstå, hvordan bandemedlemmerne udøver en bestemt adfærd i grupperingen eller over for normalsamfundet. Der fokuseres ikke på det enkelte individs subjektive måde at udøve kønspraksis på, og ligeledes har det ikke været muligt at finde forskning, som beskæftiger sig med bandemedlemmernes relationer og den måde, hvorpå maskulinitet påvirker deres parforhold. Slutteligt skal det pointeres, at den internationale forskning kan være vanskelig direkte at overføre til en dansk kontekst grundet det faktum, at der er forskellige kulturelle, politiske og sociale forhold. Hertil vil nedenstående afsnit belyse den nationale forskning på rocker- og bandeområdet.

5.2 Den nationale forskning

Rockergupperinger har været mere dominerende i Danmark end i de andre skandinaviske lande, men samtidig er den forskningsmæssige viden om rockergupperinger mere begrænset end forskningen om bander. Dette afspejles også i meget af den nyeste danske forskning, der omhandler rockergupperinger, da undersøgelser også inddrager indvandrerbander. Således sammenflettes disse to subkulturer, hvilket både ses forskningsmæssigt og politisk.

I august 2008 blev det tydeligt for normalsamfundet, at der var en konflikt mellem rocker og bandegrupperingerne i København. Den kriminalpolitiske debat fik øget bevågenhed, hvilket førte til, at der blev iværksat en række initiativer vedrørende rocker-banderelateret kriminalitet (Denhardt, 2012, s. 302). Et af initiativerne var at gennemføre en registerbaseret undersøgelse af de

mennesker, som politiet har registreret som medlemmer af rockergrupperinger eller bander (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2010, s. 4). Ydermere tager rapporten, 'Rockere, bander og risikofaktorer', udgangspunkt i politiets Efterretningsdatabase (PED) og netværksanalyser til at belyse relationerne mellem personer i disse miljøer, og de særlige risikofaktorer, som gør sig gældende. Rapporten berører både rocker- og bandemedlemmers baggrund, såsom familiebaggrund og opvækst, økonomiske situation, uddannelse og job (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2014). Disse faktorer benyttes i undersøgelsen til at anskueliggøre, hvorledes opvækstforholdene har en betydning for senere medlemskab af en rockergruppering. Derudover er der et lille afsnit, som beskriver deres civile status, hvor det fremgår, at langt de fleste rockere er enlige. Grupperingen Bandidos er den rockerklub med den største andel af medlemmer, 25%, som har en samboende eller er gift. Hvorimod det kun er 12% af medlemmerne i Hells Angels, som er gift eller har en samboende partner (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2014, s. 55). Rapporten beskæftiger sig ikke med aspekter af rockernes parforhold, foruden om de er i et, hvilket understøtter, at der er et videnshul.

I rapporten, 'Rockere og bandemedlemmers kriminelle karriere og netværk i ungdommen', som udspringer fra banderekutteringsprojektet fra Justitsministeriets forskningskontor, undersøges mønstre i kriminaliteten, der senere i livet fører til et medlemskab i en rocker- eller bandegruppering (Klement & Pedersen, 2013). Undersøgelsen bygger på kvantitative metoder og har oplysninger fra de registrerede rocker- og bandemedlemmer i PED samt kriminalitetsoplysninger fra Danmarks Statistik. Ydermere anvendes der en kontrolgruppe, der består af lovovertrædere, som har samme karakteristika ift. fødselsår, oprindelsesland og antal af kriminelle domme i ungdommen, som rocker og bandemedlemmer. Dette for at anskueliggøre, hvad der har en betydning for, hvad der fører til medlemskab i en gruppering (Klement & Pedersen, 2013, s. 5). Mønstrene i rapporten kan være behjælpelige til at danne en forståelse for de mennesker, som er mere tilbøjelige til at indgå i en gruppering og herved få et indblik i vores målgruppe, som vi kan bruge i vores tilgang til interview og observationsstudie.

Justitsministeriets forskningskontor udarbejdede rapporten, 'Veje ind i og veje ud af rocker- og bandemiljøet' fra 2014, som bygger på interviewundersøgelser af 15 mennesker, der har været medlem af en rocker- eller bandegruppering i Danmark (Pedersen, 2014, s. 2). Rapporten er en efterfølger af den tidligere gennemførte rapport, 'Rockere og bandemedlemmers kriminelle karrierer og netværk i ungdommen' (Pedersen, 2014), der bygger på kvantitative data. Denne rapport skal dermed supplere den ovenstående med en kvalitativ indgangsvinkel, for således at opnå

indsigt i medlemmernes motivation, for at indgå i en gruppering og for efterfølgende at melde sig ud (Pedersen, 2014, s. 7). Pedersen forklarer, at målgruppen oftest kommer fra resourcesvage familier, hvilket har præget deres skolegang, hvor de har haft svært ved at opretholde venskaber, og i nogle tilfælde er de blevet mobbet (Pedersen, 2014, s. 9).

Rapporten vil benyttes til at få en forståelse af, hvordan opvækstforhold har en indflydelse på de indsattes konstruering af køn, og ydermere hvad der er tiltrækkende ved rockermiljøet. Hertil hvordan internt hierarki, sociale spilleregler og normer, i en dansk kontekst, har indflydelse på fastholdelsen og ophøret. I forbindelse med at opnå social status i en rockerklub tydeliggør rapporten, at mennesket skal igennem forskellige stadier for at opnå respekt, hvilket ofte indebærer at være prøvemedlem de første par år. Under prøvetiden vil det nye medlem vise sit værd og agere tjener, stå til rådighed døgnet rundt, og ofte udfører de mere dumdristige kriminalitetstyper (Pedersen, 2014, s. 20-21). Hertil kan der reflekteres over, om social status i rockergrupperingen har en betydning for, hvordan rockere behandler deres partner. Endvidere belyser rapporten, hvordan rockergrupperinger anvender et 'pisk eller gulerod lærings- og disciplinærsystem', hvor fysisk afstraffelse bruges, hvis de fejler (Pedersen, 2014, s. 23).

Som tidligere nævnt er det udfordrende at få målgruppen til at fortælle om deres gruppering. Dette understøttes også af Pedersen, der forklarer, at denne problematik er forbundet med en sympati og loyalitet til grupperingen. Dette afspejler sig også i ovenstående rapport, hvor en interviewperson fortæller;

“Der er nogle ting, som jeg ikke vil fortælle. Det har ikke noget personligt med dig at gøre. [...] Når I laver sådan nogle interviews, så kan I godt få noget at vide, men I får ikke at vide, hvad der sker inde i kernen [af grupperingen]. Det er der ikke nogen, der vil fortælle. Det gør man bare ikke” (Pedersen, 2014, s. 8).

Det store spørgsmål bliver derfor, om rockernes parforhold og deres opgaver i grupperingen er vævet ind i hinanden, eller om det er to separate dele af deres liv. Endvidere om dette har en betydning for, om rockerne vil tale om deres parforhold, da de dermed kan risikere at sætte loyaliteten til grupperingen på spil.

I undersøgelsen 'Stemmer fra en bande', beskæftiger Kirsten Elisa Petersen sig med unge minoritetsdrengene og deres narrative oplevelser af at være en del af en subkultur, hvilket få undersøgelser gør (Petersen, 2015). Undersøgelsen har fokus på unge, der selv oplever at være tilknyttet en bandegruppering og et særskilt fokus på, at udvikle viden om de unges egne perspektiver, oplevelser og vurderinger af deres eget liv i hverdagen, deres barndom og livsforhold

(Ibid.). Undersøgelsen giver således et indblik i, hvordan unge mænd oplever at være en del af en subkultur, hvilket kan bidrage med et vidensgrundlag til afhandlingen, da det antages, at der er fællestræk ved rockergrupperinger og bander.

Derudover skal det pointeres, at forskning omhandlende maskulinitet i subkulturer er meget begrænset i dansk kontekst.

Sune Qvotrup Jensen beskæftiger sig med emnet i en undersøgelse, hvor han undersøger konstruktionen af køn ved hypermaskuline praksisser, hos marginaliserede unge mænd, med en anden etnisk baggrund end dansk (Jensen, 2005). Han belyser konstruktionen af køn i dansk og amerikansk rapmusik, og hvordan denne musikform bruges som kønnets udtryksform af marginaliserede unge mænd (ibid.).

Endvidere er der relevant viden at hente via mediernes fortællinger om bander og selvbiografier fra tidligere bandemedlemmer, som kan give et informativt billede af banderne, men ikke et forskningsmæssigt perspektiv. Igen ses der et videnshul på området, da undersøgelserne primært beskæftiger sig med socioøkonomiske faktorer, indtræden og exit i subkulturer samt den interne struktur. Således er der dermed begrænset mængde af forskning på området om rockergrupperinger, der beskæftiger sig med konstruktionen af køn samt parforhold.

5.3 Kærlighed og fængsling

Ift. indsatte og fængsling har den sociologiske forskning primært været forbundet med at undersøge konsekvenserne af straffen for lovbryderen, herunder; den økonomiske konsekvens, deres menneskerettigheder, straffens virkning og fængselskultur (Minke, 2012). Derudover er der også lavet forskning på, hvordan den uformelle straf reducerer mulighederne efter fængsling, ved at lovbryderens livschancer formindskes, eksempelvis ved ledighed efter afsoning og ens sociale position (Olsen, 2014, s. 3).

I dansk kontekst er det først i nyere tid, at det er belyst, at konsekvenserne ved en frihedsberøvende straf har en betydning for de pårørende (Christensen, 1999, s. 9). Samtidig er det også her, det primære fokus har været, da undersøgelser har den indsatte partner og børn i centrum. Således er undersøgelserne, der er fundet relevante forbundet med et børne og- eller kvindeperspektiv, hvor der fokuseres på, hvordan det påvirker dem at have en far eller mand i fængsel. Den indsatte følelser og konsekvenser bliver i disse rapporter et biprodukt, hvorfor vi finder det relevant at fremskrive deres oplevelse af hele situationen.

I undersøgelsen 'Forældre i fængsel' af Else Christensen, fra 1999, beskrives det, hvordan familien oplever det, når en partner fængsles med særlig fokus på de store konsekvenser, det har for børnene. Undersøgelsen belyser også den dømte forældres tanker om, hvordan det påvirker relationen til deres børn og pårørende at være fængslet. Empirien i undersøgelsen består af interviews med indsatte, indsatte partnere og børn. De indsatte i rapporten fortæller, at de bruger rigtig meget tid på at tænke og bekymre sig om familien uden for fængslet. De fortæller, at de ikke har nogle muligheder for at hjælpe i akutte situationer, hvor partneren har brug for aflastning, praktisk hjælp eller hvis barnet er syg, hvilket plager de indsatte i hverdagen (Christensen, 1999, s. 9). At de indsatte tænker meget på deres familier, beskrives som en tilflugt til normalsamfundet og relationerne uden for fængslet, både i nærværende rapport, men også i andre undersøgelser. De forklarer det som værende en form for psykisk overlevelsesmetode, som den indsatte benytter i fængslet, da denne dermed kan holde den ubehagelige virkelighed i fængslet på afstand (Christensen 1999, s. 14-15). Dette forekommer antageligvis, da bekymringen kan være et middel til at fastholde tanken om, at den indsatte er et almindeligt menneske med et liv uden for fængslet. Ifølge Christensen beskriver de indsatte en anden overlevelsesmetode, der består i, at de indsatte går i en slags dvalelignende tilstand, hvor den indsatte fungerer så godt som muligt på baggrund af de givne forudsætninger (ibid.). I denne tilstand lukker den indsatte af for dele af deres personlighed, således de kan bevare en form for integritet og privathed (ibid.).

En anden problematik, som Christensen tydeliggør, er, at de indsatte, der får mange besøg i fængslet, har en partner, der ikke har tid til andre aktiviteter, hverken alene eller med deres børn (ibid.). Det er hertil interessant, om rockerne reflekterer over de konsekvenser, det har for deres partnere og børn at besøge dem, samt hvor tit målgruppen får besøg. Undersøgelsen lægger ikke vægt på parforholdet, da undersøgelsens fokus er på børnene og de indsatte egenskaber som forældre.

Som ovenstående rapport omhandler en artikel af Rikke Fuglsang Olsen, fra 2014, om, hvordan børn påvirkes af forældres korte eller længerevarende perioder i fængsel. Artiklen undersøger, om børn får følger af deres forældres fængsling, og om nogle børnegrupper i stigende grad oplever forældres fængsling værre. Vi har en hypotese om at i de forhold, hvor der er børn, vil der også være et fysisk bindeled mellem dem, som vil påvirke deres parforhold på både godt og ondt. Derfor har vi valgt at inddrage de to ovenstående undersøgelser for at få en forståelse for nogle af de dilemmaer, de muligvis kan opleve, men igen med fokus på børnenes påvirkning af parforholdet for den indsatte rocker.

Fængslets indre liv er en kvalitativ undersøgelse med udgangspunkt i deltagerobservation og forskningsinterview samt et kvantitativt spørgeskema (Minke, 2012). Undersøgelsen er en af de eneste danske forskningsrapporter, som har lovbyrderens forhold som primært omdrejningspunkt (Minke, 2012). Undersøgelsen berører grupperinger, der er kategoriseret som stærkt negativt styrende, herunder Hells Angels og Bandidos, som netop er målgruppen i denne afhandling. Minke pointerer, at grundet gruppens lovgivningsmæssige kategorisering, er det bl.a. ikke muligt at tage hensyn til nærhedsprincippet (Minke, 2012, s. 56-57). Undersøgelsen kan give et indblik i de erfaringer og refleksioner, der er gjort i forbindelse med mødet med målgruppen samt fængselslivets delkultur og subkultur. Vi har en hypotese om, at rockerne bruger broderskabet, som de har gennem deres gruppering, til at mindske deres afsavn til deres partnere grundet deres sociale sammenhold i fængslet, samt det at deres gruppering står til rådighed for deres pårørende, hvis de har brug for hjælp. Til at underbygge denne hypotese vil vi bruge de observationer og empiri, som Minke har gjort sig omkring gruppedannelse, relationer med vold, venskaber og trusler i fængslet, samt hvordan det er at blive ekskluderet (Minke, 2012).

Til trods for vores ovenstående hypotese, beskriver artiklen af Jane Wood og Sophie Dennard, at mennesker som er medlem af en bande, er mere tilbøjelige til at få psykiske problemer efter endt afsoning. Undersøgelsen bygger på kvalitative interviews, hvor de undersøger to grupper i fængslet. Den ene gruppe har relation til bander, og den anden gruppe har ikke relation til bander. Wood og Dennard har undersøgt forskellige symptomer såsom benyttelsen af vold, PTSD, paranoia, kontrol og adskillelse i fængslet (Wood & Dennard, 2016, s. 30). De pointerer, at det oftest er de yngre personer, som er i en bande, der oplever at have undermineret deres mentale helbred. Det vurderes også, at mennesker med eksisterende mentale problemer er mere attraktive for banderne og vil blive opsøgt til rekruttering (Wood & Dennard, 2016, s. 35). Hertil er det relevant at reflektere over, om det er en påvirkning for parforholdet, når personen har været fængslet flere gange eller har en lang dom?

Lilli Rasmussen, der beskæftiger sig med indsatte minoritetsunges narrative fortællinger i undersøgelsen, 'Livshistorier og kriminalitet', belyser også de psykiske problemstillinger og misbrug, som de indsatte har haft inden og efter domfældelse (Rasmussen, 2010).

Hertil forklarer hun, at indsatte ofte lider af en psykisk ubalance. Flere undersøgelser påpeger altså, at det er psykisk hårdt at afsone en frihedsberøvende straf, hvortil der kan reflekteres over, om dette psykiske pres påvirker den indsatte forhold, og om det er nemmere at være en del af en rockergruppering, da de afsoner med deres 'brødre'.

Susanne Clausen beskæftiger sig i undersøgelsen 'Fængslet ta'r (stadig) de sidste' endvidere med indsattes karakteristika i danske fængsler (Clausen, 2013).

Hun foretager en sammenligning af de to klientundersøgelser fra henholdsvis 1999 og 2011.

Undersøgelsen viser, at der er en stigning i indsattes socioøkonomiske og psykosociale udfordringer, fra 1999 til 2011. I 2011 var der flere indsatte, der har været anbragt uden for hjemmet i deres barndom/ungdom, har grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og har været indlagt til psykiatrisk behandling samt modtaget behandling for psykiske lidelser (Clausen, 2013, s. 30).

Slutteligt skal det nævnes, at det ikke har været muligt at finde noget litteratur, der inddrager alle aspekter i samme undersøgelse - altså både det at være rocker, være indsat og have et parforhold. Dog har det været muligt, ved at opdele det i temaer, at danne et billede af feltet, og dermed anvende den viden, som er til rådighed. Som det fremgår af ovenstående litteraturstudie, er den nuværende forskning om rockeres parforhold begrænset. Der forekommer således at være et videnshul på området, som vi i denne afhandling søger at belyse med den anvendte litteratur som vidensgrundlag.

6.0 Metodologiske overvejelser

I de kommende afsnit præsenteres afhandlingens metodologiske overvejelser, som indebærer den kvalitative metode, herunder feltarbejde, observation og interviews. Vi præsenterer informanterne, transskriptionsstrategi og kodning af datamateriale. Endvidere vil vi komme ind på fængslet som genstandsfelt, *gategeepers*, positionering og de følelsesmæssige aspekter, der er ved at indgå i et felt.

Afhandlingens metodologiske overvejelser introduceres iht. princippet om gennemsigtighed. Princippet om gennemsigtighed medfører, at de metodiske refleksioner, herunder valg og fravalg, bliver synlige for læseren, hvilket bidrager til en styrkelse af afhandlingens reliabilitet (Andersen & Boolsen, 2015, s. 66). Afhandlingen er overvejende eksplorativ med en induktiv tilgang. Eksplorative undersøgelser har, ifølge Ib Andersen, til formål at udforske et fænomen, der er mindre kendt, og hvor tidligere viden om fænomenet er begrænset (Andersen, 2013, s. 20). Som tydeliggjort i litteraturstudiet er der begrænset viden om indsatte rockere og deres parforhold og ydermere omhandler forskningen om rockergrupperinger ofte et perspektiv, som anskuer grupperingernes strukturer og kriminelle handlinger. Der er altså fokus på de mere objektive elementer af subkulturen og ikke medlemmernes personlige forhold, hvilket også bunder i, at grupperingerne er lukkede kulturer, hvor det er svært at undersøge disse (Jacobsen & Sørensen, 2013, s. 218).

Den induktive tilgang omhandler, ifølge Andersen, opdagelsens vej (Andersen, 2010, s. 31). Denne tilgang tager udgangspunkt i empirien for dermed at tilslutte sig til generel viden om teorien. Den induktive tilgang er ofte benyttet i eksplorative undersøgelser, hvor undersøgeren på baggrund af relativt få informanternes beskrivelser, ønsker at sige noget generelt om fænomenet (ibid.). Den induktive tilgang kommer til udtryk ved, at vores empiriske afsæt danner omdrejningspunktet for måden, hvorpå vi erkender fænomenet gennem informanternes forståelse. Vi har som tidligere beskrevet valgt at tage udgangspunkt i Enner Mark fængsel. Vi inkluderer ikke andre fængsler i Danmark, hvorfor de 12 indsatte rockere, som vi har talt med, udgør en relativ lille gruppe, men hensigten er dog at sige noget mere generelt om grupperingernes parforhold og maskulinitetspraksisser.

Grunden til at afhandlingen er overvejende eksplorativ og induktiv, er, at det er svært at skelne de forskellige tilgange i praksis. Dette pointerer Andersen også, idet han beskriver, at den induktive og deduktive tilgang ofte er vævet ind i hinanden gennem hele undersøgelsesprocessen, i forbindelse

med feltstudier i den samfundsvidenskabelige praksis (ibid.). Selvom afhandlingen er overvejende eksplorativ og induktiv, havde vi forinden indsamlingen af empiri en teoretisk viden, der naturligt medførte teoretiske refleksioner – og dermed elementer af en deduktiv tilgang, da denne tilgang netop tager udgangspunkt i teori, for derefter at sige noget om et fænomen (ibid.). Litteraturstudiet har været medvirkende til at danne et billede af kontekstens betydning, rockernes værende og maskulinitetens påvirkning, som har haft en indflydelse på den måde, som vi er gået til felten. Dette afspejler tydeligt at tilgangene i afhandlingens praksis, herunder indsamling af empiri, også er vævet ind i hinanden.

6.1 Den kvalitative metode

I denne afhandling er der anvendt den kvalitative metode, i form af feltarbejde, herunder interviews og observationsstudie. Det grundlæggende i den kvalitative metode er, at undersøgeren er interesseret i belyse, hvordan et givent fænomen siges, opleves eller fremtræder (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 17). På baggrund af dette er denne metode valgt, da vi har et ønske om at forstå og fortolke, hvordan de indsatte italesætter og oplever deres parforhold og ydermere, hvordan fænomenet fremtræder i dagligdagen på afdelingen. Dermed læner den metodiske tilgang sig op ad den fænomenologiske, da vi ønsker at beskrive menneskets konkrete perspektiv, bundet til tid og sted (Hyldgaard, 2013, s. 41). Fænomenologiens grundprincip er at beskrive, hvordan noget opleves og erkendes, hvilket betyder, at kroppen og bevidstheden ikke kan skelnes ad (ibid.). Dermed er vores epistemologiske tilgang, at vi erkender vores indtræden i felten, og de følelser den medfører, som en del af den viden der produceres, hvorfor følelserne ikke anses som bias.

Ved at vælge den kvalitative metode har vores afhandling en høj intern validitet, som giver mulighed for at begribe kompleksiteten og dynamikkerne i de indsattes parforhold. Dette sker ved, at vi forsøger, som ovenstående, at forstå og fortolke de mekanismer, som dannes gennem vores feltarbejde (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 119-125). Dog kan den kvalitative metode kritiseres ved, at den eksterne validitet oftest ikke er særlig høj, da det som udgangspunkt er svært at generalisere vores resultater, fordi der kun er en anden afdeling i Danmark, hvor rockere er placeret i et lukket fængsel i en afdeling for dem selv.

Endvidere har vi forsøgt at højne den eksterne validitet ved at skabe en diversitet i vores empiri. Dette har vi forsøgt ved, at vi både har erfaringer fra forskellige fagpersoner, som arbejder med

målgruppen eksternt, samt de ansatte og de indsatte.

I processen har der været refleksioner omhandlende den kvantitative metode, hvor vi især har overvejet at udforme et spørgeskema. Dette gik vi dog fra igen, da emnet er meget intimt og personligt, hvorfor det var nødvendigt med dybdegående samtaler. Derudover kan spørgsmål omhandlende eksempelvis en partners utroskab være en yderst subjektiv vurdering - Er det at føre samtaler med andre mænd, eller er det en decideret seksuel handling, som betegnelsen utroskab dækker over? Disse retoriske og operationelle elementer kan være svære at kategorisere, da de er forbundet med følelser, hvorfor at stille dem op i bokse eller som åbne spørgsmål, kan begrænse uddybelsen. En anden begrænsning ift. målgruppen er deres begrænsede skriftlige kompetencer. I rapporten, 'Rockere, bander og risikofaktorer', står der, at der er 81 % af de registrerede rockerbandemedlemmer, som kun har grundskolen som uddannelsesmæssig baggrund. Hvorimod der er 54 % af den almene kontrolgruppe, der kun har grundskolen som uddannelsesmæssig baggrund. Endvidere er der kun 1% af rocker-bandemedlemmerne, der har gennemført en gymnasial uddannelse (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2010, s. 35). Den begrænsende skolegang og heraf de skriftlige kompetencer, antages dermed at kunne resultere i mangelfulde besvarelser.

Endvidere italesatte de ansatte, at afdeling D før har afstemt deres svar i forbindelse med spørgeskemaundersøgelser, således de alle svarede det samme (Bilag 2).

Grundet disse ovenstående refleksioner og faktorer vurderes det dermed, at et spørgeskema ikke ville være en relevant metode at benytte, da empirien vil være begrænset. Ydermere har vi overvejet, om vi skulle inddrage de indsatte partnere, således vi kunne få et indblik i alle de dynamiske parametre i forholdet. Dette har vi dog fravalgt og dermed foretaget en afgrænsning, således det kun er de indsatte rockere, ansatte og eksperter.

Afslutningsvis reflekteres der over det faktum, at det er Enner Mark fængsel, som har tilkendegivet, at der er en problemstilling omhandlende, at de indsatte har en kontrollerende adfærd over for deres partnere. Derudover har de udvalgt de fleste af vores *gatekeepers* samt nogle af de indsatte, som vi har interviewet. Dette kan svække afhandlingens validitet, da vi ikke har haft indflydelse på udvælgelsen af disse.

6.2 Præsentation af informanter

I dette afsnit præsenteres alle informanterne, både de der har indgået i de formelle interviews, og de der er en del af feltstudiet. Der er et sikkerhedsperspektiv i denne afhandling, som det er nødvendigt at tage højde for, hvorfor næsten alle informanter har et ønske om at være anonymiseret.

De ansatte i Enner Mark fængsel, som vi har interviewet, men også haft løbende samtaler med i felten, refereres udelukkende til som ansatte. Deres profession, køn og hvor lang tid de har været ansat på afdelingen, vil derfor ikke fremgå, når disse anvendes i analysen. Dette er en nødvendighed, da der kan være risiko for, at deres udtalelser kan skade dem i deres arbejde med grupperingerne.

På samme måde har vi været nødsaget til at tage nogle forholdsregler ift. de indsatte, således de ikke er genkendelige i afhandlingen. Der afsoner 48 indsatte på afdeling D, hvorfor de vil være letgenkendelige, hvis nøjagtig alder og domslængde fremgår. Dette er en ulempe ved kun at have én institution og herunder én afdeling som genstandsfelt. De indsattes domslængde er derfor opdelt, således at de, der har en dom på under tre år, vil blive kategoriseret som indsatte, der afsoner en kort dom. Hvorimod de indsatte, som har en dom på over tre år, vil blive kategoriseret som indsatte, der afsoner en lang dom. Endvidere vil alderen blive delt op ved alderen 30 år. Dette sker ved, at de indsatte, der er under 30 år, vil tilhøre gruppen af yngre indsatte, mens indsatte, der er over 30 år, vil tilhøre gruppen af ældre indsatte. Vi skildrer mellem, om den indsatte tilhører grupperingen Hells Angels eller Bandidos, og om denne er prøvemedlem eller fuldgyldigt medlem, da dette antages at have betydning for deres parforhold.

Ydermere har vi valgt at dele bilagene op, således at alle interviews med indsatte medlemmer af Bandidos indgår i et samlet dokument (Bilag 4), og det samme gælder alle interviews med indsatte, der er medlemmer af Hells Angels (Bilag 5). Dette har vi valgt at gøre, da det ellers vil være muligt, gennem bilagsreferencer at spore sig frem til nøjagtig, hvilken indsat vi omtaler.

Denne strikse anonymisering er foretaget på baggrund af etiske overvejelser, da det er vigtigt at bevare informanternes fortrolighed. Som Kvale og Brinkmann pointerer, så indebærer fortrolighed inden for forskning, at informanterne ikke kan afsløres på baggrund af privat data (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 91). Disse forholdsregler bidrager således til, at etiske principper overholdes.

6.2.1 Eksperter

Behandlingspsykolog og leder - Anni

Anni er ansat ved interesseorganisationen 'Dialog mod vold'. Hun fungerer som behandlingspsykolog og besidder desuden en lederstilling i organisationen. Anni har bl.a. arbejdet med målgruppen i Enner Mark fængsel i forbindelse med et tilbud, der blev givet om terapeutiske samtaler. Anni har derfor en stor ekspertise inden for partnerrelationer samt stor indsigt i målgruppen.

Tidligere rocker og stifter af Headon – Torben

Torben har ikke ønsket at blive anonymiseret. Torben har tidligere været fuldgældigt medlem af flere forskellige rockerklubber, men er nu fuldstændig ude af miljøet. For seks år siden stiftede Torben organisationen Headon, der er et alternativt exit-program, der henvender sig til rocker- og banderelaterede. Som tidligere rocker har Torben en helt speciel indsigt i målgruppen samt de normer, der hersker i rockermiljøet, som han kan trække på fra egne erfaringer såvel som faglige kompetencer.

Psykolog – Rikke

Rikke er psykolog og har arbejdet med målgruppen i mange år. Hun har et tæt samarbejde med bl.a. Kriminalforsorgen, Rigspolitiet og kommunerne. Gennem sit arbejde har Rikke en dybdegående indsigt i, hvilke problematikker målgruppen har og ydermere, hvilken betydning det har, at de er medlem af en gruppering.

Familierådgiver - Poul

Poul leder et tilbud til de indsatte på afdeling D, der hedder fædregruppen. Dette er det eneste tilbud, som de indsatte får, foruden EXIT. Poul har i mange år været en del af organisationen SAVN, der arbejder med pårørende til indsatte og har drevet fædregruppen i omkring to år. Herigennem har han et stort indblik i, hvad en fængsling har af konsekvenser for de pårørende.

6.2.2 Ansatte i Enner Mark fængsel

Vi har interviewet to mandlige fængselsbetjente, der begge har været ansat omkring fire år.

Derudover har vi interviewet en kvindelig fængselsbetjent, der er børneansvarlig og har arbejdet med målgruppen i mange år. Slutteligt har vi interviewet en kvindelig socialrådgiver, som har arbejdet på afdeling D i cirka halvandet år.

Som en del af feltarbejdet har vi haft uformelle samtaler med en stor gruppe af de ansatte på afdeling D, som også vil blive benyttet i analysen.

6.2.3 Indsatte i Enner Mark fængsel

Vi har samlet set interviewet 12 indsatte på afdeling D, som præsenteres i det nedenstående.

- Jesper er en ældre indsat, der afsoner en lang dom. Jesper har børn med forskellige kvinder og er i et langvarigt parforhold. Han er fulgyldigt Bandidos medlem. Han har adskillige domme bag sig, og har været en del af grupperingen i mange år.
- Daniel er en ældre indsat, der afsoner en lang dom. Daniel er gift og har børn, som han ikke har kontakt med. Han er fulgyldigt Bandidos medlem, og er defineret af de ansatte som højtstående i grupperingen.
- Knud er en ældre indsat, der afsoner en lang dom. Knud har været gift flere gange og har børn med forskellige kvinder. Han er forholdsvis nygift, og de prøver på at få børn sammen. Han er fulgyldigt Bandidos medlem, og har en højtstående position i grupperingen. Knud har adskillige domme bag sig og har været en del af grupperingen i mange år.
- Frederik er en ældre indsat, der afsoner en kort dom. Frederik har en kæreste og et barn. Han er fulgyldigt Bandidos medlem, og har været en del af grupperingen i mange år. Han har adskillige domme bag sig.
- Svend er en ældre indsat, der afsoner en lang dom. Svend har ingen partner på nuværende tidspunkt, men det havde han, da han blev indsat. Svend har et barn. Han er fulgyldigt Bandidos medlem, og har været en del af grupperingen længe.

- Jeppe er en ældre indsat, der afsoner en kort dom. Han har børn, men ikke nogen kone, da deres forhold gik i stykker, efter han blev indsat. Jeppe er fuldgyldigt Bandidos medlem.
- Martin er en ældre indsat, der afsoner en lang dom. Han har en kone og ingen børn. Han er fuldgyldigt Hells Angels medlem. Han har ikke tidligere været dømt.
- Bo er en ældre indsat, der afsoner en lang dom. Han er gift for anden gang. Han har et barn med sin tidligere kone. Han er fuldgyldigt Hells Angels medlem, med flere domme bag sig.
- Troels er en ældre indsat, der afsoner en kort dom. Han har ikke nogen partner, men børn fra tidligere forhold. Forholdet til Troels' kæreste gik i stykker under afsoningen. Troels er fuldgyldigt Hells Angels medlem.
- Brian er en yngre indsat og afsoner en kort dom. Brian har ikke en fast kæreste, men ser en pige. Han har ingen børn. Brian er prøvemedlem ved Hells Angels, og det er Brians første gang i fængsel.
- Michael er en ældre indsat med en kort dom. Han har børn og kone. Det er Michaels første fængselsdom. Han er prøvemedlem ved Hells Angels.
- Johnny er en yngre indsat med en kort dom. Johnny har en kæreste, men ingen børn. Det er Johnnys første fængselsdom. Han er prøvemedlem ved Hells Angels.

6.3 Interview som metode

I denne afhandling har vi både lavet interview med indsatte, ansatte og eksperter. Vi har valgt at benytte interviews som metode, da denne muliggør en dybdegående indsigt i informanternes livsverden, herunder deres oplevelser af fænomener (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 31).

I alle afhandlingens interviews har vi benyttet os af det semistrukturerede interview, da denne metode tillader at afvige fra interviewguiden (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 45). Interviewguiderne er vedlagt som bilag (Bilag 3). At kunne afvige fandtes især hensigtsmæssigt, ift. de indsatte, da vi ikke vidste, hvad vi kunne forvente af samtalen. Det semistrukturerede interview muliggør, at undersøgeren forfølger den fortælling, som informanten er mest optaget af (ibid.), hvilket vi forventede kunne være med til at skabe en relation til de indsatte.

En større andel af de interviews, der er foretaget, kan kategoriseres som eliteinterviews.

Eliteinterview er, ifølge Kvale og Brinkmann, et interview, hvor informanten er ekspert eller leder inden for et givent område (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 167). Vi har valgt at interviewe eksperter fra forskellige områder, da vi havde en tese om, at det ville være udfordrende at få de indsatte til at tale om deres parforhold. Endvidere havde vi en antagelse om, at de indsatte muligvis ikke ville fortælle os hele sandheden, da de ikke ønsker at stille sig selv eller deres gruppering i et dårligt lys, hvorfor deres fortællinger kun ville afspejle noget af relationen. Ikke dermed sagt at vi forventede, at alle de indsatte parforhold ville indeholde negative aspekter. Vores forudindtagede tese om, at det ville være udfordrende at få de indsatte til at tale med os, holdte dog ikke i realiteten. De indsatte var derimod positive over for os samt villige til at tale om deres parforhold. Der var dog modstridende elementer i det, som de indsatte fortalte, og hvad de ansatte oplevede, hvorfor alles synspunkter inddrages i afhandlingen.

I et eliteinterview kan der forekomme et asymmetrisk magtforhold ved, at elitepersoner, i vores kontekst, har den praktiske og dybdegående viden inden for det pågældende område.

Hertil er det derfor vigtigt at have in mente, at denne magtposition kan have en indflydelse på den viden, som udspringer, da eksperterne kan have en bestemt vinkel, som de gerne vil have fremhævet.

Kvale og Brinkmann pointerer netop, at eksperternes ekspertise i at blive interviewet kan medføre, at de forinden interviewet kan have forberedt mindre 'indlæg'. Disse 'indlæg' skal ekspliciteres de synsvinkler, som de ønsker at kommunikere ud omkring emnet gennem selve interviewet (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 167). Denne problematik fremgik af flere af eliteinterviewene, da det var klart,

at de havde ønsker om at fremhæve dele af deres arbejde, mere end andet. Dog hjalp interviewguiden til, at vi kunne få interviewet 'tilbage på sporet', og dermed få den dybdegående viden, som vi søgte. Det skal pointeres, at dette ikke kun er vigtigt ift. eksperterne, men også de indsatte, da det var tydeligt, at flere af disse havde forberedt 'indlæg', der havde en politisk agenda. Ydermere skal det nævnes, at i arbejdet med eksperter fremkommer der en fare for, at disses udtalelser blot accepteres som sandhed. Det er derfor vigtigt at være kritisk reflekteret omkring deres udtalelser i analysearbejdet.

Foruden enkeltpersonsinterviews lavede vi også et fokusgruppeinterview med ansatte. Dette valgte vi for at få kollektive ordvekslinger, emotionelle synspunkter og en mere dynamisk vinkel på deres arbejde med de indsatte rockere. Gruppensamspillet i fokusgruppeinterviewet skal ses som en medvirkende faktor til at lette italesættelsen af tabubelagte situationer og følsomme oplevelser med målgruppen. Som udgangspunkt var det meningen, at der skulle foretages to fokusgruppeinterviews af de ansatte i Enner Mark fængsel. Dette var desværre ikke muligt, da der på dagen, hvor interviewene skulle foretages, var sygdom blandt personalegruppen, og ydermere var to fængselsbetjente med en indsat på ledsaget udgang. De mente ikke, det kunne lade sig gøre at planlægge interviewene en anden dag, da dagene i fængslet altid er uforudsigelige. I stedet for to fokusgruppeinterviews, hvor det ene skulle bestå af fængselsbetjente, og det andet skulle bestå af andre ansatte, såsom en socialrådgiver, psykolog og jurist, foretog vi et fokusgruppeinterview, hvor deltagerne bestod af to fængselsbetjente og en socialrådgiver. Dermed havde vi ingen indvirkning på udvælgelsen af informanter til interviewet. Da gruppen kun bestod af tre informanter, var det også begrænset, hvor meget det egentligt blev en samtaledialog mellem disse, hvorfor vores mål med at benytte den blandede tragtmudel, der starter meget åbent og slutter styret (Halkier, 2010, s. 126), blev besværliggjort. Derimod blev samtalen mere styret, end det var meningen - dog fik vi stadig belyst egen forskningsinteresse. Flere af samtalerne med de indsatte foregik også som fokusgrupper. Ikke at vi havde bestemt dette på forhånd, men situationen krævede, at vi indgik i den kontekst, som de indsatte var i og fik den vendt til en interviewsituation. Det fungerede godt med flere indsatte til stede ad gangen, da de supplerede hinanden godt og kunne understøtte hinandens tanker og holdninger.

Slutteligt skal det pointeres, at der er etiske refleksioner forbundet med at lave interviews, der omhandler intime og personlige emner. Kvale og Brinkmann tydeliggør dette ved at forklare, at forskeren skal være bevidst om, at den åbenhed og intimitet, der skabes, kan medføre, at informanten fortryder sine udtalelser senere hen. Relationen kan nemlig medføre, at informanten

blotter sig mere, end denne egentlig havde lyst til (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 92). Dette oplevede vi under feltstudiet, da to af de indsatte italesatte dette, da interviewet var ovre. Vi sagde tak for, at de ville tale med os, hvortil de svarede; "*Selv tak, I fik vist mere at vide, end det var nødvendigt*" (Bilag 4). Her var det altså tydeligt, at de indsatte følte, at de havde talt over sig, hvilket vi også følte senere hen, da især én af de indsatte tog afstand til os.

En anden etisk refleksion omhandler, at de indsatte ikke har haft mulighed for at genlæse deres udsagn. De ansatte og eksperter har fået mulighed for at godkende direkte citater, som bruges i afhandlingen på e-mail. De indsatte har ikke fået samme mulighed. I stedet godkendte de noter, som vi tog under interviewet, når dette var færdigt.

6.4 Transskribering og kodning

I dette afsnit præsenteres transskriptionsstrategien og kodningen af datamaterialet.

Alle interviews er transskriberet umiddelbart efter, at interviewene er afsluttet. Der er benyttet en enkel transskriptionsstrategi, hvor det afgørende er at fastholde meningsindholdet i det sagte, hvorfor også taleord er undladt. Da det er meningsindholdet, der er i fokus, har vi også valgt, at det er den samme person, der har transskriberet alle interviewene, således der forekommer en systematik i transskriptionerne. Optagelserne samt transskriptionerne er dog aflyttet og læst igennem af begge parter for at sikre, at der ikke er gået viden tabt i transskriptionsprocessen. Vi har ydermere valgt at farvekodde interviews og feltnoter, således der skabes et visuelt overblik over de mønstre, der er på tværs af den indsamlede empiri. Farvekoderne er opdelt efter temaer, som henholdsvis er; Maskulinitet og køn (blå), parforhold (rød), subkulturens påvirkning (gul), politiske sanktioner (grøn), kvindesyn (lyserød) og fængslet som kontekst (lilla).

6.5 Fængslet som genstandsfelt

I nedenstående afsnit er der fokus på fængslet som genstandsfelt, og herunder hvilken kompleks afsondret institution, vi som undersøgere har ageret i.

Liv S. Gaborit og Andrew M. Jefferson beskriver, at; *“Fængsler efterlader mærker på dem, der træder ind gennem deres porte”* (Gaborit & Jefferson, 2015, s. 153). Efter vores ophold i Enner Mark fængsel deler vi denne holdning, da alle fængslets facetter gør stort indtryk, allerede fra første øjekast. Enner Mark fængsel er omringet af en høj grå mur med pigtråd øverst. Det er placeret på en øde mark og har en autoritær og afskrækkende virkning. Som Erving Goffman pointerer, er fængslet oprettet for at beskytte normalsamfundet mod personer, som har udøvet en uønsket og farlig adfærd (Goffman, 2012[1967], s. 11-14). Denne type af institution kategoriserer Goffman som en totalinstitution, som fungerer som et erstatningshjem for en stor gruppe mennesker (ibid.). Det er relevant at have for øje, at en totalinstitution har en dobbeltrolle, hvor den på den ene side fungerer som et erstatningshjem for de indsatte, og på den anden side er en arbejdsplads for de ansatte. Gaborit og Jefferson forklarer, at denne dobbeltrolle er relevant, idet man må forstå sig selv som en del af det felt, man undersøger (Gaborit & Jefferson, 2015, s. 155). Det er en følelsesmæssig oplevelse at indgå i et felt, der for nogle fungerer som et erstatningshjem, men på samme tid er en diametral modsætning til det, som vi forbinder med et hjem. Vi oplevede, at det at agere i deres

private sfære og indgå i personlige samtaler, frembragte forskellige følelser. Dette kommer til udtryk i nedenstående eksempel, hvor vi følte uretfærdighed på den indsatte vegne;

“En indsat fortæller, at han grundet bandepakken ikke kan prøveløslades længere. Hans straf er derfor pludseligt øget med fem år, da han nu skal afsone fuld tid. Han har været sammen med sin kone i mange år, og de taler om at få børn og købe et hus en gang om året. Hun er klar til at stifte familie, men han er meget bevidst om, at han nu skal tilbringe yderligere år i Enner Mark fængsel, hvorfor han ikke har lyst til at blive far” (Bilag 5).

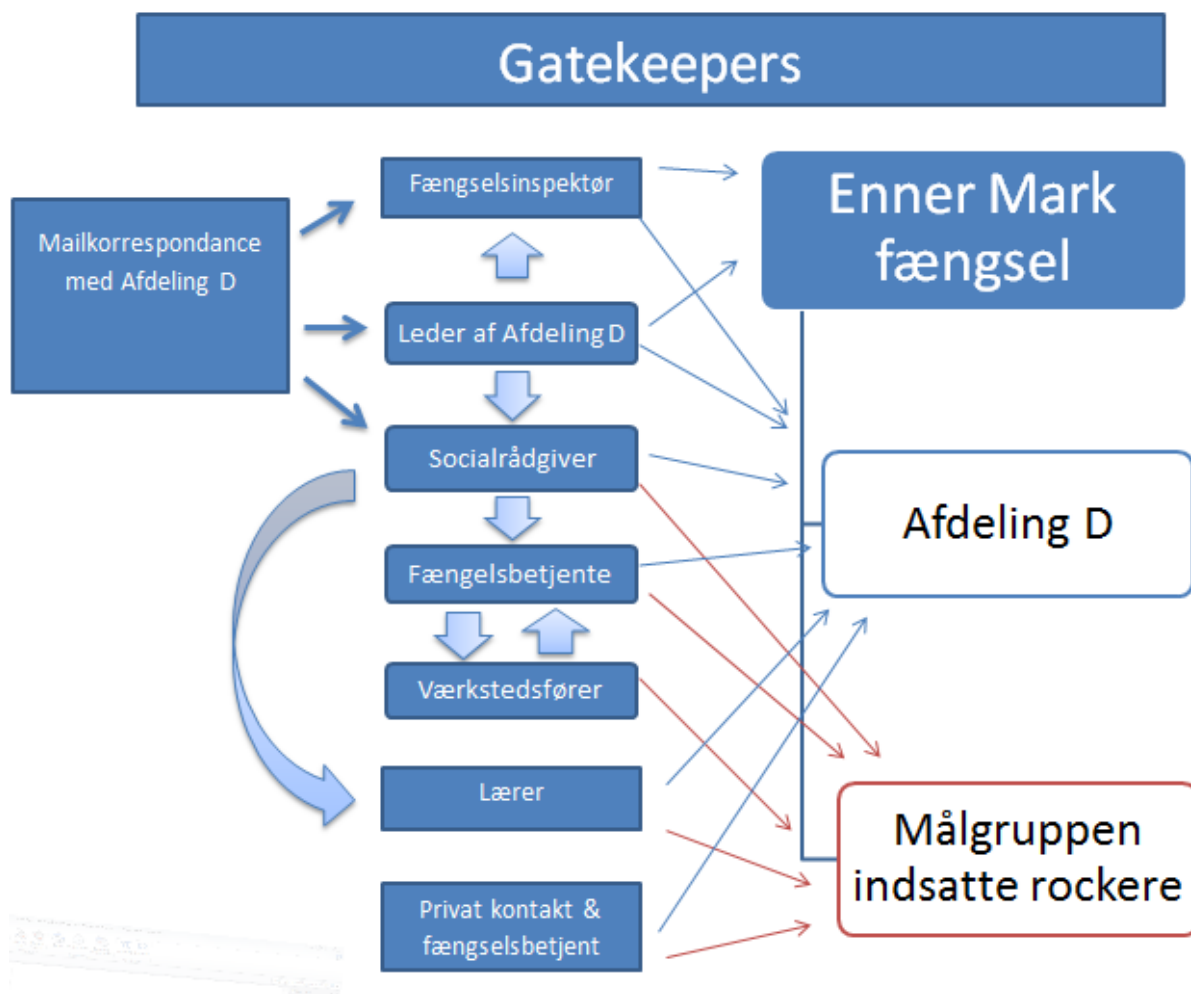
Denne følelsesmæssige påvirkning over for den indsatte indebærer, at vi føler empati og sympati med ham, grundet situationen med konen og bandepakkens konsekvenser. Dette skaber både et tættere bånd mellem os og den indsatte, men samtidig har det også en indvirkning på den viden og empiri, som vi producerer. Disse følelser vil ubevidst påvirke situationen, men refleksioner over følelserne skal ikke forstås som bias, men i stedet giver refleksionerne anledning til en kvalificering af den viden, der produceres (Gaborit & Jefferson, 2015, s. 155).

Vores genstandsfelt har derfor bevidst som ubevidst påvirket os og dermed den empiri, der er produceret. Vores følelsesmæssige påvirkning vil blive fremskrevet gennem hele afhandlingen, da det har relevans for hele det empiriske grundlag, og den viden analysen frembringer. Dermed erkender vi følelserne som en del af den viden, som vi har tilegnet os i felten. Alison Liebling fremhæver også, at evnen til at involvere sig følelsesmæssigt, både ved at relatere sig til forskningsobjektet og ved at være engageret er en vigtig del af en forskningsopgave (Liebling, 2001, s. 374). Dette har vi søgt at følge på bedste vis, ved at indgå i sociale interaktioner med de indsatte og lade dem fremhæve deres narrative fortællinger, som kan være følelsesladet, dystre og hårde, og som efterlod følelsesmæssige spor i os, men som samtidig gav et indblik i den indsatte situation.

6.6 Gatekeepers

I nedenstående vil det fremgå, hvilke personer som har haft indflydelse på vores adgang til fængslet og målgruppen.

Da vi skulle ind i fængslet, skulle vi fremvise ID og gennem en sikkerhedskontrol, der i daglig tale blev kaldt "lufthavnen". Denne sikkerhedsprocedure oplevede vi, at alle, der træder ind i fængslet, skulle igennem - også de ansatte. Dette viser tydeligt, hvordan totalinstitutionens rammer omfavnede os fra start. Efter turen i "lufthavnen" blev vi hentet af en socialrådgiver, som afdelingslederen på afdeling D havde formidlet kontakt til. Herefter fulgte vi med over på afdeling D, hvor det var aftalt, at en ansat skulle introducere os for en gruppe af de indsatte. Nedenstående illustration danner et overblik over de *gatekeepers*, som vi mødte i fængslet, og hvordan de skaffede adgang til målgruppen.

Det ses, at der er en *topdown* styring, idet afdelingslederen har skaffet kontakt til socialrådgiveren, som har videreformidlet kontakt til fængselsbetjente og andre ansatte. De tynde blå og røde pile illustrerer, hvilken arena den pågældende ansatte opererede i under vores feltarbejde. Efterfølgende hvem, der har været medvirkende til at skabe kontakt til målgruppen.

Som illustrationen tydeliggør, fik vi adgang til felten via ledelsen. På denne måde havde de ansatte/*gatekeepers* på afdeling D ingen indflydelse på, at vi var der. Dette afspejledes i de ansattes adfærd, da det var tydeligt at mærke, at nogle udviste engagement og var positive over for vores undersøgelse, mens andre distancerede sig fra os. Det samme gjaldt naturligvis også de indsatte, da vi var kommet ind på samme præmisser. Som indgangsvinkel sagde vi til de indsatte, som vi mødte, at vi var glade for, at vi måtte komme og få et indblik i deres verden;

”Til dette blev der svaret, at vi ikke skulle takke dem, da de ikke har haft nogen indflydelse på, at vi var der“ (Bilag 4).

Grundet denne præmis tog vi ikke direkte kontakt til både de indsatte og ansatte, som nonverbalt tydeliggjorde, at de ikke ønskede at snakke med os. Vi forsøgte dog stadig at imødekomme dem med en åben invitation, ved at sige; *”Vi er her igen i morgen, hvis du/I ændrer mening”* (Bilag 2), og derudover havde vi et smilende og åbent kropssprog.

Iht. det ovenstående er der også etiske refleksioner, der er relevante, da forskningsobjektet altid skal acceptere, at de bliver undersøgt, hvilket ikke er tilfældet i denne afhandling, eftersom at det er *topdown* styret. Det har naturligt nogle etiske problematikker, da vi har indgået på de ansattes arbejdsplads og de indsattes erstatningshjem, uden de har haft en egentlig indflydelse på det. Denne problematik er noget, som må antages at være en generel problematik, når der foretages undersøgelser i sikrede institutioner, da det er ledelsen, der har bemyndigelsen. For at søge at overholde de etiske principper, informerede vi naturligvis de indsatte og ansatte om, at deltagelse i interviewene var frivilligt, og at de ville blive anonymiseret, hvortil de gav mundtligt samtykke. Problematikken opstår derfor i de situationer, hvor vi har observeret og dermed fået en viden, som også er brugt i afhandlingen. Hertil er den strikse anonymisering dog med til at sikre, at personerne, der er observeret, kun refereres til som indsat og ansat.

6.7 Feltarbejde

I dette afsnit vil vi kort introducere feltarbejdet som metode samt nogle praktiske udfordringer ved at lave feltarbejde i en lukket institution.

Kirsten Hastrup forklarer, at benyttelse af feltarbejde ikke egner sig særlig godt til at indsamle data i konventionel forstand. Derimod er metoden enestående til at opfange det, der sker mellem mennesker, men også mellem mennesker og samfund, herunder de relationelle og processuelle mekanismer (Hastrup, 2010, s. 55). Hensigten med denne forskningsstrategi er at få et indblik i, hvordan indsattes parforhold opstår, vedligeholdes og ændres i fængslet.

Før vi kom til Enner Mark fængsel havde vi udarbejdet et materiale, som havde til formål at forklare, hvem vi var samt afhandlingens formål for dermed styrke vores position over for de indsatte (Bilag 7). Ydermere ville materialet give de indsatte mulighed for at reflektere over, om de ønskede at deltage. Ovenstående materiale var kun udleveret til de ansatte, hvorfor de indsatte ikke vidste, hvem vi var, eller hvad vores gøremål i fængslet omhandlede.

Som Tove Thagaard pointerer, er undersøgeren nødsaget til at skabe en form for tillid for at få et indblik i målgruppen, der studeres (Thagaard, 2004, s. 67). Dette fandtes især relevant ift. nærværende målgruppe, da de er en del af en lukket gruppering, hvorfor en form for relation til dem var vigtig, for at forstå de sociale interaktioner, som rockere og ansatte interagerer i. Under vores tre dages feltarbejde forekom der en klar progression i vores positionering og relation til de indsatte. Den første dag var der kun to af de indsatte, der var interesseret i snakke med os, men jo mere tid vi tilbragte på afdelingen, jo mere interesse var der for at snakke med os. Hvis de indsatte havde fået førnævnte materiale, antages det, at der muligvis ville have været flere, som ville have talt med os fra start, da de således ville være bevidste om, hvad afhandlingen omhandlede.

En anden udfordring, der kom til syne i praksis, var at vi ikke måtte medbringe en diktafon på afdelingen. Ved feltarbejde skabes etnografisk materiale, der omfatter detaljemættede og erfaringsnære beskrivelser af livet i felten, hvor undersøgeren beskriver refleksioner over specifikke begivenheder, som der blev gjort allerede fra første dag i felten (Hastrup, 2010, s. 55). Da det af sikkerhedsmæssige årsager ikke var muligt at medbringe en diktafon på afdelingen, brugte vi kuglepen og papir, som vi har benyttet til at nedfælde noter under interviewene. Endvidere nedskrev vi beskrivelser af specifikke hændelser, som vi oplevede, når vi bevægede os rundt i fængslet. Minke pointerer, at det er umuligt at nedfælde alt, hvad der sker i en kontekst, herunder et interview. Dette skyldes, at der sker mange aktiviteter, hvor der indgår forskellige personer, som

interagerer på kryds og tværs (Minke, 2012, s. 69). Grundet disse parametre bærer vores feltnoter også præg af, at vi ikke kunne skrive alt, hvad der foregik i konteksten, hvorfor de udgør et udsnit af vores subjektive oplevelser.

6.8 At være kvinde i et felt

I nedenstående afsnit vil der være fokus på, hvordan det var at indgå som kvindelig undersøger i Enner Mark fængsel.

Idet vi er kvinder, der skulle indtræde i en mandeverden, var vi bevidste om, at vores påklædning spillede en rolle i relationen til de indsatte. Som Minke påpeger, så skal kvindelige feltarbejdere være opmærksomme på deres påklædning (Warren ifl. Minke, 2010, s. 75). Vores påklædning i fængslet bestod derfor af jeans og skjorte, for at holde det neutralt og simpelt, idet vi ønskede at skabe en afslappet relation. Goffman italesætter, at påklædning, adfærdsområder, manerer og værdier gøres til genstand for det vurderingsgrundlag, der anvendes til at analysere mennesker (Goffman, 2012 [1967], s. 37). Hvis vi eksempelvis fremhævede vores kvindelige sider for meget, samtidig med at skulle berøre emner som kærlighed og intimitet, ville dette muligvis resultere i seksuelle undertoner fra de indsatte. Dog antages det, at det var nemmere for de indsatte at åbne sig op over for os, da emnet oftest er forbundet med noget kvindeligt.

Under vores feltarbejde blev vi ofte konfronteret med at grunden til, at vi havde fået kontakt til målgruppen, skyldtes vores køn og alder;

“Hvis I var to middelaldrene, udenlandske mænd ville I ikke have formået at skabe samme relation” og *“Grunden til de vil snakke med jer, er helt sikkert fordi I er to kønne, udadvendte unge piger”* (Bilag 2).

Vores køn har derfor, ifølge de ansatte og vores egne oplevelser, en indvirkning på vores empiriindsamling. Hertil er det analytisk vigtigt at reflektere over, hvornår og i hvilken grad vi har påvirket de indsatte, og hvordan det kommer til udtryk i vores empiri. Vi var bevidste om, at vi aldrig kunne indgå som en naturlig del af felten, da vi er kvinder på en afdeling med kun indsatte mænd, ikke selv er indsatte eller har nogen tilknytning til rockermiljøet, og endvidere var vi udstyret med overfaldsalarmer.

Brinkmann og Tanggaard pointerer, at det som informanten fortæller, altid er konstrueret af samtaleinteraktionen, som interviewet udgør (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 31). Dette er især

vigtigt at dvæle ved, ift. interviewene med de indsatte, da samtaleinteraktionen var præget af, at vi kom ind som en unaturlig anden i fængslet. Det blev klart, at kønsforskellen mellem os og de indsatte havde en indflydelse på relationen. Derfor var det på forhånd vigtigt at være afklaret med den position, som vi ønskede at indtage, da positionen, som også Hastrup pointerer, er afgørende for den viden, der opnås (Hastrup, 2010a, s. 55). Vi forsøgte at indtage en undersøgers rolle, som kunne bidrage til at få stor viden om de indsatte, men det var tydeligt, at de indsatte tildelte os en anden rolle, hvilket eksemplificeres i følgende interviewsituation.

Den første dag i felten havde vi en formodning om, at vi skulle være deltagende observatører, og at der ikke skulle foretages konkrete interviews med de indsatte. De havde dog planlagt et interview med to bandidos-medlemmer. Derfor var vi ikke forberedte på det interview, som vi foretog første dag, hvilket også afspejledes i vores følelser og indgangsvinkel. Vi havde heller ikke medbragt den interviewguide, som vi havde udformet. Endvidere var vi bevidste om, at det første møde med de indsatte havde en betydning for relationen, og for at vi ville blive socialt accepteret af alle indsatte. Dette vidste vi, da rockergrupperingerne er hierarkiske, og hvis én højtstående ikke ville tale med os, måtte de andre heller ikke. Dette udtrykte flere fagpersoner for os inden mødet med de indsatte. Hertil var vi bevidste omkring vores nonverbale og verbale sprog, hvilket vi kunne mærke, at de indsatte var opmærksomme på. Som Gaborit og Jefferson pointerer, tillægges undersøgerens fysiske fremtræden og handlinger i situationen betydning, når denne ikke længere kun er observatør (Gaborit & Jefferson, 2015, s. 170). Da vi ikke var forberedte på, at vi skulle sidde i en interviewsituation i et lille rum med to fuldgyldige Bandidosrockere, var vi meget nervøse og utrygge ved situationen.

De indsatte forsøgte at aflæse vores adfærd, hvilket bidrog til, at det blev mere ukomfortabelt. Det var yderst intenst, og de holdte øjenkontakt unaturligt længe. Ydermere havde vi ikke fået en alarm til at starte med, den blev først givet til os midt i interviewet. Det interessante var her, at de to indsatte humoristisk fortalte os, at vi skulle trykke på den røde knap, hvis vi blev bange. I og med alarmen var et symbol på magtforholdet mellem os og de indsatte, havde vi frygtet, at alarmen ville skabe en distance mellem os, hvilket dog ikke var tilfældet. Hele situationen medførte at den viden, der blev produceret, var meget påvirket af vores følelser, og spørgsmålene var, grundet vores usikkerhed, meget overfladiske og introducerende, hvilket også betød, at de indsattes svar var det samme. Denne interviewsituation tydeliggør en klar magtfordeling, hvor vi ikke formåede at være den ”magtfulde forsker”, men i stedet blev taget til nåde af de indsatte. Vi indgik fuldstændig på deres territorium, hvor de dominerede hele interviewsituationen. Her stod det også klart, at vores

kvinderolle havde en betydning, da vores køn på den ene side havde skabt adgang til de indsatte, men på den anden side følte vi os som to små piger, idet de tildelte os denne rolle. Deres verbale kommunikation bidrog til, at vi trådte ud af vores komfortzone, da deres sprog var hårdt og provokerende, hvilket også ligger i tråd med det mere hårde maskuline sprogbrug, som dominerer i deres gruppering. De to indsatte sagde bl.a.;

“Skøre kællinger” og *“Jeg er ligeglad med, om det eneste i rummet er en pisfyldt madras, og at jeg skal stå med foden i kummen”* (Det henviser til sex i besøgsrummene), (Bilag 4).

Vi afsluttede interviewet efter en time, da vi stadig ikke var komfortable, men aftalte at tale videre den efterfølgende dag.

I en anden situation, hvor vi ikke interagerede med de indsatte, oplevede vi også tydeligt, at vores kvindelige tilstedeværelse påvirkede konteksten. Minke pointerer, at der i observationer sondres mellem to positioner, hvor der i den ene observeres på afstand, hvor man i den anden er deltagende (Minke, 2012, s. 68).

Under de indsattes fritid overværede vi en volleyballkamp, hvor vi ikke interagerede med dem, men observerede på afstand. Vores tilstedeværelse påvirkede konteksten, hvilket kom eksplicit til udtryk, idet en af de indsatte var højtråbende og dominerende over for de andre på holdet. Den ansatte, der var med, fortalte efterfølgende, at den indsatte normalvis er stille, og at den indsatte, grundet vores tilstedeværelse, havde ændret sin adfærd. Det er dermed vigtigt at være bevidst om, at vores tilstedeværelse påvirkede konteksten, og den viden vi har tilegnet os i felten, hvilket også Hastrup pointerer (Hastrup, 2010, s. 59).

I en tredje situation, hvor vi indtog rollen som deltagende observatør, oplevede vi en øget opmærksomhed på os. Dette var i forbindelse med et besøg hos købmanden, i fængslet, hvor vi var med for at skabe en kontakt til de indsatte. Den øgede opmærksomhed var selvfølgelig en naturlighed, idet vi var et nyt element i deres omgivelser, som skulle vejes og måles ift. at finde ud af vores gøremål. De indsatte var dog åbne, imødekommende og humoristiske i deres tilgang til os. Vi oplevede, at de selv tog initiativ til at tage kontakt og inviterede os ind på deres værelser, når de var færdige med dagens fastlagte pligter. Deres adfærd mindede om teenagedrenge, der første gang ser unge kvinder, som de finder attraktive. Situationen var behagelig, og der var ingen tvivl om, at den øgede bevågenhed og positive velkomst hang sammen med, at vi er to yngre kvinder, der medførte en adspredelse i deres maskuline verden. Naturligvis var vi ikke de eneste kvinder i den verden, da der også var kvindeligt fængselspersonale, som både er uniformerede og andre i civilt tøj, men vi havde ikke en autoritær funktion, hvilket satte os i en anderledes position.

6.9 Forhandling om roller og magtposition

I dette afsnit vil der være fokus på de forhandlinger af roller og magtpositioner, som vi oplevede at der forekom i takt med vores interaktion med indsatte og ansatte.

Da vi ankom til fængslet anden dag, havde vi forberedt flere uddybende spørgsmål til de to indsatte, som vi havde interviewet dagen forinden. Vi var mere afslappede og komfortable i interviewsituationen og tænkte ikke, i samme grad, over vores kropssprog. Vi havde aftalt en interviewstrategi, der betød, at vi ville være mere konfronterende i vores måde at adspørge dem på, således vi kunne få mere dybdegående svar end den foregående dag. Ifølge Kvale og Brinkmann kan et konfronterende interview bringe konflikt og magtdimensioner i fokus, der kan bidrage til en mere ligeværdig relation (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 180-181). Da vi dagen forinden var usikre og nervøse, var hensigten netop at få skabt en ligeværdig magtbalance mellem os og de indsatte, som kunne give et spillerum for at udfordre hinandens hypoteser og opnå en dybere viden. Et eksempel på et af de første spørgsmål vi stillede til interviewet anden dag;

”Vi bringer emnet på banen med deres fravær fra familien grundet deres kriminalitet og fængsling. Vi spørger den ene, om han ikke får dårlig samvittighed over at ikke at kunne være der for sin familie? Til det svarer den indsatte, at børnene altid har været vant til, at han er væk, da han har siddet i fængsel størstedelen af deres liv. Vi vælger at spørge konfronterende med; “Det kan vi ikke rigtig forstå. Selvom de er vant til, at du er væk, tror du så ikke, at de savner dig i hverdagen? De mangler jo en far” (Bilag 4).

Vi udfordrede den indsatte antagelse om, at børnene ikke manglende og savnede ham i hverdagen, og dermed synes det at virke til at de indsatte, ikke udelukkende opfattede os som to usikre studerende, hvilket medførte, at vi begyndte at forhandle den rolle, som de havde tildelt os. Thomas Ugelvik understreger netop denne forhandling i felten;

“From the first minute of the first day of fieldwork, I entered into negotiations about my position in the prison and my proper place in the perpetual struggle between (various factions of) prisoners and officers” (Ugelvik, 2014, s. 7).

Gennem interviewet forhandlede vi os frem til en rolle, der var mere ligeværdig, hvilket betød, at deres totale dominans blev formindsket, da vi ikke længere var så lette at manipulere og fastholde i den rolle, som de havde tildelt os. I takt med vi forhandlede os til en anden rolle, oplevede vi, at de indsatte ændrede deres forestilling om os, og om hvad vi var interesserede i ved dem. Sune Qvotrup Jensen pointerer, at forventningen om, hvad forskningen omhandler, oftest viser noget om, hvad de

undersøgte forestiller sig, at omgivelserne finder interessant ved dem (Jensen, 2009, s. 47). Det stod klart, at de indsatte havde en forventning om, at vi ville undersøge deres gruppering, da vi havde valgt rockerafdelingen. I starten reagerede de ved at undvige vores invitationer til samtale grundet de fordomme, som de muligvis havde om os og vores formål. Det blev italesat flere gange; *“Vi vil gerne snakke med jer, men ikke om vores klub”* (Bilag 2).

Gennem feltarbejdet blev fordommene om vores undersøgelse mindsket, hvilket dannede basis for en anden interaktion. De indsatte blev bevidste om, at emnet omhandlede deres oplevelser om deres parforhold, hvorfor de blev åbne og gerne ville snakke. Denne problematik skal forstås som et resultat af objektivisering. Objektivisering er et analytisk begreb, hvor forskeren i asymmetriske relationer søger at distancere sig i observation af mennesker, i et forsøge på at forstå og fortolke (Jensen, 2009, s. 46). Herved risikerer forskeren netop at blive positioneret som repræsentant for den legitime kultur (ibid.). Dette betyder dermed, at både afmystificeringen af emnet samt forhandlingen om positioner har været medvirkende til at skabe relationer til indsatte og således opnå en viden om dem.

En anden problematik ift. vores position i fængslet omhandler positionen mellem de indsatte og ansatte. Vi oplevede, hvor svært det er at vekselvirke mellem de indsatte og de ansatte, og faktisk var det dette, der gjorde det største følelsesmæssige indtryk på os. Et eksempel på at det var problematisk at indtage en position som værende neutral mellem indsat og ansat, ses i nedenstående;

”Efter et længerevarende interview, samme aften, med en indsat, der er fuldgældigt medlem af Hells Angels, stoppede en af de ansatte os og spurgte til, hvordan det var gået. Vi fortalte, at vi havde haft en god samtale, og at vi var overrasket over, hvor reflekteret han havde været over sin situation og dens indvirkning på de pårørende. Hertil kiggede den ansatte lidt skeptisk på os og forklarede, at vi bare var blevet manipuleret, og at lige præcis den her indsatte slet ikke var reflekteret” (Bilag 2).

Den ansatte sagde dette i en god tanke, for at vi skulle være opmærksomme på, at vores datamateriale kunne blive påvirket af deres agendaer og formentlig for at beskytte os, da den ansatte nok tænkte, at vi var lidt naive og tog alt, hvad de fortalte os, for gode varer. Samtidig arbejder den ansatte med målgruppen hver dag og oplever naturligt deres manipulerende side, i højere grad end vi gjorde, da der er en anden magtbalance mellem disse. Dertil var vi bevidste om, at vi var nødt til at bevare tilliden til de indsatte, på trods af de ansattes konstante advarsler, for netop at bevare relationen og den viden, som vi fik. Dette viser tydeligt, hvordan vi konstant skulle forhandle vores

position i relation til de forskellige aktører og kontekster, på baggrund af faktorer som vores køn, alder, uddannelse osv. Det skal dog pointeres, at der naturligvis var ansatte, der havde et andet syn på de indsatte, og som var en vigtig brik i introduktionen til målgruppen.

Som Liebling fremhæver, er det udfordrende at vælge side i feltstudier, og ofte finder undersøgeren sympati med dem, der er dårligst stillet. I fængselsundersøgelser betyder dette dermed, ifølge Liebling, at undersøgeren tager den indsatte parti og ikke den ansattes (Liebling, 2001, s. 437). Det er altså svært at have en dobbeltloyalitet, men da dette var ønsket, forsøgte vi at indtage en position nær de ansatte, når vi var på kontoret, og de indsatte når vi indtrådte i deres dagligdag. Men hvad så, når både indsatte og ansatte var til stede på samme tid?

I de situationer oplevede vi, at de indsatte tog afstand til os, da vi fysisk stod sammen med de ansatte. Afstandtagen kan tolkes som, at de indsatte muligvis oplevede, at vi havde valgt side. Et eksempel på dette var en episode, som også fandt sted i den tidligere nævnte volleykamp. Her blev en fængselsbetjent nødsaget til at være til stede grundet sikkerhedsmæssige årsager. De indsatte, som vi tidligere havde haft gode og intime samtaler med, ville ikke hilse på os. Stemningen var presset, og selvom vi prøvede at være åbne og spørgende, oplevede vi en tydelig distancering fra de indsatte side. Vi valgte efter kort tid at forlade hallen med fængselsbetjenten, da vi frygtede, at dette kunne have indflydelse på vores relation til de indsatte. Liebling pointerer, at der er mange emotionelle omkostninger ved at indtage en position, hvor man forsøger at tage mere end et perspektiv seriøst (Liebling, 2001, s. 473). Denne omkostning oplevede vi på egen hånd, da vi i vekselvirkningen mellem de to arenaer skulle have to vidt forskellige forståelser af målgruppen og tage begge perspektiver seriøst. Når vi var sammen med de indsatte, forsøgte vi at have sympati med dem grundet de problematikker, der er forbundet med at være indsat, og de konsekvenser det har. Når vi var sammen med de ansatte, forsøgte vi at have en forståelse for deres arbejde med målgruppen og det, at de oplever dem som værende manipulerende. Grundet de ovenstående uenigheder over, hvad der var den korrekte virkelighed, har vi i denne afhandling ønsket at få begge perspektiver med for at skabe et helhedsbillede af situationen. Vi ønsker ikke at finde en endegyldig sandhed eller at godtage den enes part som værende en mere virkelighedsnær oplevelse af situationerne.

Som de ovenstående metodiske overvejelser tydeliggør, er det en udfordring at undersøge en verden ved at involvere sig i den, uanset feltarbejdets varighed. Konteksten er begrænset ved konstant overvågning, sikkerhedsforanstaltninger og uskrevne regler samt følelsesmæssig påvirkning, som alle spiller ind i vores feltarbejde.

7.0 Redegørelse af teori

I de kommende afsnit vil det teoretiske afsæt præsenteres og redegøres iht. benyttelsen af dette i denne afhandling. Endvidere fremskrives en sammenfletning af de to teorier, samt en operationalisering af begrebet hypermaskulinitet.

7.1 Erving Goffman

Den canadiske socialantropolog Erving Goffman (1922-1982) har udarbejdet forskellige teorier, hvor han har fokus på mikrosociologien. Denne forståelse, som Goffman tilbyder, giver os mulighed for at analysere samhandlinger imellem de indsatte, og hvordan de indsatte i interaktionen i hverdagslivet, indtager forskellige roller afhængig af sociale konteksters indflydelse herpå. Goffman finder inspiration i den symbolske interaktionisme, hvor især George Herbert Meads grundantagelser omhandlende, at individet formes og skabes gennem interaktionen med andre eksisterer. De overordnede træk mellem Goffman og den symbolske interaktionisme bygger på den antagelse, at sociale individer kommunikerer ved brug af symboler, der tildeles en særlig mening. Disse symboler afkodes og konstrueres i samspillet mellem andre (Jacobsen & Kristiansen, 2002, s. 47). Dette betyder dermed, at Goffmans forståelse af identitet som socialt konstrueret og foranderligt (Ibid.).

Vi vil benytte Goffman til få en forståelse af rockernes identitetsformer samt, hvordan en totalinstitution som fængslet har indvirkning på deres opretholdelse og etablering af et parforhold. Goffman benytter begrebet totalinstitution i værket *Asylums*, fra 1967 (Goffman, 2012 [1967]). Med dette begreb kan vi forstå fængslet som totalinstitution, der er et ophold- og arbejdssted, som er afskåret fra samfundet og beskyttet fra omverdenen ved brug af låste døre, høje mure, pigtrådshegn osv. Derudover karakteriserer det totalinstitutioner, at alle dagens gøremål er skemalagt, der er formelle regler og et personale, som håndhæver dem (Goffman, 2012 [1967], s. 2 & 37). Vi vil derfor i analysen trække paralleller mellem Enner Mark fængsel og dets påvirkning på vores feltarbejde samtidig med, at vi ønsker at tydeliggøre, hvordan totalinstitutionen påfører målgruppen en række strukturelle udfordringer ift. opretholdelsen af deres parforhold.

Goffman søgte at belyse den sociale verdens almindelige hverdagskarakter ved at undersøge de sociale former, som udtrykkes kropsligt gennem adfærdsmønstre og uskrevne sociale spilleregler. Goffmans teori benyttes til at forstå, hvordan indsatte kan påtage forskellige roller i deres

forskellige arenaer, og hvilke udfordringer det kan medføre for de indsatte at være fastlåst i en totalinstitution, som sætter en bestemt kontekst for de forskellige roller, som de kan navigere i.

I individers selvpræsentation forklarer Goffman, hvordan det enkelte menneske kan tilpasse sig den sociale situation, som de befinder sig i, og vælge det udtryk samt adfærd, som det pågældende publikum forventer og herigennem spille forskellige roller. Hertil anvender Goffman begreberne *frontstage* og *backstage* (Goffman, 1967, s. 67-69). *Frontstage* påtages i det offentlige rum, hvor individet kan vælge at tilpasse sin rolle over for publikummet. Dette kommer til udtryk gennem to slags strategier, hvor mennesket vælger at fremstille sig selv på en positiv måde ved at tilpasse sig publikums ønsker. Den anden måde, som *frontstage* kan udtrykkes på, er ved at være høflig og blot svare på spørgsmål.

Backstage betegnes som det tidspunkt, hvor individet kan trække sig tilbage og ikke tænke på ens adfærd, og dermed slapper af (Ibid.). Det er kontekstafhængigt, hvilken strategi der vælges. og man kan både være *front-* og *backstage* i samme arena (Goffman, 1967, s. 69-70). Eksempelvis i fængslet, hvis en indsat snakker i telefon alene på gangen med partneren, antages det, at den indsatte vil være i sin *backstage* og snakke privat. Hvis en fængselsbetjent passerer, vil den indsatte muligvis ændre strategi og benytte en *frontstage* rolle, for ikke at udvise svaghedstegn.

Endvidere skelner Goffman mellem tre slags identitetsformer, som vi vil anvende i analyseafsnittet. Den første er Jeg-identitet, som forklarer individets subjektive forståelse af egen personlighed og livssituation. Den anden form er personlig-identitet, som beskriver det unikke ved individet såsom fingeraftryk, oprindelse og udseende (Jacobsen & Kristiansen 2002, s. 96 & 138). Den tredje er individets sociale identitet, hvor Goffman skelner mellem to slags; Den tilsyneladende sociale identitet og den faktiske sociale identitet. Den tilsyneladende sociale identitet omhandler, hvordan et individ pålægges forskellige egenskaber og karakteristika, som forventes bekræftet ved nærmere kendskab. Den faktiske sociale identitet er, ifølge Goffman, de egenskaber det enkelte individ faktisk bisidder (Jacobsen & Kristiansen 2002, s. 44).

7.2 James W. Messerschmidt

James W. Messerschmidt er en professor i sociologi og kriminologi, og han arbejder især med kønspraksisser og kriminalitet. Messerschmidt fremhæver, at den tidligere litteratur er skrevet af mænd og primært omhandler mænd og unge drenge. Derimod ser han maskulinitet som værende en faktor, som kan besiddes af begge køn (Messerschmidt, 1993, s. 61). I det følgende redegøres der for Messerschmidts teori omhandler køn, maskulinitet og kriminalitet. Messerschmidts teori er valgt, da vi ønsker at forstå forskellige maskulinitetsformer, hvordan de praktiseres, og hvordan de har betydning for måden, som de indsatte etablerer og fastholder parforhold på. Vi er opmærksomme på, at Messerschmidts teorier tager udgangspunkt i en amerikansk kontekst, hvorfor vi i vores analyse vil have for øje, at der er samfundsmæssige kulturelle forskelle mellem Amerika og Danmark.

Messerschmidt forklarer i sin teori *Social Action Theory* (Messerschmidt, 2004), hvordan sociale strukturer, såsom køn, race og samfundsklasser har en betydning for individets kønspraksis. Messerschmidt fremhæver, at det er essentielt at se disse faktorer som en fælles forklaringsmekanisme, hvortil dette altså skal forstås som intersektionalisme. Faktorerne er indbyrdes forbundet og danner dermed et system af dominans, skabelsen af forskellige hierarkier og uligheder mellem mænd (Messerschmidt, 1993, s. 62). Ydermere argumenterer Messerschmidt for, at forholdet mellem kropsliggjorte kønspraksisser og kriminalitet kan begribes som en form for "struktureret handling" (Messerschmidt, 1993, s. 35). I alt hvad individet foretager sig, er kroppen med, hvorfor kroppen også har en stor betydning i måden at gøre køn på. Messerschmidts anskueliggørelse af kropslige praksisser benyttes i analysen til at forstå, hvordan de indsatte bl.a. via deres kropssprog og udseende praktiserer maskulin adfærd.

Messerschmidt benytter sig af begrebet *Hegemonisk maskulinitet*, som første gang blev introduceret af Raewyn Connell (Connell, 1987). Hegemonisk maskulinitet betegner den kulturelt idealiserede form for maskulinitet, som indebærer praksisser, der værdsætter og garanterer mænds dominans over kvinder (Connell ifl. Messerschmidt, 2004, s. 42). Den traditionelle forståelse af hegemonisk maskulinitet kendetegnes ved at være en heteroseksuel hvid middelklasse mand, som er rationel, dominerende, psykisk og fysisk stærk, samt er konkurrencedygtig og har en uddannelse - såsom de kloge mænd, der indtager chefstillinger (Messerschmidt, 1993, s. 82).

Endvidere er hegemonisk maskulinitet funderet på et hierarki mellem mænd og konstrueret i relation til forskellige maskulinitetsformer. Dette betyder dermed ikke, at den hegemoniske maskulinitet er det normale, men snarere normative, da det ikke er givet, at flertallet af mænd besidder denne idealiserede maskulinitetsform. Dog fordrer hegemonisk maskulinitet, at mænd kan positionere sig i relation hertil. Hvis individet ikke kan opnå hegemonisk maskulinitet på legitim vis, bliver vold og kriminalitet en måde, hvorpå individet etablerer dominans (Ibid.).

I det nedenstående beskrives tre andre maskulinitetsformer. De forskellige maskulinitetsformer benyttes til at undersøge, hvordan de indsætter på forskellig vis gør køn i de sociale strukturer, som de indgår i, og hvordan maskulinitetsformerne har en indflydelse på deres status både i fængslet og i deres parforhold.

1) '*Complicit masculinity*' betegnes i denne afhandling som 'medvirkende maskulinitet', der betegner en maskulinitetsform, der nyder fordel af den hegemoniske maskulinitet, men uden selv at være hegemoniske (Messerschmidt, 2004, s. 43). Denne type kan karakteriseres som beta mænd, der eksempelvis aldrig selv vil italesætte dominansen af kvinder, men som samtidig drager nytte af denne dominans.

2) '*Subordinated masculinity*' betegnes i denne afhandling som 'underordnede maskuliniteter'. Disse maskulinitetsformer er domineret eller ekskluderet, grundet deres race, seksuel præference, klasse og alder - eksempelvis tøsedrenge, homoseksuelle og nørder (ibid.).

3) '*Oppositional masculinity*' betegnes i denne afhandling som 'oppositionel maskulinitet'. Denne form for maskulinitet knyttes til disse, som eksplicit modstår og muligvis udfordrer den hegemoniske maskulinitet, som eksempelvis hårde mænd eller profeministiske (Ibid.).

Individer der ikke besidder den hegemoniske maskulinitet kan søge at opnå dominans gennem tale, beklædning, fysisk fremtræden, aktiviteter og relationer til andre. Disse kropslige praksisser er en individuel handling og associeret til den specifikke sociale struktur. Derfor kan aspekter af de forskellige ovenstående maskulinitetsformer eksistere samtidig (Messerschmidt, 2004, s. 44).

7.3 Teoretisk sammenfatning

Både Goffman og Messerschmidt forklarer, at individet søger at blive anerkendt og accepteret i sociale strukturer. Messerschmidt argumenterer for, at individet benytter maskulinitet som en faktor til at opnå status og anerkendelse, hvorimod Goffman arbejder med, hvordan forskellige roller i forskellige arenaer, kan bidrage til en anerkendelse fra andre individer.

Et punkt, hvor deres teorier adskiller sig fra hinanden, er deres opfattelser af identitet.

Messerschmidt trækker på en mere poststrukturalistisk forståelse af identitet som subjektivering, der betyder, at individet er sig selv i alle sammenhænge, men kan jonglere mellem forskellige identiteter og kønnede gørelser afhængigt af konteksten. Individets maskulinitet er altså ikke en rolle, som denne påtager sig for at præsentere en acceptabelt adfærd, i den givne struktur, men derimod indgår individet i strukturen med hele sit værende. Derimod vil Goffman netop argumentere for, at individet konstant og altid påtager og udvikler identitetsroller, der er acceptabelt i den givne struktur.

I denne afhandling abonnerer vi mere på Messerschmidts forståelse af identitet, men samtidig er Goffmans begreber om *frontstage* og *backstage* relevante, da Messerschmidts forståelse udvander det performative identitetsarbejde. At det performative udvandes i alle sammenhænge, findes i afhandlingen ikke hensigtsmæssigt på alle parametre, da det antages at de indsatte i visse situationer påtager sig bevidste roller. Hertil kan Goffman netop anskue de performative roller, som de indsatte muligvis indtager. Det er interessant, om de indsatte påtager sig forskellige roller i grupperingerne, over for os som undersøgere og i deres parforhold. Vi benytter derfor Goffman metodisk til at reflektere over feltrollerne og heraf vores relation til de indsatte, og endvidere analytisk til at forstå de indsattes udsagn og meningsskabelse ift. deres parforhold.

Denne måde at anskue indsatte og parforhold på kan bidrage til den nuværende forskning, idet de kan give praktikere en anden forståelse af de indsatte og den adfærd, som de har indbyrdes i grupperingen og i deres respektive parforhold. Grunden til både gruppering og parforhold nævnes er, at disse to sociale strukturer, i en vis grad, antages at påvirke hinanden.

Begge teorier vil derfor benyttes for at undersøge, hvordan de indsatte etablerer og fastholder deres parforhold, iht. de sociale strukturer, som de indgår i, samt den måde de gør køn på.

Messerschmidts teori omhandlende kønspraksisser anses som fordelagtig, ift. at udbygge Goffmans teori om samhandlinger, da Goffman ikke inddrager kønsperspektivet.

Som supplement til de ovenstående teorier benyttes begrebet hypermaskulinitet. Begrebet forstås for det første iht. Messerschmidt, der ikke direkte arbejder med det, men beskriver, at mennesker benytter sig af andre praksisser, såsom kriminalitet, hvis disse ikke kan opnå hegemonisk maskulinitet på legitim vis. Herved overbetoner de sider af den hegemoniske maskulinitet, eksempelvis kropslige idealer, som dermed bliver til hypermaskulinitet. Hypermaskulinitet trækker derfor på samme elementer som hegemoniske maskulinitet, men dækker over en smallere gruppe af karakteriserende adfærd. Dette sker, da hypermaskuline mænd bl.a. også søger økonomisk magt til at dominere kvinder, men praktiserer det på en anden vis. I vores kontekst hænger det sammen med kriminel og voldelig adfærd. Denne adfærd bliver dermed en oppositionel maskulinitet, da de med hypermaskuliniteten udøver modstand mod den hegemoniske maskulinitet.

Ydermere forstås begrebet, iht. Phillippe Bourgois etnografiske undersøgelse, hvor han dog ikke selv definerer det (Bourgois, 1996). I undersøgelsen forklarer han, at marginaliserede mænd, der ikke kan opnå den patriarkalske maskuline status som familieforsørgere, grundet frustration, benytter sig af vold, kriminalitet, promiskuøs adfærd, osv. til at redefinere maskulinitet (ibid.). Herved konstruerer disse mænd en aggressiv hypermaskulin adfærd mod deres partnere og kvinder generelt, således de opnår magt over disse. Hypermaskuliniteten skal dermed forstås som praksisser, som de indsatte benytter sig af til at konstruere deres køn, hvor deres adfærd og fremtoning er macho - altså at de overdriver de typiske maskuline træk. Hypermaskulinitet benyttes til at få en forståelse for de indsattes konstruering af køn og deres parforhold.

8.0 Analyseafsnit

Indledningsvis til analyseafsnittet er det vigtigt at pointere, at både de indsatte, ansattes og eksperternes narrative oplevelser inddrages. Dette har vi valgt at gøre, da der er store modsætninger i, hvordan det italesættes, at de indsatte opretholder og etablerer deres parforhold. Vi inddrager de forskellige perspektiver, da vi tillægger alle aktører lige stor værdi i undersøgelsen, hvilket vil bidrage til et helhedsorienteret perspektiv på de indsatte parforhold.

8.1 'Undskyld, det var min fejl'

I dette afsnit analyseres, hvilke praksisser de indsatte konstruerer iht. de forskellige maskulinitetsformer og herunder, hvilke maskuline idealer, der hersker i grupperingerne. Dette gøres med henblik på den videre analyse, hvor vi vil fokusere yderligere på disse idealer for at få en forståelse for, hvordan de indsatte praktiserer dem, samt hvordan deres kønspraksisser har en betydning for deres parforhold.

Indledningsvist skal det pointeres at disse praksisser, som bliver tydegjort gennem analysen, naturligvis ikke gælder alle indsatte, men at det er tendenser, som er gået igen under feltstudiet. For at bevare et nuanceret blik vil vi derfor undervejs inddrage de indsatte, der synes at have andre praksisser ift. at konstruere maskulinitet. Som tidligere nævnt bygger hegemonisk maskulinitet på traditionelle faktorer som dét at være en hvid middelklasse mand, med akademisk succes og være heteroseksuel (Messerschmidt, 1993, s. 92-93). For at få en forståelse af de indsatte maskuline praksisser, er det nødvendigt at anskue disse ift. de hegemoniske idealer, da maskulinitetsformerne relaterer sig til hegemonisk maskulinitet (ibid.).

Der kan argumenteres for, at de indsatte ikke lever op til de traditionelle hegemoniske idealer, da mange af dem eksempelvis ikke har en akademisk uddannelse, som kan medføre et prestigefyldt arbejde, hvilket understøttes af tidligere forskning (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2014). De indsatte kønspraksisser skal dermed forstås gennem deres position i samfundsstrukturen, hvor de har konstrueret en subkultur. Deres måde at positionere sig i samfundet er ved at benytte sig af voldelige, aggressive og kontrollerende handlinger, da de ved denne adfærd kan opnå magt, status og dominans over for kvinder og andre mænd. Hertil kan der argumenteres for, at de fleste indsatte har konstrueret kønspraksisser, der stemmer overens med det, som Messerschmidt beskriver som oppositionel maskulinitet (Messerschmidt, 2004, s. 43).

Den oppositionelle maskulinitet er observeret som værende den maskulinitetsform, som de indsatte udøver i grupperingen, da de praktiserer modstand mod hegemoniske maskulinitet ved illegitime måder. Flere indsatte beskrev, at de var bevidste om, at de ville komme i fængsel igen, da det var en del af 'gamet' ved at indgå i en gruppering. To fuldgyldige medlemmer af Bandidos fortalte under interviewet;

“De er ikke blevet mere kriminelle af at være en del af klubben, det er en del af deres personlighed. De er begge overbevist om, at de kommer ind og afsone en dom igen, da det er en del af den, de er“ (Bilag 4).

Der argumenteres dermed for, at deres kriminelle adfærd er en måde, hvorpå de indsatte udøver modstand mod den hegemoniske maskulinitet, og at det er en adfærd, som de forsat vil udøve. Endvidere italesættes den kriminelle adfærd som værende en iboende del af deres personlighed, hvorfor der kan argumenteres for, at de indsatte ser adfærden som en del af deres jeg-identitet, som Goffman definerer som en subjektiv forståelse af personlighed og livssituation (Jacobsen & Kristiansen 2002, s. 96 & 138). Tidligere forskning understøtter ligeledes, at ens selvopfattelse ændres jo længere tid, man har siddet i fængsel, og hermed konstrueres en opfattelse af sig selv som værende en kriminel (Rasmussen, 2010, s. 131). De to indsatte har begge afsonet mange og lange domme, hvorfor dette kan være medvirkende til, at de har en opfattelse af deres personlighed som kriminel, hvor dette bliver en måde, hvor de praktiserer hypermaskulinitet.

Under feltstudiet observerede vi, hvordan de indsatte udtrykte deres maskulinitet. Messerschmidt forklarer, at mænd udtrykker maskulinitet gennem tale, fysisk fremtræden, aktiviteter og relationer til andre (Messerschmidt, 2004). Der er et klart hierarki mellem de indsatte, hvor de højtstående i grupperingen praktiserer maskulinitet gennem dominans af prøvemedlemmerne. Dette kom til udtryk gennem de indsattes nonverbale og verbale kommunikation, som var medvirkende til at tydeliggøre magtstrukturen, som eksemplificeres i nedenstående eksempel, hvor vi interviewede to indsatte;

“Vi sidder og har en samtale i køkkenet med to fuldgyldige medlemmer af Hells Angels. Den ene af de to har forinden bagt kage, som de tilbyder os et stykke af. Mens vi sidder og snakker, drikker kaffe samt spiser kage, er der en anden indsat, som er prøvemedlem, der rydder op efter madlavningen. Da vi skal til at gå, vil vi af naturlig høflighed sætte vores beskidte service over i køkkenet og vaske det op. De to fuldgyldige medlemmer siger, at det skal vi bestemt ikke, hvorefter den anden indsatte kommer og rydder op efter os. Selvom vi sad der i næsten en time, blev prøvemedlemmet ikke tilbudt at sætte sig ned sammen med os” (Bilag 5).

Det kan udledes af casen, at de højtstående er de mest magtfulde i hierarkiet, og deres måde at gøre maskulinitet på inkluderer at underordne og feminisere de laverestående i grupperingen. Hierarkiet på afdeling D skal ikke ses som noget unikt, da der forekommer hierarkiske strukturer på alle afdelinger i fængsler (Minke, 2012). Det særlige ved afdeling D er dog, at det er højtstående, der dominerer prøvemedlemmer er fra samme gruppering og endvidere, at det er topstyret udefra. Det er altså medlemmer af grupperingerne, der ikke afsoner, der bestemmer, hvad de indsatte må og ikke må (Bilag 2).

Dominansen af prøvemedlemmerne skal ses som en måde, hvor de højtstående gør maskulinitet på, da de positionerer sig på bekostning af prøvemedlemmerne, som Messerschmidt beskriver, er en måde, hvorpå mænd opnår en magtstatus (Messerschmidt, 1993). Dette gør de, ved at gruppens positioner er klare, og prøvemedlemmerne eksempelvis skal stå for køkkenarbejde og rengøring. Messerschmidt beskriver, at der historisk set er en patriarkalsk opdeling af arbejdsopgaver, hvor kvinder skal stå for madlavning, børnepasning og andre huslige pligter, og manden er økonomisk forsørger, hvilket medfører dominans over kvinden (Messerschmidt, 1993, s. 70). De højtstående gør derfor maskulinitet ved at foretage en feminisering af prøvemedlemmerne gennem en tildeling af 'kvindelige opgaver', i en social struktur, der udelukkende består af mænd, hvormed de højtstående opnår dominans over prøvemedlemmerne. Der var dog også fuldgældige indsatte, der kunne lide at lave mad (Bilag 5), så 'kvindelige' arbejdsopgaver betyder ikke udelukkende, at andre indsatte dominerer dem, men prøvemedlemmer bliver tvunget til at varte de højtstående op, og dermed er det ikke et frit valg, om de vil påtage sig de 'kvindelige opgaver'.

Som Messerschmidt pointerer, er magt netop et forhold, der strukturerer de sociale interaktioner (Messerschmidt, 1993, s. 72). Hermed kan den ovenstående situation forstås som, at den magt de højtstående opnår ved at underordne, feminisere og dominere prøvemedlemmer, medfører en klar strukturering af deres sociale interaktioner, hvor deres positioner er klart defineret. Disse positioner medfører, at der er et klart skel mellem de højtstående og prøvemedlemmer.

“På vej mod fodboldbanen var der en indsat, der råbte ‘sorte svin’ og kom med trusler mod indsatte på en anden afdeling. Efter dette adspurgte vi en fængselsbetjent, hvordan de indsatte opdeler holdene. Fængselsbetjenten fortalte, at de sjældent laver hold efter grupperingerne, da det ellers vil være unfair hold, da Bandidos har flere gode spillere end Hells Angels. Holdene blev derfor lavet tilfældigt. Under kampen brugte de indsatte deres verbale kommunikation, i stor grad, og spillede med høj fart. De tog kampen meget seriøst. Det var tydeligt at se, at der var nogle spillere, som havde mere råderum end andre. Særligt en betydningsfuld person for Bandidos, som også var ham

der råbte 'sorte svin', råbte meget, styrede spillet og det respekteret de andre. Selvom han lavede en dårlig aflevering, tog modtageren af afleveringen skylden for det; 'Undskyld, det var min fejl'" (Bilag 2).

Der var ingen, uanset gruppering, der satte spørgsmålstegn ved den indsattes meget dominerende adfærd. Her blev det igen tydeligt, hvilken position de indsatte har i grupperingen. Ydermere, hvordan denne specifikke indsatte, gennem den overdrevne adfærd på fodboldbanen, konstruerede en hypermaskulin adfærd gennem dominans af de andre. Endvidere at han havde en truende adfærd mod en anden med et andet etnisk tilhørsforhold, som illustrerer elementer i den oppositionelle maskulinitetsform (Messerschmidt, 1993, s. 99), hvor han gør maskulinitet ved at true og underordne en minoritetsgruppe.

Den sportslige aggressive adfærd minder om en måde, hvor hegemonisk maskulinitet kommer til syne i praksis. Messerschmidt pointerer, at hegemonisk maskulinitet bl.a. fremtræder i praksis gennem aggressivitet og voldelig adfærd i leg, spil og sport (Messerschmidt, 1993, s. 82). Den indsattes praksisser spejler sig dermed i hegemonisk maskulinitet, hvortil der forekommer elementer af de forskellige maskulinitetsformer på samme tid, hvilket, ifølge Messerschmidt, er muligt, da de kropslige handlinger er individuelle og associeret til den specifikke kontekst (Messerschmidt, 2004, s. 44). Selvom han ikke kan opnå hegemonisk maskulinitet, er den indsatte dog stadig den, der i situationen, havde den absolutte dominante status ift. de andre, hvorpå dette bliver en måde, han gør maskulinitet på.

Under et interview med samme indsat blev det mere tydeligt, at den indsattes position i hierarkiet, er høj

"Den indsatte ville gerne tale med os, men helst ikke på sit værelse, hvorfor vi lånte et mødelokale. Den indsatte havde ikke været på afdelingen, de første to dage af observationsstudiet, da han var blevet anholdt under en udgang. Dette blev han, da han ikke havde overholdt reglerne om, at indsatte rockere ikke må have kontakt med deres gruppering under udgang. Under interviewet spurgte den indsatte, om vi havde talt med andre indsatte. Dette svarede vi ja til, og sagde, at mange havde været imødekommende. Til dette svarede den indsatte; 'Så må det da være Hells Angels, for I har ikke snakket med nogen fra Bandidos'" (Bilag 4).

I situationen blev vi ramte af hans udtalelse, da vi havde talt med andre indsatte, der er medlemmer af Bandidos. Som nævnt i problemfeltet er Bandidos hierarkisk opbygget og topstyret (Jf. Målgruppen), hvilket den indsatte også fortalte (Bilag 4). Den indsattes udtalelse kan tolkes som, at han er den, der bestemmer i fængslet - også hvem der måtte tale med os. Denne antagelse blev også

understøttet af de ansatte, som fortalte, at han var det højst stående medlem af Bandidos i fængslet (Bilag 2).

Vi løj over for den indsatte og sagde, at det vidste vi faktisk ikke, men at dem vi havde talt med, nok måtte være fra Hells Angels. Vi valgte at lyve således, at vi ikke udleverede de andre indsatte, som vi havde talt med, da det muligvis kan have konsekvenser for dem, men også fordi vi blev utrygge og ikke brød os om konfrontationen. Igen var rollerne mellem os og den indsatte tydeligt defineret, da vi følte, at han var den, der dominerede situationen, og at vi var nødsaget til at lyve, så vi ikke ville komme "i klemme" hos ham. Dette er interessant at reflektere over, da ingen andre indsatte spurgte om noget lignende. Ved at han stiller dette spørgsmål, er det en måde, hvorpå han udtrykker autoritet, at han har magt og er højst i hierarkiet. Messerschmidt pointerer, at mænd i de fleste situationer kan pålægge sig en position, der indebærer autoritet og kontrol over kvinder, som medfører, at mænd får en magtstatus (Messerschmidt, 1993, s. 71). Hvorfor han valgte at gøre dette, kan ansues som en kontrolforanstaltning, da han vil kontrollere, hvem vi måtte tale med og dermed, hvilken viden vi måtte få. Ovenstående situation tydeliggør hierarkiet i grupperingen, men også den indsattes praksis af hypermaskulinitet. Derved kan der argumenteres for, at disse praksisser er en måde, hvorpå han konstruerer hypermaskulinitet, da han overbetoner magtrelationerne, som endvidere er med til at vedligeholde og reproducere det maskuline hierarki, der hersker i grupperingen og på afdeling D.

Slutteligt kan der argumenteres for, at de indsatte benytter sig af dominans, magt og aggressiv adfærd over for hinanden således, at de højststående dominerer de lavtstående, hvilket også understøttes i grupperingernes 'pisk eller gulerod lærings- og disciplinærsystem' (Pedersen, 2014, s. 23). På baggrund af disse praksisser positionerer de indsatte sig således ift. hegemonisk maskulinitet, hvor de i stedet overbetoner maskuline træk, hvortil de bliver hypermaskuline. Dog er det værd at dvæle ved, om prøvemedlemmernes position i grupperingen også indebærer elementer af den, underordnede maskulinitetsform, selvom de også praktiserer hypermaskulinitet. Dette da deres maskuline praksisser kan ses som underordnede, ift. de højststående, da Messerschmidt netop beskriver, at denne maskulinitetsform er domineret på baggrund af, eksempelvis, alder (Messerschmidt, 2004, s. 43). Prøvemedlemmerne, der er de unge, antages at indtage en underordnet maskulinitetsform i grupperingen, men som ændres i takt med deres plads i hierarkiet. Endvidere forekommer det sværere for prøvemedlemmer at opretholde deres parforhold, da de hele tiden skal prioritere klubben højst.

Dette forklarede et fuldgyldigt medlem af Bandidos;

”Vi spørger ind til, om det er svært at forlige klubben og parforholdet. Han svarer, at det nok er sværest for prøvemedlemmer, da de skal gøre, hvad der bliver sagt hele tiden. Det er derfor ikke muligt for dem at prioritere deres parforhold, da de skal komme, når klubben kalder. Endvidere kan de have givet kæresterne den ide, at de er nogle fandens karle, men de går jo bare ud med skrald”
(Bilag 4).

Udtalelsen understøtter for det første de højtstående dominans af prøvemedlemmer, samt giver et indblik i, hvor vigtigt grupperingen er for prøvemedlemmerne samtidig med, hvor meget de vil ofre for at være en del af det. Dette understøttes også af en udtalelse fra et prøvemedlem, der fortalte, at hans kone havde givet ham et ultimatum, det var hende eller klubben - han valgte klubben (Bilag 5). Statussen som prøvemedlemmer medfører, at de aldrig rigtig kan engagere sig fuldt i et parforhold, da fokuset er på grupperingen - ellers opnår de ikke at blive fuldgyldige medlemmer. Der kan dermed argumenteres for, at nogle prøvemedlemmer har sværere ved at være i et forhold, da de skal sætte grupperingen højere. Udtalelsen kan dog også tolkes som om, at prøvemedlemmet var påvirket af vores tilstedeværelse, hvor han muligvis fandt det maskulint at sige, at han havde valgt grupperingen frem for partneren - Hvortil udtalelsen implicit udtrykker en dominans over partneren.

Det er derfor relevant at stille spørgsmålene, om maskulinitetsidealene, der hersker i grupperingerne, overføres til deres parforhold, og hvilken betydning det har, at de er fængslet? Eller om de indsattes kønspraksisser i familiestrukturen er anderledes, og om deres status i grupperingen har betydning herfor? I de følgende afsnit vil vi derfor undersøge disse praksisser, og hvordan det har en betydning for deres parforhold.

8.2 'Nu går vi i mærketøj og bruger ansigtsmasker'

I dette afsnit vil der være fokus på de kropslige idealer, der hersker i grupperingen, og hvordan disse er en del af de indsattes kønspraksisser. Indledningsvis er det relevant at beskrive, at der har været en udvikling i grupperingen, ift., hvad der defineres som et maskulint ydre. Dette er relevant for at få en forståelse af måden, hvorpå de gør køn. Deres kropsidealer er blevet mere metroseksuelle, hvilket en af de højtstående indsatte fra Bandidos også tydeliggjorde under et interview;

“Før i tiden var rockere ikklædt ødelagte jeans, en beskidt vest og havde generelt et usoigneret udseende. Nu går vi i mærketøj, bruger ansigtsmasker, træner, fjerner kropsbehåring, går i sol og er generelt meget metroseksuelle. Metroseksualitet er blevet det nye maskulinitet” (Bilag 4).

Denne udtalelse er relevant, da den belyser, hvad der i dag forbindes med at være 'en rigtig mand' i grupperingerne, og at de indsatte bruger flere kvindelige praksisser i deres kropslige fremstilling. Det er interessant, at disse grupperinger, som praktiserer hypermaskulinitet, også konstruerer kvindelige praksisser. Ændringen i deres idealer antages at være sket i takt med udviklingen i kønsdifferencierende samfundsprocesser i Danmark. Derved trækker de på elementer, der stemmer overens med normerne i det konventionelle samfund (Borger, 2018).

Messerschmidt pointerer, at kroppen og sindet er to uadskillige størrelser i praksissen af køn (Messerschmidt, 2004, s. 46). Dermed former kroppen hele menneskets væsen, da menneskets 'selv' er indlejret i kroppen. Herved har både krop og sind betydning for menneskets fremtræden for, hvordan denne opfattes af andre (ibid). Hertil benytter han begrebet *discourse*, der henviser til den kropslige sociale aktion og praksis, der inkluderer den verbale kommunikation (ibid.). Når mænd indgår i situationer, konstruerer de sociale praksisser, der demonstrerer, at de er mandige. Måden andre kan dømme deres grundlæggende natur, som mænd, er gennem deres adfærd og udseende.

Dette kommer til udtryk i praksis gennem de indsattes kropssprog, udseende, aktiviteter og sociale relationer til andre, som afgiver et billede af, hvordan de indsatte gør køn. Under feltarbejdet observerede vi, at mange af de indsatte var bevidste om deres kropslige fremtoning, da de var muskuløse og gik meget op i deres træning. Messerschmidt beskriver netop, at maskulinitet oftest er oversat til muskuløse former, bestemte positurer, måder at bevæge sig på og muligheden for sex (Connell, ifl. Messerschmidt, 2004, s. 47). Anskues deres kropslige fremtoning, ift. Messerschmidt, kan deres muskuløse former, argumenteres for at være en overdrivelse af det hegemoniske ideal, og

dermed bliver deres kropslige praksis hypermaskulinitet. Rasmussen pointerer, at den kropslige fremstilling, i fængslet, har stor betydning for de indsatte selvopfattelse, hvilket er med til at give prestige i gruppen (Rasmussen, 2010, s. 130). At kroppen betyder meget, observerede vi under feltstudiet;

“Når vi gik rundt på afdeling D, var det meget tydeligt, at de indsatte havde klare kropsidealer. Flertallet af de indsatte var muskuløse og have synlige tatoveringer på hænder, hals og i hovedet. Vi havde købt chokolade, som tak for at de ville tale med os, hvor flere afslog at tage et stykke, da det ville gå ud over deres træning” (Bilag 2).

Foruden deres muskuløse fremtoning skal deres tatoverede ydre også forstås som en måde, hvorpå de praktiserer deres maskulinitet. Ved at være tatoverede på hænder og i ansigtet, som er ulovligt (Serup, Harrit, Trolle, Møhl, Olsen & Westh, 2015), udøver de modstand mod hegemonisk maskulinitet. Dette sker ved, at den almindelige middelklassemands kropslige fremtoning er i modsætning til dette, da han ellers vil have svært ved at besidde et godt arbejde. Naturligvis er tatoveringer blevet mere socialt acceptabelt i det konventionelle samfundsbillede, hvor tatoveringer i dag er udbredt til alle samfundslag (ibid.).

I sammensætning med andre kropslige praksisser som aggressiv adfærd og en yderst muskuløs fremtoning, kan deres kropsliggørelse af maskulinitet dermed tolkes som værende en modstand mod hegemonisk maskulinitet. Dette understøttes også af Minke, der pointerer, at denne muskuløse og tatoverede fremtoning afspejler deres maskuline værdier (Minke, 2012, s. 205), hvortil der iht. ovenstående kan argumenteres for, at disse værdier afspejler hypermaskulinitet.

I nedenstående case tydeliggøres yderligere disse sociale tegn på maskulinitet, samt hvordan de indsatte gennem kropslig fremtoning praktiserer hypermaskulinitet, da de overdriver traditionelle maskuline træk;

“Under det første interview med to indsatte, udtrykte de tydeligt et meget maskulint kropssprog. De var begge enormt veltrænede med brede arme, tatoverede og havde et fast håndtryk, hvilket bidrog til at opretholde et maskulint ydre. Det virkede til, at de var to alfahanner, hvilket blev understøttet af personalet, da de fortalte, at de var højtstående i Bandidos. De sad med spredte ben og holdte konstant øjenkontakt, længere tid, end det normalt er socialt accepteret. Den verbale kommunikation var udfordrende, hvilket eksempelvis kom til syne, da vi talte om, at priserne på offentlig transport var steget, hvortil de svarede: ‘I har det godt nok hårdt, med en hånende tone’” (Bilag 4).

Gennem interviewet observerede vi, at deres kropslige fremførelse blev tydelig. Deres konstante øjenkontakt og den hånende tone er anderledes, end hvad vi tidligere har oplevet i sociale interaktioner med mænd. Deres verbale udtryk kan forstås som en dominans af os, som kvinder, da det tolkes som en nedværdigelse, idet Messerschmidt netop pointerer, at mænd, der er truet på deres maskulinitet, benytter sig af kropslige fremførelser i form af eksempelvis vold eller mobning for at opnå en maskulin magtstatus (Messerschmidt, 2004, s. 50). Da de ikke kan opnå hegemonisk maskulinitet, der netop udmærker sig ved et skjult kønshierarki, hvor magtforhold ikke tydeliggøres (Messerschmidt, 2004, s. 42), kan deres adfærd forstås som en måde at genvinde maskulin status. Herved overbetoner de deres kropslige fremførelse således, at de positionerer sig i en højere magtstatus end os, da de verbalt "mobber" og intimiderer os, vha. øjenkontakten. De praktiserer således hypermaskulinitet, da de gennem deres verbale og kropslige gørende, konstruerer et overdrevet dominerende og maskulint udtryk, som tydeliggør magtforholdet mellem os og dem.

Grundet det faktum, at vi fysisk kunne mærke denne dominans, valgte vi at italesætte denne følelse og spurgte dem, om de var opmærksomme på den måde, som de positionerede sig kropsligt. Til dette svarede de indsatte, at det var de overhovedet ikke og blev faktisk meget overrasket over spørgsmålet. Grundet italesættelsen, blev det tydeligt for os, at de indsatte blev opmærksomme på deres eget kropssprog, men ikke ændrede det.

Som Messerschmidt forklarer, er kropslige praksisser ikke reflekteret, men tilpasset den sociale situation (Messerschmidt, 2004, s. 44). Dette stemmer også overens med det, som vi observerede under interviewet, da de indsatte udtrykte en klart maskulin adfærd, men som de ikke yderligere havde reflekteret over, men var tilpasset situationen for at dominere os. Deres adfærd kan dermed tolkes som vaner, men samtidig er det også relevant at reflektere over, at de blev overraskede, da overraskelsen også kan tolkes som om, at de blev opdaget i at dominere os.

Anskues dette ift. Goffman, kan der argumenteres for, at de indsatte i en vis grad var reflekteret over deres kropslige fremstilling (Goffman, 2012 [1961]). Dette kom eksempelvis til syne gennem deres sprogbrug, der ændrede sig fra at være udfordrende, til at det blev mere og mere hårdt. Der kan reflekteres over, om den adfærd vi mødte første dag, var en påtaget *frontstage* rolle, som under anden dagen krakelerede i takt med den magtforhandling, som er beskrevet i metodeafsnittet. Selvom de søgte at påtage sig en rolle, gennemsyrede deres maskuline adfærd hele konteksten. Hertil er den maskuline adfærd dermed også en del af det, som Goffman definerer som 'personlig-identitet' (Jacobsen & Kristiansen, 2002). Dette indtræffer ved, at de har et maskulint ydre med tatoveringer og store muskler, som gør dem unikke, men som samtidig også er med til at danne et

bestemt billede af dem som maskuline mænd. Således har deres maskuline fremtoning både ift. Goffman og Messerschmidt en betydning for, hvordan mennesker opfatter denne.

Endvidere skal det pointeres, at flere af de indsatte har nogle klare præferencer for, hvordan deres partners kropslige idealer skal være. Vi spurgte en indsat, hvad han værdsatte mest ved sin kæreste, hvortil han svarede; *“Hun har store patter”* (Bilag 4). En anden indsat fortalte, at det også var konens feminine ydre, som tiltrak ham til at starte med, da hun, som ovenstående, har store silikonebryster. Disse kvinder kan defineres som et hyperfeminine (Henriksen, 2015)

Hertil kan der reflekteres over, om en del af de indsatte vælger at finde partnere, der praktiserer særlige feminine idealer. Disse to indsatte er fuldgældige medlemmer af Bandidos, og vi erfarede gennem feltarbejdet, at de i høj grad praktiserede voldelig og aggressiv adfærd (Bilag 4). Dette er interessant, da det kan antages, at disse to indsatte netop har valgt partnere med hyperfeminine træk, således at deres maskuline status øges i forholdet.

Opsummeret kan der således argumenteres for, at mange af de indsatte har nogle særlige kropslige praksisser, som de både bevidst og ubevidst benytter til at udøve dominans og tydeliggør magtforhold, hvilket vi vil berøre igen i diskussionen. Endvidere at disse praksisser kan tolkes som en måde at konstruere deres køn gennem hypermaskulint adfærd, da de således fremstår som machomænd.

8.3 ‘Jeg har købt en bil til hende i fødselsdagsgave’

I dette afsnit vil vi analysere, hvordan de indsatte benytter magt som et middel i deres kønspraksis. Magt kan både opnås gennem materielle ressourcer og som en social praksis mellem mennesker - både én til én og på gruppeniveau (Messerschmidt, 1993, s. 71-72). I det nedenstående afsnit vil vi have fokus på, hvordan de indsatte gennem økonomiske ressourcer forsøger at opnå dominans og magt over kvinder.

Som tidligere beskrevet har denne målgruppe ikke en høj uddannelsesmæssig baggrund, og flere af dem er uden for arbejdsmarkedet (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2010). Disse faktorer skaber en hindring i at praktisere hegemonisk maskulinitet på legitim vis, hvorfor denne gruppe har større chancer for at vende sig mod illegitime måder at tilnærme sig dette ideal. Ifølge Messerschmidt kan vold og kriminalitet blive en måde at gøre maskulinitet, når legitime måder at etablere dominans på ikke kan opnås (Messerschmidt, 1993, s. 105). Som det fremgår af problemfeltet, viser en

undersøgelse, at tendensen synes at være, at mennesker, der indgår i rockergrupperinger, begår mere kriminalitet efter, at de er blevet medlemmer (Klement, 2016), hvortil en anden undersøgelse viser, at en stor del af denne kriminalitet er berigelseskriminalitet (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2010, s. 57). Kriminaliteten kan dermed tolkes som en illegitim måde, hvorpå grupperingerne opnår økonomisk status og magt gennem materielle ting. I fængslet har de indsatte ikke samme mulighed for at opnå magt gennem materielle ting, da de ikke kan tjene penge gennem kriminalitet, et arbejde, og timelønnen i fængslet er på 9,58 kroner (Kriminalforsorgen, 2018). De indsatte fortalte, da vi besøgte dem på værkstederne, at de jo nærmest ikke fik noget løn for det (Bilag 5).

De indsatte kan dog få økonomisk hjælp af deres gruppering, hvis de har brug for det (Bilag 2). Vi oplevede dog, at der er forskel på, hvor meget økonomisk hjælp de indsatte får af deres gruppering, alt afhængig af, hvilken status de har i hierarkiet. Dette tydeliggjorde en indsat;

“Grupperingen betaler for, at konen kommer og besøger ham to gange om ugen, og at “han” har købt en bil til hende i fødselsdagsgave. Endvidere fortæller han, at medlemmer af grupperingen tit tager forbi deres hjem og giver hende gaver, såsom dyre parfumer” (Bilag 4).

Han fortalte yderligere, at han er den eneste indsatte fra Bandidos, der får dette betalt, hvortil ansatte fortalte, at det var, fordi han havde gjort en ‘æreshandling’ for klubben (Bilag 2).

Dette tydeliggør, at de økonomiske midler stiger i takt med statussen i klubben, hvorfor dette også bliver et middel til at dominere de laverestående medlemmer og dermed opnå magt (Messerschmidt, 1993). Denne status symboliserede den indsatte også igennem sin kropslige gørende, idet han var iklædt Gucci jakke (Bilag 4).

Anskues det ovenstående ift. at opnå magt over partneren, kan de besøgende med gaver, ses som en kontrolforanstaltning, et middel til dominans og dermed magt (Messerschmidt, 1993 s. 71), da gaverne kan benyttes til at holde øje med partneren.

Vi observerede under interviewet, at den indsatte fik parfumerne, bilen og de betalte besøg til at virke banalt - som noget alle praktiserer. Selvom vi ikke blev direkte imponeret over alle de dyre gaver, så følte vi alligevel, at det gav ham en dominerende rolle, da vi som studerende ikke ‘bare’ kan købe disse ting, eller har oplevet at få sådanne gaver af vores partnere. Dét, som den indsatte dermed gør anderledes, er, at han på en åbenlys og banal måde praler med de dyre gaver, som han køber til hende, og herved fremviser sin økonomiske kapacitet, som Messerschmidt beskriver, er en måde at konstruere magt (Messerschmidt, 1993). Adfærden tolkes som værende hypermaskulin, da han overbetoner den maskuline adfærd, som patriarken i hjemmet, ved at give partneren så mange dyre materielle ting. Dette er således en måde, hvorpå den indsatte ved, at Bandidos hjælper ham

økonomisk, kan praktisere maskulinitet, der sikrer magt og dominans over sin kone. På den anden side kan disse gaver naturligvis også forstås som en måde, hvorpå den indsatte viser sin kærlighed til partneren, mens han afsoner, da det kan være svært for ham at gøre det på andre måder.

Rikke understøtter dog antagelsen om, at gaverne kan blive en kontrolforanstaltning;

“De kan ikke gøre noget for deres kærester, de kan ikke aflaste, de kan ikke hjælpe. De kan få nogen til at tage ud med nogen penge eller få nogen til at køre dem rundt alle mulige steder, men de er der jo ikke selv. Og det kommer især i rockerkredse til at blive en kontrolforanstaltning. Altså man har en af brødrene eller en af hangaroundsene til at holde øje med, hvad partneren laver. Og den kontrol opstår primært, fordi de kommer til at føle sig utilstrækkelige – det mener de ikke selv. Så bliver de bange for at blive forladt, så bliver de superkontrollerende og meget jalousidrevne, og gør i virkeligheden ondt værre, fordi de siger sådan nogle helt afmonterede ting til deres kærester” (Bilag 8).

Besøgene og gaverne kan dermed også tolkes som en praksis, der bidrager til, at de indsatte kan føle sig tilstrækkelig i forholdet, men stadig gennem kontrol. Det skal pointeres, at de indsatte italesatte netop dette sammenhold i grupperingen, hvor de hjælper hinanden økonomisk og med gaver, som et positivt element. De indsatte på andre afdelinger har ikke denne mulighed og hjælp, i samme omfang. Til trods for, at det ovenstående kan tolkes på en måde, hvor den indsatte opnår en dominerende position gennem sin økonomiske magt, kan der sættes spørgsmålstegn ved, om han reelt set har denne magtposition, eller om han blot gør det i afmagt og frygt for at miste sin kones interesse.

Tidligere undersøgelser italesætter, at det at afsone en frihedsberøvende straf øger frygten for at miste deres partner, og giver dem en skyldfølelse over ikke at kunne være der for partneren eller familien (Minke, 2012 s. 237-238). Derfor kan handlingen, hvor den indsatte giver sin kone en bil, anses som værende en måde, hvorpå han forsøger at tilfredsstille sin kæreste. Dette skal ses som et åbent socialt system, hvor både den indsatte og partneren befinder sig i forskellige magtpositioner. Hertil er det relevant at reflektere over, om der sker en ændring i den maskuline status, som den indsatte har i familien, hvis han ikke længere kan bidrage økonomisk, og dermed mister den patriarkale status som familiens overhoved. En status som der i grupperingen er et ideal, da det gennem feltarbejdet er blevet tydeligt, at der i de fleste parforhold er klare kønsroller i hjemmet, hvor partneren sørger for at passe huset og børn, hvor derimod manden står for det økonomiske (Bilag 4 & 5). Hermed er det relevant at undersøge, om dette påvirker de indsattes konstruering af køn, for at få en forståelse for den måde, som de fastholder deres parforhold.

8.4 'Kvinder er ikke velkomne'

Nedenstående afsnit vil tage udgangspunkt i de indsattes syn på kønspraksisser og herunder de forskellige kvindesyn, samt hvordan de kommer til udtryk i spændingsfeltet mellem klub og parforhold.

Under feltarbejdet blev det tydeligt, at de fleste indsatte har en klar holdning om, hvad der definerer en mand. Et højtstående medlem af Bandidos udtalte bl.a. om sin position ift. partneren;

“Jeg vil beskytte hende med mit liv, ellers kunne jeg ligeså godt tage kjole på” (Bilag 4).

Med denne udtalelse ekspliciterer den indsatte, at han har en klar patriarkalsk forståelse, hvor manden er familiens herre, og dermed skal beskytte kvinden - ellers er han jo selv en kvinde. Dette understreger synet på køn ved, at han skaber et visuelt billede, der forbindes med noget kvindeligt og distancerer sig fra dette.

Et andet element, der tydeliggjorde deres syn på, hvad der er maskulint, er de indsattes holdninger omkring homoseksuelle. Messerschmidt forklarer, at heteroseksualitet er en fundamental indikation på mandighed (Messerschmidt, 1993, s. 74), hvilket er et klart defineret og overbetonet ideal, som vi observerede hos alle indsatte.

Under et interview fortalte to indsatte, at grupperingen kun var for mænd; *“Det er en mandeverden, de hører ikke til”* (Bilag 4).

Denne holdning oplevede vi var gængs i rockermiljøet, da alle indsatte og ansatte forklarede, at homoseksuelle og kvinder ikke kan blive medlemmer. Dette tydeliggør de indsattes mandeideal, da udelukkelsen af homoseksuelle understreger, at de ikke mener, at de er rigtige mænd, hvorfor de ellers ville høre til i deres 'mandeverden'. Denne holdning kan endvidere opfattes som en måde, hvorpå de indsatte praktiserer maskulinitet, da de ved at underkue homoseksuelle opnår dominans over denne gruppe på en illegitim måde (Messerschmidt, 1993, s. 72).

Ift. til kvinders medlemskab beskrev de to indsatte yderligere;

“Det er ikke diskriminerende, men klubben er deres legeplads, og derfor er kvinder ikke velkomne” (Bilag 4).

Her er det værd at bemærke at de indsatte, som vi interviewede, ikke refererer til homoseksuelle mænd, men kun kvinderne, hvorfor dette igen kan forstås som en undertrykkelse af disse. At de valgte at tydeliggøre, at det ikke var en diskrimination, kan tolkes som en reaktion på vores

tilstedeværelse, da mange indsatte ytrede en bekymring om, at vores afhandling ville kunne skade dem eller grupperingerne (Bilag 4 & 5).

Anskues dette ift. Goffman, kan der argumenteres for, at de påtog sig en *frontstage* rolle, hvor de valgte at agere høfligt for at tilpasse sig vores normaliserende forståelse af mænd og kvinder som ligeværdige (Goffman, 1967, s. 67). Dog kan det også anskues som om, at de indsatte blot ønsker et frirum og en legeplads, som de italesætter, hvor de kan udfolde deres maskulinitet uden en påvirkning fra kvinder. Endvidere skal det pointeres, at alle de indsatte var imødekommende og hensynsfulde i deres relation til os, hvorfor dette også antages at afspejle dele af deres identitet. Det er altså ikke nødvendigvis kun for at fremstille sig selv bedre i interviewsituationerne, men også et ønske om at have en god interaktion, som kan give et afbræk fra de skemalagte og forudsigelige hverdage i en totalinstitution.

Når de indsatte refererer til, at kvinder ikke er velkomne i deres klub, skal dette forstås som, at de ikke kan blive medlemmer, og at mange ikke vil have deres partner i miljøet. Derimod vil de gerne have kvinder i klubben, når de holder fester, hvorfor det kan tyde på, at der er forskellige kvindesyn ift. deres partner og øvrige kvinder. Rikke forklarede under interviewet, at grupperingerne har et helt særligt kvindesyn;

“Jeg tror, der er en disrespekt for pornopigerne, der gerne vil med til festerne og hænge med rockerne og synes, at det er super spændende. Der er nogle særlige kriterier for, hvordan de skal se ud, og det afspejler sig nødvendigvis ikke i dem, som rockerne vælger at gifte sig med. Der er en tendens til, at dem de vælger at gifte sig med, er nogle lidt mere solide kvinder” (Bilag 8).

Denne skildring mellem hvilke kvinder de vælger som deres partnere, tydeliggjorde to højtstående Bandidos medlemmer. Dette kom til udtryk under interviewet, hvor vi spurgte ind til, hvilke kvinder de søgte og fandt attraktive. De fortalte, at de helst ville have rolige og ældre kvinder, og det var de indre faktorer, der gjaldt, hvortil den ene brugte meget søde og rosende ord om sin kone. Derimod brugte de andre termer om de unge kvinder, der kommer i klubben;

“De unge kvinder er sindssyge. De tænder på miljøet, festerne og store mænd med tatoveringer, og så er de oftest psykisk syge og har diagnoser” (Bilag 4).

Det er således tydeligt, at der er forskellige kvindesyn, som influerer i forskellige kontekster. Disse forskellige kvindesyn kan muligvis være en måde, hvorpå de indsatte forsøger at adskille deres liv mellem familie og grupperingen.

Anskues dette ift. Goffmans forståelse, kan der argumenteres for, at denne skildring i kvindesyn kan være en egenskab, i deres *frontstage* roller (Goffman, 1967). I livet i grupperingen hersker der et helt særligt kvindesyn, og i hjemmet tegner sig et mere konventionelt billede af den måde, hvorpå de opfatter kvinder, hvilket deres valg af partner afspejler. Hvis de indsatte påtager sig en rolle i grupperingen, indebærer adfærd en disrespekt af kvinder, som de spiller, da denne er favorabel i strukturen. Modsat når de er hjemme, hvor deres partner netop ikke afspejler kvinderne i klubben, og hvor de dermed agerer anderledes. Der er dog også elementer, der tyder på, at flere af de indsatte ikke påtager sig disse roller - eller at rollerne med tiden bliver vævet helt sammen, da det er besværligt at adskille så betydningsfulde sociale strukturer. Dette skyldes, at der eksempelvis også er indsatte, som har partnere med hyperfeminine træk, hvorfor de sociale strukturer antages at blive vævet sammen. Et prøvemedlem fortalte endvidere, at konen har det fint med, at han er en del af miljøet og forklarende følgende;

“Hun deltager også selv i klubfesterne og støtter ham meget i, at det er den livsstil, som han har valgt” (Bilag 5).

Således også er indsatte, som konstruerer en mere dynamisk adfærd i spændingsfeltet mellem grupperingen og privatlivet, hvor partneren også bliver en aktiv del af klublivet. Derved er nogle indsattes syn på kvinder er måske ikke lige så stringent, som de ovenstående fuldgældige medlemmers beskrivelse af kvinder i klubben, og kvinder der er deres partnere.

8.5 'Jeg var et lille beskidt møgsvin'

I det kommende afsnit vil vi se nærmere på grupperingernes kvindesyn med særligt fokus på de kvinder, som kommer til festerne. Disse kvinder går i grupperingerne under definitionen 'klubluder'. Det er relevant at nævne, at det var os, der først benyttede os af betegnelsen 'klubluder' under interviewene (Torben, tidligere rocker, gjorde os opmærksom på denne definering, (bilag 9). Der herskede dog ingen tvivl om, at de indsatte vidste, hvad vi talte om. Vi håbede at brugen af 'klubluder' kunne skabe en mere ligeværdig magtrelation.

Under vores feltstudie adspurgte vi flere af de indsatte om disse kvinder;

"Nogle indsatte sagde, at de kun havde hørt om kvinderne, men ikke selv kendte til dem (de grinte), mens andre fortalte, at de havde et positivt syn på dem, da disse kvinder bidrog til festen, ved at danse, have det sjovt og at der blev solgt meget alkohol i baren (fordi der også kom mange mænd, grundet kvindernes tilstedeværelse)" (Bilag 4).

Deres italesættelser og reaktion på 'klubluder' kan tolkes som værende en objektivisering af kvinderne, hvor kvinderne opfattes som underholdning, der skal tilfredsstille mændenes blikke og begær. Bourgois beskriver denne adfærd, hvor mænd objektiviserer kvinder, på baggrund af en ubalance i magtrelationerne mellem kønnene (Bourgois, 1996, s. 14). Ved at anskue kvinderne som objekter, opnår de indsatte en magt over disse, som Messerschmidt betegner som en interpersonel magt (Messerschmidt, 1993, s. 72). Selvom de indsatte muligvis ikke kan opnå højere økonomisk status over alle kvinder, så kan de på det interpersonelle niveau stadig opnå magt gennem objektiveringen, så kvinderne dermed bliver underordnede. Som Bourgois også beskriver, så italesætter mændene, som han undersøger, at kvinderne selv vælger det (voldtægt), ved at være en del af bandemiljøet, og dermed forsøger mændene at retfærdiggøre deres handlinger (Bourgois, 1996, s. 14). Anskues italesættelsen af kvinderne, ift. Bourgois, kan den positive måde 'klubludere' fremstilles af de indsatte, dermed fungere som en retfærdiggørelse af objektiveringen af disse, da den indsatte beskriver, at kvinderne danser og har det sjovt. Gennem objektiveringen tydeliggøres deres hypermaskuline adfærd, da de overdriver dominansen af kvinder, hvorigennem der skabes et klart magtforhold mellem kønnene. Det kan naturligvis ikke udelukkes, at kvinderne også finder det sjovt at deltage i festerne, men dette ændrer dog ikke ved de indsattes italesættelse af disse kvinder.

Objektivering af kvinder som værende en tilfredsstillende faktor, er ikke kun noget, der sker til festerne. Gennem feltarbejdet blev det tydeliggjort, at det er nemt at score kvinder, da kvinderne er tiltrukket af miljøet. Messerschmidt forklarer, at det at have sex med mange kvinder, kan være en måde, hvorpå en mand praktiserer kropslig maskulinitet (Messerschmidt, 2004, s. 77). Denne kropslige praksis observerede vi under feltstudiet, da de blev italesat både af indsatte og ansatte, at der var mange kvinder i miljøet, og at de indsatte fik mange besøg.

“Flere indsatte fortalte os, at de havde børn, der var resultater af utroskab, som de ikke havde kontakt med” (Bilag 4).

Hertil beskriver Bourgois, at mange børn med forskellige kvinder er et produkt af mænds promiskuøse adfærd, og at mænd i *‘street’* kulturen ikke tager ansvar for børnene, da det er kvindernes job, og de fremstiller sig som værende ligeglade (Bourgois, 1996). Denne adfærd skal forstås som en dominans over kvinder, hvor flere indsattes hypermaskuline praksisser stiller dem i en højere magtposition end kvinderne - de gør dem gravide, og derefter forsvinder de (Bilag 4).

”En indsat fortalte, at han havde været meget utro før i tiden, hvortil vi spurgte ham om, hvorfor han havde været det? Til dette svarede den indsatte; ’Det er vel, fordi jeg var et lille beskidt møgsvin’” (Bilag 4).

I sin hårde besvarelse af vores spørgsmål, oplevede vi både, at han forsøgte at tage afstand fra handlingen ved at stemple sig selv, men også at han fandt det “sejt”, idet han grinte og tog let på det. Dette kan tolkes som om, at han i en vis grad opfatter utroskaben og hermed mange kvinder, som en acceptabel maskulin adfærd. Messerschmidt beskriver, at hegemonisk maskulinitet naturligt er etableret gennem en påstået ukontrolleret og umættelig lyst til kvinder (Messerschmidt, 1993, s. 75). Messerschmidt eksemplificerer dette i *’A Theorized Life History’*, hvor personen, Penny, praktiserer hegemonisk maskulinitet i *‘street’* kulturen, ved bl.a. at have et særligt kvindesyn, hvor han har sex med mange kvinder (Messerschmidt, 2004). Med udgangspunkt i denne forståelse kan der argumenteres for, at flere af de indsatte praktiserer en adfærd, hvor de har seksuelt samvær med forskellige kvinder, der tolkes som hypermaskuline praksisser.

Dette understøttes ligeledes af de ansatte, der fortalte, at de indsatte får besøg af mange forskellige kvinder;

“Det kan vi jo se på besøgssedlerne, at mange af dem har jo mere end en, to og tre kærester engang i mellem. Nogle gange spørger de indsatte, om vi vil slette historikken på besøgsoversigten, fordi de skal sende en kopi hjem til konen, men det kan vi jo ikke” (Bilag 10).

Endvidere spurgte vi de ansatte, om utroskab er accepteret blandt de indsatte. Til dette svarede de; *“Jeg tror, det er sejt. Det er sådan lidt gangster agtigt. Så har du lige et par duller – det synes de er lidt sejt”* (Bilag 10).

Til at understøtte, at en del af de indsatte er deres partnere utro, er også deres egne udtalelser; *“Flere af de indsatte fortalte os, at de skal ringe hjem til deres partner hver mandag, på et bestemt tidspunkt, da der om mandagen er lang besøgstid - og partneren har en mistanke om, at den indsatte er hende utro”* (Bilag 4).

Det interessante ved dette udsagn er, at der er modsætninger i, hvad de indsatte og ansatte fortalte os. På den ene side fortæller de indsatte, at de ikke er utro, men samtidig skal de ringe hjem hver mandag, mens de ansatte italesætter, at der er en del utroskab. Det kan antages at årsagen til, at partnerne vil have besøgslistor, og at de indsatte skal ringe hjem om mandagen, er fordi en større del af dem er utro, også selvom de ikke vil italesætte det over for os.

Der kan argumenteres for, at de indsatte gennem hypermaskuline praksisser (sex med mange kvinder) konstruerer en maskulinitetsform, hvor de er i dominans over kvinder (Messerschmidt, 2004). Men opnår de i realiteten dominans og magt over deres partner, hvis de skal ringe hjem om mandagen, og er bange for, at konen ser besøgslisten? Dette tyder på, at partneren også har en vis magt og kontrol over den indsatte, hvilket understøttes af en indsat, der fortalte, at deres parforhold fungerer godt, da konen ved, hvor hun har ham henne, og at han ikke render nogen steder (Bilag 4). Herved er fængslingen og totalinstitutionernes rammer medvirkende til at give en mere skiftende og flydende magtposition mellem de to parter. Magtforholdet kan anskues som et resultat af udviklingen i ligestillingen mellem mænd og kvinder (Messerschmidt, 2004), hvortil en højtstående indsat beskriver;

“Kvinder havde i ‘gamle dage’ ikke noget at skulle have sagt, men nu er det blevet mere legitimt at prioritere parforholdet” (Bilag 4).

Så selvom de indsatte på den ene side har en patriarkalsk forståelse af parforholdet og søger at dominere kvinder, gennem hypermaskuline praksisser, er der tendenser, som viser en mere dynamisk og ligeværdig magtrelation i deres parforhold.

Der er selvfølgelig også indsatte, som har et forhold uden utroskab, og vi skal heller ikke kunne sige, om utroskaben fungerer i nogle parforhold, hvor deres partnere er indforstået med det. Tendenserne, som vi observerede, peger dog på, at kvinderne har en normativ forståelse af et parforhold, som udelukkende monogamt, grundet at indsatte skal ringe hjem om mandagen og sende besøgslistor.

8.6 'Konen kan lide hård sex'

De indsattes kropslige praktiser, gennem sex, observeredes ikke kun ved utroskaben, men også gennem sexlivet til deres faste partnere. Vi spurgte flere af de indsatte, om det ikke er uromantisk at have sex med partneren i besøgsrummene, da vi havde set besøgsrummene tidligere og kunne konstatere at det lignede et mødelokale, inklusiv en seng og kondomer på badeværelset. Vi observerede, at der var forskellige holdninger til, hvordan det er at etablere en intim relation under disse forhold.

En indsat, der er højtstående medlem i Bandidos, fortalte om sex i besøgsrummene;

"Hvem siger, at det skal være romantisk? Det er lige gyldigt, om det foregår i et besøgsrum, min kone kan lide hård sex" (Bilag 4).

Gennem denne udtalelse sætter den indsatte spørgsmålstegn ved vores opfattelse af, hvad et sexliv indebærer, da vi er af den forståelse, at sex i et besøgsrum må være upersonligt og uromantisk. Ved at udfordre vores opfattelse, gav det rum for at vi kunne sætte vores normative forståelser til side og åbne os for andre forståelser. Vi blev derfor tavse, hvorefter han talte videre om, at de også snakker, og at han laver mad til hende, når hun er på besøg - han går og sætter sig selv op til besøget i flere dage (ibid.).

Tolkes udtalelsen, med afsæt i Messerschmidts teori, kan det forstås som om, at den indsatte på et interpersonelt niveau, benytter sexlivet til at opnå en magtstatus over sin partner, hvorfor andre ressourcer til at opnå magt, såsom penge, bliver ligegyldige (Messerschmidt, 1993, s. 72). Vi opfatter den hårde sex som om, at den indsatte har styringen, og dermed er den dominerende, hvortil kvinden indtager en underdanig position. Dette tolkes, da den indsatte italesætter hård sex som en modsætning til romantik samtidig med, at hans verbale udtryk tydeligt understregede, at den seksuelle akt var fysisk hård. Dermed antages sexakten at indebære voldelige undertoner, som netop er en praksis mænd benytter til at opnå dominans (Bourgois, 1996). Vi kan naturligvis ikke udtale os om, hvad der er det normative iht. sexlyst- og liv, og idet kvinden godt kan lide hård sex, må dette også opfattes som om, at deres sexliv er velfungerende. Endvidere viser den indsatte også kærlighed ved, at han laver mad til konen, hvorfor han også er villig til at praktisere handlinger, der er forbundet med noget kvindeligt.

Handlingerne skal dog ikke udelukkende opfattes som modsætninger, men derimod, at den indsattes identitet er flydende, da han kan agere på en hypermaskulin måde gennem sexen, men samtidig vise en anden side af sig selv ved madlavningen. Således viser dette eksempel altså, hvordan den

indsatte agerer i spændingsforholdet mellem de mandlige idealer, der hersker i grupperingen og de praksisser, der er i parforholdet.

En anden indsat, der er fuldgældigt medlem af Bandidos, som der er refereret til i metodeafsnittet, beskrev også, at det ikke var et problem at have sex i besøgsrummet;

“Jeg er pisse ligeglad, om det eneste i rummet er en pisfyldt madras[...]” (Bilag 4).

Dén indsattes visuelle italesættelse, kan tolkes som en hypermaskulin adfærd, da illustrationen virker overdrevet og trækker sig væk fra det normative, da de færreste nok vil have sex på en pisfyldt madras og er pisse ligeglade. Dette afspejler, at denne indsatte praktiserer forståelsen af, at en mand skal være viril og have lyst til kvinder hele tiden – uanset de fysiske omstændigheder, hvorfor denne kropslige praksis forstås som en måde at gøre maskulinitet på (Messerschmidt, 1993, s. 75).

Rikke beskrev også målgruppens opfattelse af sex;

“Hvis man i virkeligheden går rundt med en forestilling om, at man kun er en rigtig mand, hvis man har stiv pik og håret tilbage i fire timer, i træk. [...] Så er der jo noget, der går galt i forholdet. Der går også noget galt ift., hvordan de ser sig selv ift. en kvinde. I deres optik bliver det sådan en meget mandig måde at være mand på” (Bilag 8).

Iht. de indsattes italesættelser af sex i besøgsrummene, samt Rikkens forståelse af deres mandige sexideal, kan der således argumenteres for, at flere indsatte benytter sig af kropslige praksisser, hvorigennem de konstruerer en hypermaskulin adfærd.

Det skal dog pointeres, at der naturligvis også var indsatte, der italesatte deres sexliv på en anden måde, hvilket kan tyde på, at de benytter sig af andre praksisser. En indsat, der er prøvemedlem i Hells Angels, fortalte om sit sexliv;

Den indsatte og konen havde store udfordringer ved at genetablere intimiteten i deres forhold, efter han havde været varetægtsfængslet i seks måneder, med brev- og besøgskontrol, hvor de ikke kunne være alene. Det tog tid før de ‘fandt hinanden igen’ (Bilag 5).

Ud fra denne udtalelse, argumenteres der for, at der er indsatte, som også opfatter sexlivet på en anden måde, hvor det medfører udfordringer at fastholde kærligheden og intimiteten under fængslets sanktioner.

Et fuldgældigt medlem fra Bandidos fortalte ligeledes;

“Han synes alt blev så kunstigt, og det var ødelæggende, når man ikke bare har mulighed for at kysse og holde om hinanden” (Bilag 4).

Hertil tydeliggøres det, at fængslingen har haft personlige konsekvenser for dem, og at fængslet er et erstatningshjem, hvor de ikke kan genskabe intimiteten på egne præmisser, men hvor samværet derimod er defineret ved klare regler, tidsmæssigt pres og autoritære rammer (Goffman, 2012 [1967]). Der kan reflekteres over, om deres udtalelser afspejler, at de praktiserer andre maskulinitetsformer i parforholdet, end i grupperingerne, da deres måder at italesætte intimiteten ikke stemmer overens med en hypermaskulin adfærd. Det kan tolkes af deres ytringer, at de praktiserer 'medvirkende maskulinitet' i deres parforhold, også selvom de konstruerer oppositionel maskulinitet i andre sociale strukturer. Dette er igen et eksempel på, at mennesket kan benytte sig af forskellige maskuline praksisser, i forskellige sociale strukturer (Messerschmidt, 2004, s. 44). Endvidere at de indsatte er unikke personer, hvorfor de alle konstruerer køn på hver deres måde og har forskellige seksuelle præferencer.

8.7 'Jeg er ikke jaloux'

Indledningsvist i dette afsnit vil vi fremskrive, hvordan de indsatte italesættelser deres parforhold under fængslingen, og hvilke kønspraksisser de konstruerer. Vi oplevede under feltarbejdet, at kontrol var en gennemgående tendens. Kontrolelementet tolkes som et produkt af kærligheden og deres måde at praktisere køn på, hvor fængslet ansues et begrænsende aspekt, der kan påvirke parforholdet. I det kommende afsnit vil tolkningen tydeliggøres, samt hvilke udfordringer og muligheder kontrollen medfører i de indsattes parforhold.

Som nævnt tidligere viser en undersøgelse, at indsatte har en stor frygt for at blive forladt, da mange parforhold brydes op under fængsling (Minke, 2012). Denne frygt var ligeledes gennemgående for de indsatte, idet mange af dem var blevet forladt, efter at de er blevet indsat;

"De fortæller, at de godt kan forstå, at kvinderne forlader dem, da de ikke kan være der for dem. Hverken til at hjælpe i dagligdagen med børnene, huset, økonomisk og endvidere er der de følelsesmæssige aspekter, som at de ikke kan give dem et kram, kærlighed og nærhed. Der er et enormt stort afsavn til deres partner" (Bilag 2).

En indsat fortalte endvidere;

"Kvinder har jo brug for nærhed, tryghed og omsorg, og det kan han jo ikke give, når han er i fængsel. Hun mister jo også sin mand og sin støtte" (Bilag 4).

Ud fra disse udsagn ses det, at de indsatte tydeliggør, at deres partner har brug for en fysisk nærhed

og kærlighed, hvilket er interessant ift. den hypermaskuline adfærd, som de praktiserer i grupperingen. Her viser de en mere følsom side og italesætter, at de ikke kan hjælpe til med praktiske gøremål, som er forbundet med noget kvindeligt. Endvidere viser ovenstående fortællinger, at de indsatte har en forståelse for, at deres partner også begrænses på forskellige elementer grundet fængslingen og udtrykker, at de godt kan forstå, hvis partneren ikke kan vente på deres løsladelse. Totalinstitutionen og den frihedsberøvende straf ses som værende udfordrende faktorer i deres parforhold, da de eksempelvis mister muligheden for at kommunikere og udtrykke deres kærlighed til deres partnere, når de har lyst (Goffman, 2012 [1961]).

I forlængelse heraf italesatte de indsatte, at de oplever de stigende sanktioner, grundet bandepakkerne, at det gør det sværere for dem at opretholde deres parforhold, da de eksempelvis ikke kan afsone geografisk tæt på deres partnere (Bilag 4 & 5). Ydermere at flere af de indsatte skal afsone fuld tid, da de ikke kan blive prøveløsladt, hvilket betyder, at nogen skal afsone op til fem år mere, end de troede (Bilag 5). Herved er fremtidsdrømme som børn sat på pause for nogle af de indsatte, da de ikke vil være far, imens de afsoner, hvortil parterne dog stadig gerne vil det i nærmeste fremtid (Bilag 10).

Dette frembringer forskellige ønsker i parforholdet, som antages at kunne medføre udfordringer for de indsatte i at fastholde deres parforhold, da ønsket om børn kan være helt fundamentalt i partnerens liv. Dette kan også medføre, at de indsattes frygt for at blive forladt forøges, da de grundet totalinstitutionens begrænsninger ikke kan give deres partner, hvad hun drømmer om. Frygten for at bliver forladt af deres partner, antog vi kunne forøge deres jalousi, hvorfor vi spurgte ind til det.

Alle, foruden to indsatte, fortalte, at de ikke var jaloux;

“Jeg er ikke jaloux. Jalousi er et tegn på, at man tvivler på, at ens partner ikke er tiltrukket af en længere - og det gør jeg ikke” (Bilag 4).

På baggrund af denne udtalelse tolkes det, at den indsatte har en holdning om, at jalousi tenderer til at være et svaghedstegn, da det at tvivle på sig selv, antages at være et modsættende element til den hypermaskuline praksis, der udøves i grupperingen. Dermed stemmer jalousi ikke overens med det mandeideal, der hersker i grupperingerne, da de ikke vil fremstå svage, i frygt for at deres maskulinitet bliver truet (Messerschmidt, 2004).

Selvom størstedelen af de indsatte fortalte os, at de ikke er jaloux, italesatte de ansatte at de oplever udfordringer ved de indsattes parforhold, idet de opfatter dem som jaloux og kontrollerende;

”Som jeg ser det, er udfordringerne, at langt de fleste herinde gerne vil have kontrol. Det har de svært ved at fastholde, når de er her og ikke kan være derhjemme, da de ikke har styr på, hvad deres bedre halvdel laver. Der synes jeg, vi ser mange frustrationer. De vil jo gerne vide, hvad de laver hele tiden, hvem de omgås, hvem de ses med. [...] Det er svært for dem herinde at have den kontrol, som de gerne vil have, og det er bestemt ikke positivt” (Bilag 10).

De indsatte har svært ved at opretholde kontrollen over deres partner, mens de er indsatte, og endvidere kan de ikke længere bidrage økonomisk, fysisk eller yde nærhed og kærlighed til partneren. Dette kan anses som et skred i magtforholdet, da de ikke kan praktisere den kontrol og magt, som de ønsker, og dermed kan deres maskuline status blive truet (Messerschmidt, 2004), hvorfor de bliver frustrerede.

Ud fra Goffmans forståelse kan de ansattes italesættelser dog bære præg af en vis forurening, da de kan have tildelt de indsatte en tilsyneladende social identitet, som rocker, der er negativt stærkt styrede (Jacobsen & Kristiansen 2002, s. 44). Denne tilsyneladende sociale identitet, kan være præget af, at de ansatte kun har muligheden for at se de indsatte i en fængselsrolle og ikke i rollen som en kærlig familiefar og partner, hvilket kan antages at have en indvirkning på den opfattelse, som de ansatte har. Forureningen kan således komme gennem det kendskab, som de ansatte får via arbejdet med de indsatte, domme og journaler (Goffman 2012 [1961], s. 28). Dog er det også vores opfattelse, at de fleste indsatte er jaloux, og at jalousien medfører kontrolforanstaltninger.

Til trods for at de fleste indsatte ikke ønskede at være associeret med jalousi, fortalte et højtstående medlem, at han tidligere havde haft problemer med dette;

“Han gik helt amok, hvis hans tidligere kone ikke tog telefonen, når han ringede, og han forlangte, at hun sendte billeder til ham af, hvor hun var. Han har altid stoppet forholdene, før partneren har forladt ham, da han ikke ville forlades” (Bilag 4).

Han understregede endvidere, at han ikke længere praktiserede denne adfærd, men at han vurderede, at prøvemedlemmerne ofte havde problemer med jalousi, og at han som højtstående medlem så det som sin pligt at hjælpe dem (ibid.).

Iht. ovenstående citat argumenteres der for, at den indsatte har praktiseret en hypermaskulin adfærd, da de kontrolforanstaltninger han iværksatte over for partneren, kan ses som værende en overdreven adfærd til at opnå magt og dominans.

Adfærden kan muligvis ses som en afmagt grundet totalinstitutionens begrænsninger og som en beskyttelsesmekanisme – 'gør mod andre, før de gør mod mig'.

Dette kan medføre flydende magtpositioner, da partneren er i en position, hvor hun kan gøre modstand og forlade ham, uden han reelt set kan gøre noget. Til trods for at de indsatte forsøger at konstruere kontrolforanstaltninger ses det dog, at kvinderne også besidder en magt i parforholdet.

8.8 'Hvad laver du nu?'

Som en videreførelse af det ovenstående vil dette afsnit have fokus på, hvordan de indsatte benytter telefonisk kontakt som et middel til at praktisere maskulinitet, gennem kontrol.

Om dette fortæller en ansat; *"Man kan se det i forbindelse med telefonaflytningerne – hvis vi ikke har fået låst dørene, så kan de jo frit afbenytte telefonerne, så kan de finde på at ringe 20 gange i løbet af en dag – hvad laver du nu? Hvad laver du nu?.. og sådan starter samtalerne. Det er det med, at de ikke har kontrollen over, hvad den anden laver. Det kan de ikke håndtere. Jeg tror, de er bange for, at partneren ser en anden mand – det tror jeg, er den største frygt, som de har. Også selvom de måske selv ser nogen andre, mens de er inden for murene"* (Bilag 10).

I ovenstående udtalelse ses der igen elementer af mangel på kontrol og afmagt, i frygten for at miste deres partner. Den ovenstående udtalelse understøtter også, hvad vi selv oplevede under feltstudiet, da næsten alle de indsatte, som vi talte med, fortalte os, at de ringer hjem mellem fem og ti gange om dagen (Bilag 2). Disse handlinger argumenteres der for er praksisser, som de indsatte benytter til at gøre maskulinitet. Messerschmidt beskriver, at mennesker benytter dominerende praksisser, hvis de føler sig truet på deres maskulinitet, hvorfor dominansen og kontrollen opretholder den maskuline status (Messerschmidt, 2004, s. 50).

Da de indsatte, grundet totalinstitutionens begrænsninger, ikke har mange praksisser til rådighed til at konstruere deres maskulinitet i den sociale struktur, som parforholdet udgør, bliver telefonsamtalerne den praksis, hvorigennem de kan søge at genoprette deres maskuline status. En status der kan være truet, idet de indsatte ikke længere kan bidrage økonomisk, praktisk eller med intimitet, hvorfor de muligvis ikke længere fungerer som familiens overhoved, da det er partneren, der tager de fleste beslutninger (Bilag 11).

Adfærden kan dermed ses som afmagt, da noget af det eneste de har tilbage, er den telefoniske kontakt og det seksuelle samvær i besøgsrummene. Endvidere at deres partnere i en lang periode kun ser dem som indsatte i et fængsel, og måske ikke som den mand de var udenfor. Ifølge

Goffman har de indsatte ikke nogen indflydelse på, at deres besøgende kun ser dem under ydmygende omstændigheder (Goffman (2012) [1961], s. 20). Deres kontrollerende adfærd kan ses som resultat af de ydmygende omstændigheder, da den hypermaskuline praksis bliver en måde, hvorpå de kan genoprette den ydmygelse, og dermed det mandeideal de har. Selvom de får udgang, bliver det problematisk for den indsatte at genoprette det normale samkvem med partneren, grundet den tid og position, som den indsatte har mistet i denne relation (ibid.)

Det antages dog, at disse praksisser bliver en udfordring ved relationen, da partneren skal stå til rådighed, hver gang den indsatte ringer. En ansat fortæller; ” *Adfærden kan være en stor stressfaktor for de indsattes partnere, da de står med ansvaret for børn, madlavning, huslige pligter og som den eneste forsørger*” (Bilag 11).

Dermed argumenteres der for, at den telefoniske kontakt bliver en udfordring for partneren - men også for den indsatte.

Et andet aspekt af den telefoniske kontakt omhandler, at de indsatte kun har mulighed for at tale med deres partnere på gangen, hvor de sjældent er alene. Endvidere fortalte de ansatte, at de nogle gange bryder ind og stoppe de indsattes samtaler, hvis de mener, at deres adfærd er for truende (Bilag 2).

Goffman pointerer, at mennesker uden for totalinstitutioner har mulighed for at forsvare sig, når denne møder angreb eller krænkelser, hvortil der i totalinstitutionen ikke er de samme muligheder, da personalet kan afstraffe adfærden, hvilket fører til yderligere krænkelser (Goffman, (2012) [1961], s. 19-20). Den indsattes truende adfærd er oftest et resultat af en diskussion med partneren (Bilag 10), hvortil det antages, at de anvender denne adfærd for ikke at tabe ansigt eller for at svare tilbage på mulige krænkelser. Hertil kan der argumenteres for, at de ansattes intervention i den indsattes private samtale kan medføre yderligere krænkelser af den indsatte, da denne dermed fratages muligheden for ikke at tabe ansigt. Goffman pointerer, at disse beskyttelseshandlinger, af personalet, vurderes som værende et udtryk for selvet og ikke et forsøg på at separere sig fra situationen (ibid.). Herved kan der altså argumenteres for, at det de ansatte muligvis kun ser de indsatte tilsyneladende sociale identitet, hvor de pålægger den indsatte forskellige egenskaber (Jacobsen & Kristiansen, 2002, s. 44). Dermed at de ansatte opfatter de indsattes truende adfærd som en del af den indsatte selv, og ikke som en beskyttelseshandling i relationen til partneren.

Det er relevant at pointere, at nogle af de indsatte tidligere har smuglet telefoner med ind i fængslet, som de benyttede til at have privat kontakt til deres partnere og til at etablere nye forhold.

“To af de indsatte fortalte, at de havde indledt nye forhold, mens de afsonede. Begge mødte deres nuværende partnere gennem de sociale medier og havde deres første date i fængslet” (Bilag 4 & 5).

Den ene indsat fortalte videre;

“De er senere blevet gift, hvilket han fortæller en del gør, da de så får flere privilegier” (Bilag 4).

Ved at de indsatte har haft sociale medier tilgængelig, må det antages, at de har haft en telefon under deres fængsling.

Anskues dette ift. Goffman, kan der argumenteres for, at de indsatte ved hjælp af telefonen har forsøgt at styrke deres rolle ift. den nye partner. Goffman betegner indsmuglingen af en telefon som ‘*Stashes*’, der skal forstås som en privat gemmer, som den indsatte har medbragt til fængslet og dermed trods totalinstitutionens begrænsninger (Goffman (2012) [1961], s. 181-182). Idet den indsatte kan bruge telefonen (‘*stashes*’), har han mulighed for at tale privat med sin partner og dermed undgå at totalinstitutionens foranstaltninger, ved at personalet griber ind. Endvidere bibeholder han sin civile rolle i relationen til partneren, hvor han på gangen muligvis vil indtage en *frontstage* rolle, når han taler i telefon. Dette medvirker til, at han får en vis indflydelse over, hvilket udtryk han vil sende partneren, og ydermere kan det være et fristed, hvor de indsatte kan trække på sit civile selv og opretholde et minimum af privatliv.

Deres værelse indeholder ligeledes personlige rekvisitter, som, ifølge Goffman, er medvirkende til, at de opretholder deres civile selv (Goffman (2012) [1961], s.177-178), da de eksempelvis har billeder af deres partnere og børn (Bilag 2). Her kan de indsatte altså, omgivet af deres personlige rekvisitter, tale med deres partner og være i en *backstage* rolle. Dette understøttes også af Minke, der forklarer, at indsatte på denne måde forsøger at holde sit parforhold intakt (Minke, 2012, s. 240).

En refleksion er endvidere, om telefonen giver en mulighed for en jævnbyrdig relation, da partneren også kan tage kontakt til den indsatte, hvorfor det ikke kun er på hans præmisser.

I det ovenstående afsnit er det tydeliggjort, at indsatte benytter den telefoniske kontakt til at opnå kontrol og dominans over deres partner, og endvidere hvilken indflydelse totalinstitutionen har. I næste afsnit vil der være fokus på andre praksisser ift. at konstruere maskulinitet.

8.9 'Hun har et drukforbud'

Under feltarbejdet observerede vi, at der var flere indsatte, der havde et aggressiv adfærd over for deres partner (eller tidligere partnere). Hertil vil vi i dette afsnit anskue denne adfærd som en del af det, som de indsatte benytter i deres konstruktion af maskulinitet.

Messerschmidt beskriver, at udfordringer ift. maskuliniteten kan blive motivation til at praktisere sociale handlinger såsom vold. Denne kropslige kønspraksis bliver dermed en handling, som genopretter positionen fra at være underordnet (Messerschmidt, 2004, s. 50). Idet fængslingen antages at medføre udfordringer for de indsatte iht. deres maskulinitet i parforholdet, vil vi i det nedenstående argumentere for, at indsatte benytter sig af kropslige praksisser, såsom vold og aggressivitet til at genoprette deres maskuline position. Dette kommer til udtryk i følgende udtalelse;

“Vi spurgte et højtstående medlem af Bandidos, om hans tidligere kærester var bange for ham, da vi observerede sådanne undertoner i det han sagde, da han brugte termer som, at han kunne gå ‘amok’. Til dette svarede han, at det var de nok, og det var med til, at de indordnede sig efter hans præmisser” (Bilag 4).

Den indsatte har således i sine tidligere forhold skabt en frygt gennem sin aggressive adfærd, som har benyttede til at kunne kontrollere sin partner. Denne adfærd argumenteres for at være en adfærd, som den indsatte også benytter i sine hypermaskuline praksisser i grupperingen, idet han fortalte, at han tidligere har begået voldelige handlinger (Bilag 4). Der ses således en dynamik i den indsattes kønspraksisser, hvor elementer af hypermaskuliniteten trækkes over i parforholdet.

En anden indsat, der er fuldgyldigt medlem af Bandidos, fortalte om sin partner;

“Hun bliver en skør kælling, når hun drikker, så hun må ikke gå i byen, når jeg er indsat - hun har et drukforbud. Han fortæller endvidere ” Hvis hun er mig utro, så ved hun godt, hvad der sker. Hun får aldrig en ny mand, for jeg vil komme og smadre ham, og hun får heller aldrig sin søn at se igen” (Bilag 4).

Af den indsattes udtalelser tolkes to forskellige praksisser, hvorigennem han konstruerer sin maskulinitet. For det første er drukforbundet en kontrolforanstaltning, hvor han sætter restriktioner for sin partner. Dette bliver en praksis, hvor han opnår dominans over hende, og hvor han forsøger at opretholde en magtposition ved at fastholde kontrollen, selvom han er indsat. For det andet benytter han sig af truende italesættelser, der har et voldeligt budskab, som også bidrager til, at han sætter sig selv i en højere status og endvidere fastholder hende i parforholdet. Den voldelige adfærd,

er som tidligere nævnt, en del af grupperingernes lærings- og disciplinærsystem (Pedersen, 2014, s. 23), hvor de anvender fysisk afstraffelse som en måde at tydeliggøre en forkert adfærd. De handlingsmønstre, som de lærer i grupperingen, kan der argumenteres for bliver overført til deres parforhold, da de benytter sig af samme læringsmæssige metoder.

Denne sammensmeltning mellem den indsattes måde at disciplinere og opnå magt, i grupperingen og i parforholdet, understøttes også af Rikke;

“Der er også det der med at de ikke ved, hvad det betyder, hvordan de er over for deres koner. De eneste de ved, det er, at hvis de er dominerende eller kontrollerende, så har de på en eller anden måde en magt. Når de ikke ved, hvad hun render og laver, så oplever de en usikkerhed, og så ved de at de kan styre hende ved at kontrollere – det er det, de kender. De er den adfærd eller strategi de har lært, det er jo magt eller kontrol” (Bilag 8).

Som Rikke italesætter, så er den kontrollerende adfærd noget, som målgruppen har tillært sig, og ikke er yderligere reflekteret omkring, da de ikke er bevidste om, hvordan deres adfærd påvirker deres partnere. Dette stemmer overens med Messerschmidts forståelse, da han netop argumenterer for, at kønspraksisser er determineret af strukturen, men at mennesket ikke er reflekteret omkring det, da det bliver indgroede vaner (Messerschmidt, 2004, s. 39).

Ift. den aggressive adfærd som en indgroet vane, spurgte vi samme indsatte om han kunne finde på at slå sin partner, når han nu truede med at smadre hendes nye mand, hvis hun gik fra ham.

Til dette svarede den indsatte;

“Det er umaskulint at slå på kvinder, det er kun svanser, der gør det. Han kunne aldrig finde på at slå sin kæreste. Han har kun gjort hende fortræd en gang, men det var hun selv ude om. De var oppe og skændes, fordi hun havde kigget i hans telefon. Han ville køre væk fra deres hjem, men hun blev ved med at holde fast i bildøren. Han sagde til hende, at hun skulle give slip, ellers ville han køre hende ned. Hun gav ikke slip, hvorefter han kørte. Kæreste røg hen af asfalten og slog sig en del, men han udtrykte, ‘så kunne hun bare give slip’” (Bilag 4).

Den indsatte fortalte om dette uden at smile og var meget hård i sin fremtoning. Han forbinder vold mod kvinder som umaskulint, men alligevel har han selv forvoldt sin kæreste skade, men retfærdiggør handlingen, idet han mener, at hun selv var skyld i det. Dette kan være et tegn på, at adfærden er en vane, da han udøver noget som han selv definerer som umaskulint.

Som Bourgois beskriver, så rationaliserer mænd deres vold mod kvinder som en patriarkalsk retfærdighed (Bourgois, 1996, s. 423). I tråd med hvordan de indsatte retfærdiggør deres objektivering af kvinder, ses der altså samme tendenser ved denne indsattes italesættelse af vold

mod sin kæreste. Samme indsatte fortalte videre;

”Han har opdraget hunden til ikke at kunne lide andre mænd, så han er ikke så nervøs for, at der skal komme mænd at besøge konen, for hunden vil angribe dem” (Bilag 4).

Den indsatte benytter sig af praksisser, hvor han anvender magt og trusler til at kontrollere sin partner. Messerschmidt beskriver, at magt og trusler er virkemidler til at opretholde maskulinitet, som der i praksis kommer til udtryk ved voldelig adfærd over for kvinder (Messerschmidt, 1993, s. 82). Dermed kan adfærden, med afsæt i Messerschmidt forståelse, ses som en måde de indsatte praktiserer maskulinitet. Således argumenteres der for, at indsatte benytter hypermaskuline praksisser til at opnå magt, som udspiller sig i kontrollerende og dominerende adfærd, samt trusler til at genetablere og opretholde deres status i familiestrukturen, idet de er frataget andre praksisser i kraft af fængslingen.

Det er værd at pointere, at disse praksisser, som de indsatte benytter sig af for at opretholde deres maskuline status, også skal opfattes som et billede af, at de er bange for at blive forladt, og dermed er det en ‘bagside’ af deres kærlighed til partneren. Endvidere observerede vi også andre praksisser, hvor de indsatte italesættelser ikke stemte overens med grupperingens hypermaskuline adfærd. Eksempelvis var der indsatte som ikke ringede hjem mere én gang om dagen, og som ikke benyttede sig af et aggressivt udtryk i beskrivelsen af deres parforhold (Bilag 5). Der ses altså forskellige maskulinitetspraksisser, men ovenstående analyse tydeliggør en hovedtendens blandt de indsatte.

8.10 'Holder hovedet i fængslet'

I dette afsnit vil der være fokus på de roller, som de indsatte påtager sig i fængslet, grupperingen samt deres parforhold og endvidere, hvordan de indsatte agerer i spændingsfeltet mellem disse.

Under feltarbejdet observerede vi, at de indsatte forsøger at adskille deres klubliv og familieliv, hvilket blev understøttet af ansatte og eksperter.

Om adskillelsen fortalte et fuldgyldigt medlem af Bandidos;
"Han forsøger at adskille livet som rocker og sit parforhold, da han ikke mener, at konen skal være en del af hans mandeverden, og udtrykker sig med; 'Hun skal bare smutte hjem og passe kødgryderne'" (Bilag 4).

Udtalelsen tydeliggør en klar opdeling mellem parforhold og grupperingen, hvor det tolkes, at den indsatte har en patriarkalsk forståelse, idet partneren bare skal smutte hjem til kødgryderne, hvorfor udtalelsen afspejler en selvopfattelse som en machomand. Den indsatte laver en skildring mellem det kvindelige og det mandige, som ikke kan kombineres i hans optik. Andre indsatte har italesat sammen skel, men dog som om, at de to sociale strukturer overlapper hinanden på elementer; Et fuldgyldigt medlem af Hells Angels fortæller;

"Klubben er en del af hans liv, og det skal hun også være en del af. Han adskiller det dog, ift. at der er nogle ting, som foregår i klubben, som kvinder ikke skal være en del af" (Bilag 5).

Forskellen på de to indsattes udtalelser er dermed, at den ene søger en striks opdeling, hvor den anden gerne ser, at partneren er en del af grupperingen, men på hans præmisser. Der reflekteres derfor over, om dette skel mellem klubliv og parforhold fungerer i praksis, og om fængslet besværliggør dette, da de indsatte tilbringer alt deres tid med grupperingen.

I ovenstående analyse er det tydeliggjort, at indsattes maskuline praksisser ikke er udelukket til én bestemt social struktur, men derimod at deres kønspraksisser er flydende.

Som tidligere nævnt pointerer Messerschmidt, at aspekter af forskellige maskulinitetsformer kan eksistere på samme tid (Messerschmidt, 2004, s. 44). Derfor kan den tydelige opdeling anses som værende en måde, hvorpå de indsatte retfærdiggør deres adfærd, da de er bevidste om, at deres klubliv måske påvirker deres parforhold. Adskillelsen antages dog at være urealistisk at foretage i praksis, da deres maskulinitetspraksisser er flydende.

Hvis adskillelsen anskues ift. Goffmans begreber, *frontstage* og *backstage*, kan der argumenteres for at de performative roller, som den indsatte nødvendigvis må indtage i de forskellige sociale

arenaer, bliver udfordret under afsoningen. Dette sker, da fængslet som totalinstitution kan anses som en begrænsning i deres konstruktion af maskulinitet, og dermed har de praksisser såsom kontrol og promiskuøs adfærd til rådighed. De kan eksempelvis ikke begå kriminalitet, køre på motorcykel eller deltage i klubfester, så længe de afsoner, hvorfor det antages, at de andre hypermaskuline praksisser forstærkes.

Rasmussen forklarer også, at fængslet er et forstærkende element, da tiden i fængslet påvirker mennesket således, at denne begynder at opfatte sig selv som mere kriminel (Rasmussen, 2010, s. 131).

Dette understøttes af følgende udtalelse fra to fuldgyldige medlemmer af Bandidos;

“Deres parforhold fylder meget, men de forsøger ikke at tænke på det ved at ‘holde hovedet i fængslet’. Det er ikke godt at tænke for meget på forholdet, for så bliver man sindssyg” (Bilag 4).

Ud fra ovenstående udsagn tolkes det, at de to indsatte følelsesmæssigt bliver udfordret, idet de italesætter, at de bliver sindssyge, hvis de slipper tankerne løs. I deres valg af ordet sindssyg tolker vi, at de indsatte er bevidste omkring, at de ændrer deres adfærd, når de afsoner. Den sindssyge adfærd kan antages at udspille ved kontrolforanstaltning. Hvorfor adskillelsen kan blive en strategi til at kunne ‘holde hovedet i fængslet’, således de ikke bliver sindssyge.

Goffman beskriver endvidere, at der forekommer en rolleberøvelse i totalinstitutionen, hvor mennesket berøves muligheden for selv at planlægge og vælge udøvelsen af de performative roller (Goffman (2012) [1961], s. 19-20). Mennesket kan uden for institutionen selv planlægge deres adfærd og roller, således at disse er mest favorable i den givne struktur, så rollerne ikke kolliderer med hinanden i hverdagen (Ibid.). Gennem denne rolleberøvelse kan de indsatte altså ikke længere planlægge, hvilke roller de vil udøve hvornår, hvortil rollen som den gode kæreste og rollen som indsat rocker kan risikere at kolliderere. Den klare opdeling mellem grupperingen og parforholdet, som de fleste indsatte italesatte, bliver derfor også i Goffmans optik problematisk.

Dette understøttes også af de indsattes italesættelser, hvor de netop beskriver, at det er problematisk at afsone, når man har en partner;

“Det er nemmere at sidde inde, når man er single, da man ikke skal bruge så meget energi på at tænke på, hvad kæresten laver. Det kan sætte mange tanker i hovedet på en, og man kan kører sig selv ned på det” (Bilag 4 & 5).

Ved ikke at have en partner undgår de indsatte at skulle vekselvirke mellem de forskellige roller, som kæreste, indsat og rocker, hvorfor der argumenteres for, at de indsatte uden partner kan blive mere fasttømret i fængsel/rocker rollen.

Vi adspurgte flere af de indsatte, om de forsøgte at påtage sig en hårdere rolle og dermed ikke fortalte deres medindsatte om de udfordringer deres parforhold kunne medføre;

“Det kan de ikke i længden, da facaden vil krakelere (Bilag 4 & 5).

Iht. det ovenstående argumenteres der for, at krakeleringen af facaden medfører, at den indsatte rolle som kæreste og rolle som rocker sammensmeltes i takt med rolleberøvelsen. En refleksion er derfor, om det overhovedet er muligt at påtage sig rollen som den gode kæreste, i tre timer om måneden, i et besøgsrum, der også afspejler totalinstitutionen, når de konstant er i fængsels- og rockerrollen.

Dette understøttes af Rikke, der fortæller;

“Det er ikke fordi de ikke elsker deres partnere, men det er enormt svært både at være den gode kæreste og den gode far og så skal gå tilbage i et miljø, hvor alting handler om facade. Den sårbarhed er svær at håndtere” (Bilag 8).

Selvom de indsatte italesætter, at de forsøger at holde de to dele af deres liv opdelt, ses der overlap mellem de sociale arenaer, som kan medføre udfordringer for den indsatte.

Et andet aspekt som de indsatte italesatte ved det at være i fængsel var, at det var godt for deres parforhold;

“Den indsatte fortalte også, at det er godt for deres forhold, at de ikke ser hinanden så tit, da han godt kan lide den luft han får, væk fra deres parforhold ved at være indsat. Han er dog bekymret ift. opdragelsen af sin lille søn, da han ikke mener, at partneren gør det godt nok” (Bilag 4).

For det første kan denne udtalelse ses som et produkt af vores påvirkning, da den indsatte muligvis ikke vil tabe ansigt over for os, og derfor er det nemmere at sige, at det er positivt at være væk fra partneren, da den indsatte, som de fleste andre, ringer hjem mange gange om dagen.

Endvidere kan det forstås som en kønspraksis, da han fremstiller sig hård, og ikke viser svaghedstegn ved at være følsom og afhængig af partneren. Uafhængighed er netop et hegemonisk ideal (Messerschmidt, 2004), og derfor kan denne praksis ses som om, at den indsatte spejler sig i dette ideal og dermed fremstår maskulin.

Andre indsatte beskrev samme positive fremstilling af adskillelsen;

“Efter at have afsonet længe og over flere gange er de vant til at være alene og have deres egne strukturer. Der er flere mennesker de skal tilpasse sig omkring, i den virkelige verden, hvilket kan være svært, når man er vant til at være alene. Derfor er det godt for deres parforhold, når de er i fængsel, da det nok ellers ikke vil holde (Bilag 4).

De ovenstående udtalelser kan på den ene side opfattes som om, at de ser afsoningen som noget

givende for deres parforhold, da de får et frirum og kan være alene.

Der kan reflekteres over, om 'luften' er et resultat af, at de indsatte muligvis ikke kan leve op til de normative idealer, der er forbundet med at være partner og far, hvorfor de kan føle sig truet på deres maskulinitet i parforholdet. Ved at blive fængslet, får de en pause fra at skulle leve op til disse idealer, og i stedet kan hygge sig med deres medindsatte (brødre), hvormed de ikke skal forholde sig til familielivet. På den anden side så ringer de indsatte hjem hele tiden og benytter sig af andre kontrolforanstaltninger, som tenderende mod, at de måske ikke finder den "luft" så attraktiv alligevel.

9.0 Konklusion, diskussion og perspektivering

Indledningsvist vil vi kort konkludere på afhandlingens fund, for derefter at diskutere disse fund op mod eksisterende litteratur samt foretage en perspektivering.

I afhandlingen ses der forskellige hovedtendenser, hvor det er blevet tydeligt, at de indsatte konstruerer en oppositionel maskulinitetsform gennem hypermaskuline praksisser. Bl.a. ved at de højtstående gør maskulinitet ved at dominere de lavtstående. Hertil har deres kropslige fremtoning en stor betydning, da deres ofte muskuløse udseende og tatoveringer er en kropsliggørelse af den oppositionelle maskulinitet.

Vi konkluderer ydermere, at denne hypermaskuline adfærd også flyder over i deres parforhold, hvor de benytter sig af praksisser som kontrol, dominans og aggressiv adfærd til at opnå en højere magtposition end deres partner - som dermed også bliver en fastholdelse af denne relation. Hertil at de indsatte også indtager visse former for performative roller, som totalinstitutionen besværliggør. Det er endvidere tydeligt, at indsatte konstruerer andre former for praksisser i deres parforhold, da de udviser kærlighed, laver mad, har et savn osv. til deres partnere.

Der ses yderligere tegn på, at de indsatte har et objektiverende syn på kvinder, hvor mange har en promiskuøs adfærd, hvorfor det forekommer nemt for dem at etablere nye og løse forhold. Dog har fængslet en begrænsende virkning ift. de indsattes parforhold, da de ikke kan se deres partnere, når de har lyst og endvidere medvirker fængslet til at nedbryde deres civile selv.

9.1 Hvem har egentlig magten?

Som beskrevet ovenstående konstruerer de indsatte en oppositionel maskulinitetsform, idet de ikke kan opnå hegemonisk maskulinitet. Eksempelvis ved at målgruppen ikke har haft en vellykket skolegang, hvorfor de ikke kan opnå akademisk succes, hvortil tidligere undersøgelser netop konkluderer, at målgruppen har et lavt uddannelsesniveau (Klement, Kyvsgaard & Pedersen, 2014). Der ses hermed en tendens til, at de indsatte søger at praktisere magt gennem deres kropslige gørende, på baggrund af de ikke kan opnå en hegemonisk status. Hertil vil det være relevant at foretage en ny undersøgelse, der beskæftiger sig med sammenhængen mellem de indsattes ungdom og deres måder at konstruere maskulinitet.

Nogle af de maskulinitetspraksisser, som vi har observeret, at de indsatte anvender til at opnå en magtposition i parforholdet, er hypermaskuline praksisser, såsom af kontrol, dominans og aggressiv adfærd. Der kan dog stilles spørgsmålstejn ved, om de indsatte overhovedet opnår en dominerende magtposition i parforholdet? Dette er tvivlsomt, da partnerne også kontrollerer de indsatte ved, at de eksempelvis skal ringe hjem. Selvom de indsattes kropslige praksisser og italesættelser er dominerende, diskuteres det, om dette blot er måde at fremstille sig på, så de virker maskuline. I afhandlingen har vi et begrænset fokus på magtfordelingen i parforholdet, og kvinderne tildeles måske ikke lige så stor magt, som de reelt set har. Selvom vi konkluderer, at de indsatte har et bestemt kvindesyn og et promiskuøs adfærd, virker det alligevel til, at de glæder sig over deres partner og ikke vil have hun opdager utroskaben. Det promiskuøse adfærd bliver på den ene side en praksis til at dominere kvinder, men på den anden side medfører det måske en frygt for, at partneren opdager det og forlader dem. Dermed ses der altså en dobbelttydighed af deres praksisser, når de ikke stemmer overens med den sociale struktur, som parforholdet udgør.

De fleste indsatte har en patriarkalsk forståelse af familiestrukturen, hvorfor dette også er med til at præge deres syn på kvinder. Disse fund ligger i tråd med tidligere forskning, da flere undersøgelser viser, at rocker- og bandemedlemmer har et kvindesyn, der bygger på patriarkalske værdier (Harris, 2016). Heri ligger der en automatisk forståelse om, at manden er overherre. Hvis den indsatte ikke kan opnå at være denne overherre, grundet magtfordelingen, kan det diskuteres, om de mange sexpartnere bliver en måde, hvorpå de genopretter den maskuline status. Dette bekræfter tidligere undersøgelser, da de netop beskriver, at promiskuøs adfærd bliver en måde at genvinde den patriarkalske status. Dog beskæftiger disse undersøgelser sig med, hvordan seksualiseret vold er med til at konstituere normerne for maskulinitet og en retfærdiggørelse af deres handlinger (Cohen, 2017 & Bougios, 1996). Disse forskellige fund kan skyldes, at flere undersøgelser arbejder med gadebander i Amerika, hvor disse mænd lever under andre vilkår og har et hårdere syn på kvinder. Samtidig er der i dansk kontekst ikke foretaget undersøgelser, der beskæftiger sig med grupperingens kvindesyn og måder at praktisere køn på, som vi gør i afhandlingen, hvorfor denne viden er ny. Det er dog også nødvendigt at være kritisk ift. netop dette, da de indsatte også udviste et andet kvindesyn ift. deres partnere, hvor de fleste kun brugte søde og rosende ord om deres koner, hvorfor de måske ser dem som mere ligeværdige. Ydermere blev det italesat, at en partner også godt kunne lide hård sex, hvorfor dette i praksis måske ikke bliver en objektivisering, men i stedet er det en praksis, de deler.

9.2 Fængslets påvirkning

Nogle indsatte fortalte, at de fandt det positivt at være væk fra deres partner, da forholdet havde godt af lidt afstand, og at de blev mere selvstændige, mens andre fortalte, at det var rigtig svært. Tidligere forskning viser, at indsatte har svært ved at være væk fra deres familier, og at afmagt og savn fylder rigtig meget (Christensen, 1999). Dertil deler afhandlingens fund tidligere undersøgelsesresultater, men adskiller sig også, da disse undersøgelser ikke peger på, at der også er elementer af, at målgruppen ser afsoningen som noget positivt. De forklarer derimod, at grupperingen kan fungere som en familielignende struktur, som erstatter deres familie. Det diskuteres dermed i det nedenstående, om de positive italesættelser er noget særligt for netop denne gruppe. Da italesættelser kan ses som en praksis til at konstruere hypermaskulinitet.

Hvis fængslet ansues som et positivt element, kan det antages, at de faste rammer og strukturer, som fængslet tilbyder, gør det lettere for de indsatte, da de dermed ikke skal leve op til de normative forventninger, der er i samfundet. Herunder, hvad der forventes af at være en partner og familiefar. Tidligere undersøgelser viser, at netop denne målgruppe trives i en struktur, som er karakteriseret ved et patriarkalsk og militærlignende hierarki, hvor reglerne for at opnå en status og rang er gennemskuelige (Rigspolitiet, 2008, s. 5). Samme tendenser gør sig gældende i nærværende afhandling, da vi observerede et klart hierarki, og endvidere fortalte de indsatte, at de havde det godt i fængslet, og sammenlignede det med en efterskole (Bilag 5).

Deres positive italesættelse af at være væk fra partneren kan forstås som et billede af, at den indsatte ikke trives i at være familiefar og partner. Fængslet bliver således et frirum for de indsatte, hvor de har mulighed for at være forholdsvis lystbetonet, men stadig under totalinstitutionens begrænsende rammer. Tiden kan de bruge med deres venner fra grupperingerne, træning og kun tage kontakt til familien, når de har tid og lyst grundet det faktum, at familien ikke kan ringe til dem. Fængslets faste strukturer og rammer kan således anses som et positivt element for den indsatte ved, at de får ro, både fra familiens og klubbens forventninger. Dette nævnes, da de ikke hele tiden skal vekselvirke mellem at være partner, familiefar, rocker, lave kriminalitet og stå til rådighed for grupperingen i samme omfang, som når de er uden for fængslets mure.

På den anden side kan der stilles spørgsmålstejn ved, om de indsatte overhovedet ser det som et frirum, da de ringer hjem mange gange om dagen, da de bl.a. frygter, at partneren er utro eller forlader dem. Tidligere i analysen udtalte en indsat, at de han så det som noget positivt at være

fængslet grundet det faktum, at han kunne slappe af og få noget luft fra parforholdet - Men hvorfor tager de så ikke den pause og får luft?

En begrundelse for dette kan være, at de indsatte netop agerer på en maskulin måde over for os, hvor de påtog sig en hypermaskulin rolle, hvorfor de udtaler, at det er positivt at være væk fra partneren. Hvis de havde sagt, at de fandt det meget svært, og det var derfor de ringede hjem mange gange dagligt, ville de måske opfatte det som en udfordring ift. deres maskuline status.

Endvidere kan der stilles spørgsmål ved, hvor positivt det er for parforholdet og samfundet, at de konsekvent er sammen andre fra deres gruppering hele tiden, når denne sammenlignes med en familiestruktur?

Det antages at forstærke sammenholdet og de kontrollerende og dominerende praksisser, at de afsoner sammen. Tidligere undersøgelser peger netop på, at målgruppen lægger stor vægt på broderskab og normer som maskulinitet, sejhed og magtstatus (Harris, 2016). De forståelser som vi har fået gennem analysen, ligger i tråd med Harris' undersøgelse, hvorfor der reflekteres over, om normer og sammenholdet er faktorer, der er medvirkende til at indsatte finder det positivt at afsone og endvidere, at de prioriterer klubben højere end deres partner. Dette er igen et element, som tidligere undersøgelser ikke arbejder med, hvorfor dette med fordel kunne undersøges yderligere.

Hertil er det også interessant, at der fra politisk side er stramninger, som netop betyder, at grupperingerne samles, når dette antages at styrke deres sammenhold. Et sammenhold som også ansatte italesatte som problematisk, da de oplevede, at stramningerne medførte, at de indsatte blev mere sammentømret (Bilag 13). Endvidere betyder stramningerne, at indsatte ikke længere har mulighed for rådgivning eller psykologhjælp, da de eneste tilbud, som de må modtage er EXIT eller fædregruppen.

Idet flere tidligere undersøgelser peger på, at netop denne målgruppe har psykiske lidelser, virker det paradoksalt, at man fra politisk side vælger at fjerne disse tilbud. Tilbud som netop *anger management* og rådgivning ved dialog mod vold (Bilag 18), som antages at kunne styrke parforholdet og mindske den kontrollerende og aggressive adfærd. Dette understøttes ligeledes af tidligere forskning, der peger på at tilbud, hvor de indsatte får mulighed for at udfordre og italesætte forskellige synspunkter og problematikker, er gavnende for deres resocialisering (Rasmussen, 2010).

Dog fortæller ansatte, at målgruppen sjældent tager imod disse tilbud (Bilag 2), hvilket muligvis kan forstås som en feminisering af terapeutiske tilbud. Hvis de indsatte tog imod denne hjælp, ville

det eventuelt true deres maskuline status. Hertil pointeres det, at det er topstyret fra grupperingerne udefra, hvilke tilbud de indsatte må tage i mod. Det kan dermed diskuteres, om de politiske sanktioner medfører, at fængslet, på den ene side, bliver et negativt element ift. de indsatte parforhold, men på den anden side et positivt element ift. tilknytningen til grupperingen. Endvidere betyder bandepakkerne, at de indsatte afsoner geografisk langt væk fra deres partnere, hvorfor de fleste ikke ser dem særlig ofte. Hertil reflekteres der over, om den geografiske afstand og begrænsninger ved prøveløsladelse reducerer normaliserings- og nærhedsprincippet ved, at kontakten til deres familie mindskes. Dette er et element, der også ses i Minkes undersøgelse, idet hun beskriver, at der ikke tages hensyn til nærhedsprincippet, da det ikke er muligt, da målgruppen skal placeres i en stærk negativ styret afdeling (Minke, 2012, s. 57). Hvis man tager udgangspunkt i de indsatte egne italesættelser af, hvordan de adskiller gruppering og parforhold, så afskærmer fængslet og de politiske tiltag (Bandepakken) deres eneste tilkobling til normalsamfundet, som er deres familier. Hertil kan det diskuteres, om det er i strid med proportionalitetsprincippet, da de indsatte fortsat vil kunne afsone deres straf, i det nyåbnede statsfængsel på Nordfalster, blot under mindre indgribende straffemæssige foranstaltninger, da det vil være tættere på familien.

Ovenstående diskussion tydeliggør, at der for de indsatte både kan være positive og negative elementer, og at afhandlingens fund adskiller sig fra tidligere undersøgelser, da disse ikke har fokus på, om det kan være positivt for den indsatte at afsone - i henhold til dennes parforhold.

Spørgsmålet er dog, om disse elementer i helhed er med til at gøre det nemmere eller sværere for de indsatte at have en partner og ydermere at fastholde parforholdet?

9.3 Metodisk diskussion

I dette afsnit diskuteres feltarbejdet, som metode, i henhold til undersøgelsens fund. I begyndelsen diskuteres metodens relevans og styrker, og herefter metodens svagheder.

Den første styrke ved feltarbejdet vi vil præsentere er, hvordan metoden har skabt grundlag for at danne en relation til de indsatte. Denne relation antages ikke at ville have været muligt, hvis vi blot havde lavet interviews uden at interagere med dem i andre kontekster, da vi oplevede en klar progression i de indsatte interesse for undersøgelsen. Det vurderes derfor at have været en styrke, at vi både har lavet interviews og observationer, da båndet, der skabes ved at være en aktiv del af felten, er med til at danne grobund for at vi kunne bringe følsomme emner på bane. Emnet antages

at kunne sætte deres maskuline status og idealer på prøve, da følelser såsom afsavn og kærlighed, ofte forbindes med feminine emner.

Som vi har fremskrevet i metoden og gennem analysen, har vores tilstedeværelse påvirket konteksten. Nervøsiteten har påvirket den viden, som vi fik, men da vi er bevidste om vores påvirkning, følelser og rolle anses dette dog som en styrkelse af afhandlingen validitet, da disse faktorer har været medvirkende til, at vi har tilegnet os viden.

Endvidere reflekteres der over, om det har haft en betydning, at vi er kvinder, ift. undersøgelsens følelsesmæssige emne, da det ikke er givet, at de indsatte ville have talt med en mandlig undersøger. Det kan antages, at de indsatte ville opretholde en vis maskulin status, hvis undersøgeren var en ung mand, da magtforhandlingen ville blive et gennemgribende element i interaktionen, idet de indsatte måske ville føle, at de skulle konkurrere om den dominerende rolle. Dog skal det pointeres, at de indsatte har en god relation til familierådgiveren, Poul, som leder fædregruppen, hvor de primære emner også er følelsesbetonede.

Den gode relation kan skyldes, at Poul ikke truer deres maskulinitet, da Poul er en ældre mand, der bærer neutralt tøj, med en venlig, rolig og tillidsfuld fremtoning (Bilag 19). Endvidere er fædregruppen det eneste tilbud, som de indsatte får, hvorfor relationen til Poul skal være god, da de ikke bare kan vælge et andet tilbud.

Ydermere gav feltarbejdet mulighed for at observere de indsattes tydelige hierarki, hvilket heller ikke ville have været muligt, hvis vi kun lavede interviews. Hierarkiet kom implicit til syne under de sociale interaktioner, som de indsatte havde med hinanden. Gennem deltagende observation, observerede vi tendenser, der peger på, at der er en forskel i de indsattes adfærd, ift. hvilken gruppering de tilhører. Inden feltarbejdet var vi af den overbevisning, at det ikke havde nogen betydning, om de havde tilknytning til enten Bandidos eller Hells Angels, da vi formodede, at den adfærd de praktiserede ville være forholdsvis ens. Vi oplevede dog, at medlemmer af Bandidos havde en mere aggressiv og kontrollerende måde at italesætte deres parforhold på, end medlemmer af Hells Angels. Endvidere virkede Hells Angels medlemmerne også mere reflekterede ift. børn, da flere italesatte, at de ikke vil have børn under fængsling, da de vil kunne være der for dem. Deres udtalelser kan dog også ses som en strategisk rolle, de har påtaget sig under interviewet, således de ytrede det, vi gerne ville høre.

Det kan dermed diskuteres, om der reelt set er en forskel på Bandidos og Hells Angels, eller om indsatte der er medlem af Hells Angels blot benytter sig mere af *frontstage* roller, der er favorable i interviewsituationerne. Dette formodes, da en ansat, efter interviewet, fortalte, at den indsatte ikke

var reflekterede, men derimod manipulerende og den indsatte i virkeligheden ikke tog hensyn til de børn, som han allerede havde (Bilag 2). Modsat er det dog også vigtigt at have in mente, at de ansatte arbejder med de indsatte hver dag, hvorfor de er yderst bevidste om deres manipulerende adfærd. Endvidere at de indsatte har en mere distanceret relation til de ansatte, grundet deres autoritære position, hvorfor de måske aldrig har set de sider af de indsatte, som vi gjorde under feltarbejdet.

Det kunne være interessant, i en anden sammenhæng, at undersøge om der er en forskel i måden som de to grupperinger praktiserer køn, eller om det blot er roller?

En anden faktor, der har haft indvirkning på den viden, der er produceret, er, at interviewene var uformelle og eksempelvis foregik på værksteder, hvor der var andre indsatte. Dette kan ses som en svaghed ift. de forståelser, som vi har analyseret os frem til, da det kan antages at have påvirket den viden, vi har fået. Muligvis påtog den indsatte sig en *frontstage* rolle, og dermed er den viden, som vi har fået, påvirket af konteksten. På den anden side virkede de åbne og supplerede hinanden på værkstederne, hvor det, at der var flere til stede, kan antages at have medvirket til at sætte gang i deres refleksionsprocesser. Endvidere kan den uformelle atmosfære have været medvirkende til at distancen mellem os som undersøgere og de indsatte som forskningsobjekt, bliver mindsket, da samtalen blev mere afslappet.

En svaghed, der ikke direkte henvender sig til feltarbejdet som metode, men derimod omhandler fængslet som genstandsfelt, var, at vi ikke havde meget indflydelse, grundet de sikkerhedsmæssige foranstaltninger. De indsatte havde eksempelvis ikke modtaget det materiale (Bilag 7), som vi havde tilsendt inden feltarbejdet, hvortil vi ikke havde nogen indflydelse på, om dette blev uddelt til dem. Grundet dette brugte vi en del tid på at nedbryde de indsattes fordomme om, hvad vi fandt interessant ved dem. Hvis de på forhånd var bevidste om, at vi gerne ville undersøge deres parforhold og ikke deres gruppering antages det, at flere fra start ville have talt med os. På den anden side kan det antages, at de indsatte ville tage større afstand, da mange af dem i starten virkede meget lukkede omkring deres privatliv. Dette anses som værende en naturlig reaktion, da det er personligt at tale om emnet, og at det kan være intimiderende at blive objektiviseret. Mere tid på afdelingen findes derfor at ville styrke afhandlingen, da vi kunne mærke, at flere og flere ville tale med os - og havde en forventning om, at vi kom igen.

Analysens fund kunne endvidere være styrket, hvis vi havde talt med de indsattes partnere. Ved at gøre dette ville vi kunne fremskrive en metodisk triangulering (Emanuel, 2013, s. 210-211) af de

indsattes fortællinger, hvorfor vi kunne have opnået en større viden og indsigt. Dette ville være interessant, da vi ville kunne belyse alle aspekter af undersøgelsens emne. Samtidig ville dette også være udfordrende, da de indsatte muligvis ikke ville give os tilladelse til at tale med partnerne. Hvis de indsatte vidste, at vi ville interviewe deres partnere, er det heller ikke sikkert, at de ville fortælle os om 'klubbludere', og at de tidligere har været utro og lignende. Hertil skulle vi også have haft mere tid til rådighed, da det også ville være en krævende proces at indhente interviews fra partnere.

Vi har endvidere reflekteret over, hvilken ny viden afhandlingen har medført. Som nævnt i litteraturstudiet beskæftiger de fleste undersøgelser, der omhandler parforhold, sig med kvindens og børnenes perspektiv, hvor den indsattes rolle er et biprodukt. Gennem denne afhandling har vi skabt en forståelse for, hvordan de indsatte oplever det at være i et parforhold, og endvidere hvordan deres kønspraksisser kommer til syne i fastholdelsen af deres intime relationer. Dermed bidrager afhandlingen med en ny indsigt i, hvordan indsatte med tilknytning til rockergrupperinger praktiserer køn og endvidere, hvordan de italesætter deres parforhold. Den viden, som afhandlingen bidrager med, kan dermed benyttes af både ansatte i Enner Mark fængsel, andre faggrupper og af de indsattes partnere til at få en større forståelse for de indsattes adfærd. Ydermere er afhandlingen relevant for personer, der har en interesse i kønspraksisser, parforhold og rockermiljøet. Endvidere kan afhandlingen ses i et kriminalpræventivt lys, da den kan benyttes som en baggrundsforståelse for målgruppen, til videre tiltag.

Det kan ydermere diskuteres, hvorfor der ikke tidligere er foretaget lignende undersøgelser af subkulturen, når der er lavet flere undersøgelser om mænd med etnisk minoritetsbaggrund og tilknytning til bander. Kan det være, fordi rockergrupperingerne er én så lukket subkultur, at det ikke har været muligt at få en indsigt i tidligere?

At ændringen i den måde grupperingen gerne vil fremstille sig på (sidestillet med en fodboldklub), hvor de inviterer naboer til grillfester i klubben (Bilag 11), har en betydning for, at de gerne ville lukke os ind i deres verden? Eller at de gerne vil distancere sig fra indvandrerbanderne?

Uanset hvad motivet har været, så har vi fået en indsigt i deres verden, parforhold og adfærd, som giver en større forståelse for disse grupperinger.

Slutteligt skal det pointeres, at de ovenstående fund bygger på få udtalelser. Dog gik mønstrene igen på tværs af den indsamlede empiri, hvorfor vi er kommet frem til ovenstående hovedtendenser.

Endvidere skal det pointeres, at benyttelsen af vores teoretiske udgangspunkt også producerer en

bestemt viden. Hvis vi havde benyttet et andet teoretisk afsæt, ville vi have produceret en anden form for viden, der muligvis kunne bidrage til en anden forståelse af fænomenet.

10. 0 Litteraturliste

Andersen, I. (2014). Lidt om bogen og kort om metode og vidensproduktion. *Den skinbarlige virkelighed - vidensproduktion i samfundsvidenskaberne* (5th ed., pp. 13-34). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Andersen, L. B., & Boolsen, M. W. (2015). Hypotesetest. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 13-69) Hans Reitzels Forlag.

Bay, J. (1997). Fra ungdomskultur til subkultur-rockere og bikere. *Dansk Sociologi*. Vol. 8, No. 3 pp. 6-25.

Borger. (2018). *Ligestilling mellem køn*. Retrieved Maj 12, 2018, from <https://www.borger.dk/samfund-og-rettiigheder/Ligestilling/Ligestilling-mellem-koennene>

Bourgois, P. (1996). In Search of Masculinity: Violence, Respect and Sexuality among Puerto Rican Crack Dealers in East Harlem. *The British Journal of Criminology*, Vol. 36, No. 3, Masculinities, Social Relations and Crime (1996), (pp. 412-427). Oxford University Press.

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2010). Interviewet: Samtalen som forskningsmetode. *Kvalitative metoder. En grundbog* (1st. ed., pp. 29-55). Hans Reitzels Forlag.

Clausen, S. (2013). *Fængslet ta'r (stadig) de sidste*. Direktoratet for Kriminalforsorgen. Retrieved Maj 5, 2018, from http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiCyYzrtK3bAhXC8ywKHZpqDIkQFggpMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.kriminalforsorgen.dk%2FAdmin%2FPublic%2FDownload.aspx%3Ffile%3DFiles%252FFiler%252FPublikationer%252FKlienter%252Fklientunders%25C3%25B8gelsen_komparativ%2Brapport.pdf&usq=AOvVaw1k6xLsk6rXeyEa2JUzPbRB

Dehnhardt, K. J. (2012). Den politiske bandekrig. In Jacobsen, H. M. (Eds.). *Skyggelandet. Ungdomskultur, kriminalitetskultur og bandekultur i dansk belysning*. Syddansk Universitetsforlag, Odense.

Dennard, S. & Wood, J. (2017). *Gang Membership: Links to Violence Exposure, Paranoia, PTSD, Anxiety, and Forced Control of Behavior in Prison*. *Psychiatry*, 80:1, (pp. 30-41),
Doi: 10.1080/00332747.2016.1199185

Eilskov, k (2012). *Erving Goffman [1961] Anstalt og mennesker - den totale institution socialt set*. Viborg. Jørgen Paludans Forlag.

Emanuel, J. (2013). *Usability testing in libraries: methods, limitations, and implications*, *OCLC Systems & Services: International digital library perspectives*, Vol. 29. No. 4, (pp.204-217).
Doi:10.1108/OCLC-02-2013-0009.

Frederiksen, S., Henze-Pedersen, S., Oldrup, H. & Olsen, R. F. (2016). *Indsat far udsat barn? Hverdagsliv og trivsel blandt børn af fængslede*. SFI rapport Retrieved Marts 9, 2018, from <https://www.sfi.dk/publikationer/indsat-far-udsat-barn-11757/>

Gaborit, S. L. & Jefferson, M. A (2015). Mærket af fængslet - følelsers rolle i etnografisk fængselsforskning. *Psyke & Logos*, Vol 36, No. 1, (pp.153-173).

Goffman, E. (1956). *The presentation of self in everyday life*. (2nd ed.) University of Edinburgh social sciences research centre.

Goodwill, A., Ishiyama, F.I. (2016). Finding the door: Critical incidents facilitating gang exit among Indigenous men. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*. Vol 11. No 3. (pp. 333-340) Doi.org/10.1037/cdp0000061

Hatib A. K. (2012). *School Gangs of Yogyakarta: Mass Fighting Strategies and Masculine Charisma in the City of Students*. Vol 13, No 4 (pp.352-365).

Doi.org/10.1080/14442213.2012.697188

Harris, J.K. (2016). The fierce commitment to 1% motorcycle clubs *Taylor & Francis in Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism*. Retrieved Marts 21, 2018, from

<https://researchoutput.csu.edu.au/ws/portalfiles/portal/11688872>

Hastrup, K. (2010a). *Ind i verden - En grundbog i antropologisk metode*. (2nd ed.). København, Hans Reitzels Forlag.

Hastrup, K. (2010). Feltarbejde. In Brinkmann, S. & Tanggaard (Eds.), *Kvalitative Metoder. En Grundbog* (1st ed.). (pp.55-80). Hans Reitzels Forlag.

Hells Angels (2018). *Vejen til Hells Angels Denmark og udviklingen efter H.A. fik sin første afdeling i Danmark*. Retrieved April 5, 2018, from <https://hells-angels.dk/klubben/hamc-denmark/>

Henriksen, A. (2015). *Navigating Hypermasculine Terrains: Female Tactics for Safety and Social Mastery*. Vol. 12 (4) (pp. 319-340) SAGE Feminist Criminology Doi: 10.1177/1557085115613430

Hyldgaard, K. (2013). *Videnskabsteori. En grundbog til de pædagogiske fag*. (1st. ed). (pp. 39-64). Frederiksberg. Roskilde Universitetsforlag.

Information (2018). *Kriminelle skal kunne miste retten til deres børn*. Retrieved Marts 5, 2018, from <https://www.information.dk/telegram/2018/02/kriminelle-miste-retten-boern>

Institut for menneskerettigheder (2013). *Fængsler og internet*. Retrieved April 6, 2018, from <https://menneskeret.dk/nyheder/faengsler-internet>

Jacobsen, H. M. & Kristiansen, S. (2002). *Erving Goffman. Sociologien om det elementære livs sociale former*. København. Hans Reitzels Forlag.

Justitsministeriet (2004). *Nye celler til negativt stærke fanger*. Retrieved Marts 6, 2018, from <http://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2004/nye-celler-til-negativt-staerke-fanger>

Justitsministeriet (2016). *Flowet i rocker/bandemiljøerne*. Retrieved Marts 5, 2018, from <http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2016/Flowrapport%202016%2C%20juni.pdf>

Justitsministeriet (2016a). *Strengere straf – Mindre ny kriminalitet? En undersøgelse af effekten af strafskærper*. Retrieved April 2, 2018, from <http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2016/Rapport%20straf.pdf>

Justitsministeriet (2017). *Aftale om bandepakke*. Retrieved April 5, 2018, from <http://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2017/aftale-om-bandepakke>

Klein, M., Kerner, H.-J., Maxson, C. & Weitekamp, E. (2001). *The Eurogang Paradox. Street Gangs and Youth Groups in the U.S. and Europe*. (Pp. 150-170). Netherlands. Kluwer Academic Publishers.

Klement, C. (2016). Outlaw biker affiliations and criminal involvement. *European Journal of Criminology*. Vol. 13(4) (pp. 453–472). DOI: 10.1177/1477370815626460

Klement, C., Kyvsgaard, B. & Anne-Julie Boesen Pedersen, A. B. (2010). *Rockere, bander og risikofaktorer*. Justitsministeriets forskningskontor.

Klement, C. & Pedersen, M. L. (2013). *Rockere og bandemedlemmers kriminelle karrierer og netværk i ungdommen*. Justitsministeriets Forskningskontor. Retrieved Marts 17, 2018, from <http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2013/Rapport.pdf>

Kriminalforsorgen (2008). *Kriminalforsorgens Principprogram*. Retrieved April 5, 2018, from <http://www.kriminalforsorgen.dk/Files/Filer/Publikationer/Brochurer/Principprogram.pdf>

Kriminalforsorgen (2018). *Spørgsmål om forholdene i institutionerne*. Retrieved April 5, 2018, from <http://www.kriminalforsorgen.dk/Sp%C3%B8rgsm%C3%A5l-om-forholdene-i-institutionerne-422.a>

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Interview-introduktion til et håndværk*. (2nd ed). Begrebsliggøres af forskningsinterviewet (pp. 39-55) København. Hans Reitzels Forlag.

Langsted, L. B. & Waaben, K. (2014). *Strafferettens specielle del*. (6ix ed). Forbrydelser mod liv og legeme (pp.15-53). København. Karnov Group Denmark A/S.

Liebling, A. (2001). Whose side are we on? Theory, Practice And allegiances in Prison Research. *The British Journal of Criminology*. Vol. 41 (pp. 472-484). The Centre for Crime and Justice Studies.

Messerschmidt, J. W. (1993). *Masculinities and crime*. (1st ed). Boston, United States of America. Rowman & Littlefield Publishers Inc.

Messerschmidt, J. W. (2000). *Nine lives. Adolescent Masculinities, The Body, And Violence*. (1st ed). Boulder, United States of America. Westview Press

Messerschmidt, J. W. (2004). *Flesh and Blood. Adolescent Gender Diversity and Violence*. (1st ed). Oxford, UK. Rowman & Littlefield Publishers Inc.

Minke, L. M. (2012). *Fængslets indre liv*. Højbjerg. Jurist og Økonomforbundets forlag

Olesen, A. (2016). Debt as a Criminal Risk Factor in Denmark. In “*Onati Socio-Legal Series*”. Vol. 6(3). (pp. 676 – 706). Retrieved Februar 15, 2018, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2783815

Olsen, R. F. (2014): Forældres fængsling – en stratificerende livsbegivenhed? *Dansk Sociologi*. Vol. 1. No. 25. (pp. 1-28).

Olsen, T. L. (2017). *Pape med jernhandsken på: Jeg går ikke så meget op i, om et bandemedlem hjælpes tilbage i samfundet*. Dr.dk, 26. januar 2017. Retrieved Marts 15, 2018, from <https://www.dr.dk/nyheder/politik/pape-med-jernhandsken-paa-jeg-gaar-ikke-saa-meget-op-i-om-et-bandemedlem-hjaelpes>

Pedersen, M. L. (2014). *Veje ind i og veje ud af rocker- og bandemiljøer - En interviewundersøgelse*. Justitsministeriets Forskningskontor. Retrieved Marts 6, 2018, from <http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2014/Veje%20ind%20i%20og%20veje%20ud%20af.pdf>

Petersen, K. E. (2015). *Stemmer fra en bande. Unge bandemedlemmers egne fortællinger om opvækst, hverdagsliv og fremtid*. DPU, Aarhus Universitet. Retrieved April 2, 2018, from http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Forskning/SILO/Ebog_-_Stemmer_fra_en_bande_-_2015.pdf

Jensen, S. Q. (2005). Subkulturelle hypermaskuliniteter i det offentlige rum. *GRUS*. Vol. 26, No. 75/76. (pp. 130-150).

Jensen, S. Q.(2009). ”Er det noget med bander?” – Om modstand, andenhed og positioner i et sociologisk feltarbejde. *DANSK SOCIOLOGI*. Vol. 1 No. 20.

Rasmussen, L. (2010). *Livshistorier og kriminalitet*. Center for Europæisk Islamisk Tænkning. Det Teologiske Fakultet, København Universitet. Retrived April 2, 2018, from http://nvl.org/portals/0/dokumenter/2013/livshistorier_og_kriminalitet.pdf

Raudaskoski, P. (2010). Observationsmetoder. In Brinkmann, S. & Tanggaard (Eds.), *Kvalitative Metoder. En Grundbog*. (pp. 81-97). Hans Reitzels Forlag

Regeringen (2017). *Bander bag tremmer. 28 initiativer mod rocker og bandekriminalitet*. Retrieved Maj 5, 2018 from <https://www.regeringen.dk/media/2876/bandepakkepublikation.pdf>

Rigspolitiet (2008). *Statusrapport for 2008 om kriminalitet forøvet af rockere og bander*. Retrieved Marts 15, 2018, from https://www.politi.dk/NR/rdonlyres/3E6F38B5-884F-46A3-B311-4393F3BD3A80/0/statusrapport_rokere_bander2008.pdf

Rigspolitiet (2016). *Rockere og bander 2016*. Retrieved April 6, 2018, from <https://www.politi.dk/NR/rdonlyres/6A093A1D-67B9-4E52-8ACF-6D39E6CA8955/0/Rockerogbanderapport2016.pdf>

Serup, J., Harrit, N., Linnet, T.J., Møhl, B., Olsen, O. & Westh, H. (2015). *Tatovering - Helbred, Risici og Kultur*. Retrieved Marts 13, from http://www.vidensraad.dk/sites/default/files/vidensraad_for_forebyggelse_tatovering_helbred_risici_og_kultur_2015.pdf

Smith, P. S. (2012). A Critical look at Scandinavian exceptionalism – Welfare state theories, penal populism and prison conditions in Denmark and Scandinavia. I Thomas Ugelvik og Jane Dillum (Editors), *Penal Exceptionalism – Nordic prison policy and practice*, (pp. 38 – 57). Routledge.

Statsfængslet Østjylland (2018). *Information om fængslet*. Retrieved April 10, 2018, from <http://www.ostjylland.info/>

Straffeloven. Lovbekendtgørelse nr 977 af 09 august 2017. Bekendtgørelse af straffeloven.

Sørensen, A., & Walther, K. (2013). Rocker- og bandegrupperinger i Danmark: kultur, konflikter og kriminalitet. Kap 10 (pp. 215-231) In Nadja Kirchhoff Hestehave (Eds.), *Kriminologi - en introduktion* (1st ed.). København. Hans Reitzels Forlag.

Thagaard, T. (2004). *Dataindsamling: observation*, Kap 4 (pp. 65-85). Systematik og indlevelse - en indføring i kvalitativ metode. (1st ed.) Akademisk forlag.

Ugelvik, T. (2014). *Prison ethnography as lived experience: Notes from the diaries of a beginner let loose in Oslo prison*. University of Oslo

Videnskab (2016). *Ny forskning: Ni ud af ti rockere er dømt for kriminalitet*. Retrieved April 23, 2018, from <https://videnskab.dk/kultur-samfund/ny-forskning-ni-ud-af-ti-rockere-er-doemt-for-kriminalitet>

Vilstrup, D. L. & Bennich, B. B. (2014). *Basal epidemiologi og statistik*. (1st. ed.). (pp.41-51) København. Munksgaard.